

AGENDA

Bestuurscommissie Veiligheid

Datum	:	27 november 2023
Tijdstip	:	15.00 – 16.30 uur
Locatie	:	De Ridderzaal (4e verdieping VRF), Harlingertrekweg 58 te Leeuwarden

	Onderwerp	Bijlage	Doel
1.	Opening en vaststellen van de agenda	1	Vaststellen
2.	Concept conclusies Bestuurscommissie Veiligheid van 4 oktober 2023	1	Vaststellen
3.	Mededelingen en ingekomen stukken <u>Mededelingen</u> <ul style="list-style-type: none"> a) Visitatie VRF d.d. 15 november b) Stand van zaken Stichting Waarborgfonds Veiligheidsregio's <u>Ingekomen stukken</u> <ul style="list-style-type: none"> c) Reactie op eerste tranche two-pagers t.b.v herziening Wet veiligheidsregio's d) Landelijk crisisplan extreem geweld en terrorisme 	5	Ter informatie
4.	Niet effectueren scenario 3 voor 2022 en 2023	1	Vaststellen en doorgeleiden naar DB/AB
5.	Financiële verordening	2	Vaststellen en doorgeleiden naar DB/AB
6.	Kaderbrief 2025-2028 en eerste begrotingswijziging 2024	3	Vaststellen en doorgeleiden naar DB/AB
7.	Notitie weerstandsvermogen en risicobeheersing		
8.	Controleverordening 2023		Vaststellen en doorgeleiden naar DB/AB
9.	Benoemen portefeuillehouder maatschappelijke zorg		Vaststellen
10.	Protocol Interregionaal Beleidsteam (IRBT)		Vaststellen
11.	Blauwdruk compacte kazerne <i>Presentatie</i>		Vaststellen
12.	Aanwijzingsbesluit BRZO		Vaststellen
13.	Veiligheidsinformatieknoopunt VRF <i>Presentatie</i>		Ter informatie

	Onderwerp	Bijlage	Doel
14.	Rondvraag en sluiting		

Besluitenlijst Bestuurscommissie veiligheid

Datum : 4 oktober 2023
Locatie : Veiligheidsregio Fryslân – De Ridderzaal

Aanwezig:

S. Buma (Voorzitter VRF – Leeuwarden)
L.P. Stoel (Ameland)
N.I. Agricola (Dantumadiel)
F. Feenstra (De Fryske Marren)
I.Sjerps (Harlingen)
A.Fokkens-Kelder (Heerenveen)
J.G. Kramer (Noardeast – Fryslân)
J. Werkman (Ooststellingwerf)
A. Bouwman (Opsterland)
J. Rijpstra (Smallingerland)

J.A. de Vries (Súdwest Fryslân)
C.M. van der Pol (Terschelling)
L.J. Gebben (Tytsjerksteradiel)
M. Schrier (Vlieland)
M.C.M. Waanders (Waadhoeke)
N.A. van de Nadort (Weststellingwerf)
J.T.D Stoffels (Openbaar Ministerie)
J. de Schepper (Politie)
L.M.B.C. Kroon (Wetterskip) – digitaal
D.P. de Vries (Provincie Fryslân)

W.K. Kleinhuis (alg. directeur/ commandant Brandweer)
L. Kleefstra (directeur Publieke Gezondheid)

E. Knoll (directeur bedrijfsvoering)
A. de Vries (secretaris)

Afwezig:

O.F. Brouwer (Achtkarspelen)
W. van Gent (Schiermonnikoog)

1. Opening en vaststellen agenda

De voorzitter opent de vergadering en heet iedereen van harte welkom. In het bijzonder de nieuwe leden.

➤ *De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.*

2. Concept conclusies bestuurscommissie veiligheid van 22 juni 2023

➤ *De conclusies worden ongewijzigd vastgesteld.*

3. Mededelingen

De bestuurscommissie neemt kennis van twee schriftelijke mededelingen.

Dhr Kleinhuis introduceert het magazine brandweerkracht. Dit informatie magazine is voor werkgevers van potentiële vrijwilligers.

4. Tweede bestuursrapportage 2023 inclusief tweede begrotingswijziging

Dhr Kleinhuis introduceert de BERAP op een aantal inhoudelijke punten voor Brandweer en Crisisbeheersing. Er wordt één GRIP opschaling uitgelicht en dat is de brand in een appartementencomplex op Vlieland. De organisatie op het eiland is vanaf de wal versterkt. Afspraken op papier zijn nu in praktijk gebracht.

Mw Sjerps wil graag weten of er ook kosten zijn verbonden aan het overzetten van hulpverleningsvoertuigen. Dhr Kleinhuis bevestigt dit. Mw Sjerps meldt dat er een nieuwe aanbesteding gaat plaatsvinden en doet de suggestie om het overzetten van hulpverleningsvoertuigen een plek te geven in de concessie. Dhr Kleinhuis maakt hier graag gebruik van.

Het financiële resultaat lijkt fors. Dit komt o.a. omdat bij Crisisbeheersing nog niet alle extra BDUR middelen ingezet kunnen worden. Dit valt vrij. Bij de Brandweer zit een meevaller in de kapitaalslasten door het opschorten van de bouwagenda. Daarnaast zijn nieuwe brandweerwagens uitgesteld omdat leveranciers niet kunnen leveren.

Dhr Stoel uit zijn waardering voor de bestuursrapportage en het werk dat is verricht. Het valt dhr Stoel in de begrotingswijziging op dat het financieel tekort in eerste instantie met incidenteel geld wordt opgelost, maar daarna is het wel structureel. Deze donkere wolken hangen nog boven gemeenten die allemaal te maken krijgen met begrotingstekorten.

Dhr Kleinhuis geeft aan dat de doorlichting begroting is aangekondigd. De opbrengst van de doorlichting en stand van zaken van de indexering komt aan bod in de volgende bestuurscommissie. Dhr Gebben meldt dat het belangrijk is om uit te blijven leggen wat scenario 3 is. En wat de gemaakte afspraken zijn.

Dhr Knoll geeft aan dat de financiën zo goed als mogelijk inzichtelijk zijn gemaakt. Dat t.a.v de verrekening van CAO kosten gepoogd is rust te creëren in de begroting. Maar dit is geen structurele oplossing. Voor de jaren 2024 e.v. volgt een aanvullend voorstel.

Dhr Kleinhuis vult aan dat met de verrekening ook het gemeentefonds wordt gevolgd.

Dhr Veenstra: het staatje over de FLO in de begrotingswijziging en de BERAP komt niet overeen. Dhr Knoll bevestigt dat het staatje niet klopt, dit wordt aangepast.

- *De bestuurscommissie veiligheid besluit het DB/AB voor te stellen de tweede bestuursrapportage 2023 en de tweede begrotingswijziging 2023 vast te stellen.*

5. Wijziging Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Fryslân

De wijziging van de Gemeenschappelijk Regeling (GR) is een omvangrijk proces, dat al meerdere keren op de tafel is geweest. Het stuk gaat nu op route richting de Colleges voor een eerste ronde zienswijze.

Dhr Werkman geeft aan dat de tijd tussen het aanleveren van stukken en het ambtelijk advies vrij kort is. Dhr Kleinhuis geeft aan dat het een herkenbaar punt is, en dat de termijnen tot het uiterste opgerekt zijn. Er is begrip, en gelijktijdig kan de VRF ook niet veel. De kalender met belangrijke momenten is ook dit jaar weer gedeeld met gemeenten, zodat een jaar vooruit gepland kan worden.

Mw Waanders heeft een aantal vragen; gaat dit voorstel via het College en niet via de gemeenteraad? De suggestie om te kijken naar de brief aan de gemeenteraad, specifiek het overzicht waarin wordt voorgesteld de bestaande werkwijze te handhaven.

Kan er bij het wijzigingsbesluit een 'was/wordt' bijgevoegd worden? En tot slot ontbreekt er nog iets bij artikel 24a.

Dhr Rijpstra vraagt n.a.v. de bepaling omtrent uittreding of er een externe commissie van advies opgenomen kan worden.

Dhr Stoel merkt op dat in art 29 en 31 niet zichtbaar is dat de termijn van zienswijze van de begroting wordt verlengd.

Dhr Kleinhuis reageert op de vragen en opmerkingen. Het College biedt het voorstel aan de gemeenteraad aan. Mw Waanders vindt dat de GR echt iets van de raad is. Uiteindelijk wordt afgesproken dat het conform het voorstel naar het College gaat. De was/wordt lijst zit er volgens dhr Kleinhuis in. Een externe commissie van advies is niet van toepassing op de VRF.

De opmerkingen t.a.v de artikelen worden uitgezocht.

- *De bestuurscommissie adviseert het DB/AB om de raden van de deelnemende gemeenten in de gelegenheid te stellen hun zienswijze kenbaar te maken op het ontwerp-wijzigingsbesluit Gemeenschappelijke regeling Vrf 2024.*

6. Versterken en uitbreiden aanpak natuurbrandbeheersing

Dhr Schrier introduceert het punt. Het convenant dat op 22 juni is afgesloten was de kroon op het werk van een aantal jaren. Nu ligt het voorstel voor om een aantal investeringen naar voren te halen. Mw Zoer - Afdelingshoofd Risicobeheersing / Planvorming bij de Brandweer geeft aan dat de prioriteit tot nu toe vooral op preventie lag, maar dat men nu de repressieve kant wil versterken. Om voldoende slagkracht te hebben bij onbeheersbare natuurbranden.

Mw Fokkens geeft aan dat het geld maar één keer uitgegeven kan worden, zijn er meer investeringen waaruit gekozen kan worden?

Dhr Stoel vraagt of het geld (via de prijscompensatie) structureel beschikbaar is.

Het been moet echt bijgetrokken worden volgens dhr Kleinhuis. En het klopt dat het geld maar één keer uitgegeven kan worden. Er ontbreekt slagkracht in zuidoost Fryslân en daar is deze investering

voor nodig.

Mw Waanders is overtuigd. Het voorstel kent al een lange aanloop. Het raakt de essentie van het werk van de Veiligheidsregio. Dat kost geld, maar daar is dekking voor. En dekking die daar ook voor is.

Mw de Vries reageert op de vraag van mw Fokkens, dat een dergelijk voorstel normaliter bij de kadernota in zit. Dan kan je een integrale afweging maken. Mw de Vries heeft begrip voor de urgentie. Dhr Veenstra merkt op dat Gaasterland niet in de stukken staat. Mw Zoer geeft aan dat de positie van het CCFM voertuig nog niet is gekozen.

De voorzitter wil graag weten hoe de verdeling is met de buurregio's. Mw Zoer geeft aan dat regio's nu al op elkaar kunnen terugvallen. Dat neemt niet weg dat je in de eigen regio de zaken op orde moet hebben.

- *De bestuurscommissie veiligheid stemt in met het versterken en uitbreiden van de slagkracht en kennisontwikkeling in natuurbrandbeheersing:*
 - *Aanschaf van twee extra CCFM voertuigen.*
 - *Aanschaf van 10 TST-NB voertuigen (terreinvaardige tankautospuiten).*
 - *Volledig maken van de uitrusting lichte bluspakken voor natuurbrand.*
 - *Het invoeren van een piketfunctie Adviseur-natuurbrand en van de taak informatiemanager-natuurbrand.*
 - *Het aanstellen van 0,33 fte beheersmatige capaciteit aanjager natuurbrandbeheersing op het niveau van schaal 11.*

7. Gebiedsgerichte aanpak Gaasterland e.o.

De bestuurscommissie veiligheid neemt kennis van de rapportage Gebiedsgerichte aanpak natuurbrandbeheersing Gaasterland eo met daarin de nieuwe Risico Index Natuurbranden (RIN) van Gaasterland eo en de bijbehorende maatregelenmatrix.

8. Herijking van de Wet veiligheidsregio's en two-pagers

Dhr Rijpstra - portefeuillehouder – geeft een korte toelichting op de landelijke bespreking van de two-pagers in het bestuurlijk overleg crisisbeheersing. De lichten staan op groen om hier mee verder te gaan. Dhr Kleinhuis meldt dat het landelijke ontwikkelingen zijn, maar het raakt de besturen van de veiligheidsregio. De eerste drie two-pagers staan op de agenda van het aankomende veiligheidsberaad. Mw Kroon wil graag weten of er in de two-pagers ook iets wordt geschreven over de positie van de waterschappen. Dhr Kleinhuis geeft aan dat de positie van de waterschappen in het stelsel van crisisbeheersing niet ter discussie staat.

De voorzitter geeft een toelichting op de bespreekpunten in het veiligheidsberaad. Mw Sjerps uit haar zorgen over de opschaling naar het Rijk en steunt het om dat terug te dringen.

De overdracht van bevoegdheden is de kern van de discussie volgens dhr Kleinhuis.

9. Friese toekomstverkenning en scenario's Brandweer en Crisisbeheersing

Dhr Molema – programmaleider – en Dhr Marinus – onderzoeker – presenteren namens het Fries Planbureau de resultaten van de toekomstverkenning en de scenario's voor de brandweer en crisisbeheersing in Fryslân. Dit is een resultaat van een interactief proces dat de VRF onder begeleiding van het Fries Planbureau samen met een brede groep partners heeft uitgevoerd. Na afloop wordt de rapportage overhandigd aan de voorzitter.

10. Friese toekomstverkenning fase 2

De bestuurscommissie veiligheid neemt kennis van de tweede fase Toekomstverkenning Veiligheid. Daarin ligt de focus op de vertaling van de scenario's naar beleidsopties.

12. Rondvraag en sluiting

N.a.v de start van de coronavaccinatie vraagt dhr Agricola naar de situatie. Mw Kleefstra geeft aan er een opleving wordt verwacht, maar dat dit nu wordt gezien als een griepvariant. De A-status is er vanaf.

De voorzitter sluit de vergadering om 11.30 uur.

Vastgesteld in de vergadering van de bestuurscommissie Veiligheid van 27 november 2023.

Voorzitter

S. van Haersma Buma

Secretaris

W.K. Kleinhuis

Oplegnotitie informierend

Onderwerp	Mededelingen
Ter behandeling in de vergadering van	de Bestuurscommissie Veiligheid
Status	Kies een item.
Portefeuillehouder	n.v.t.
Auteur	Dhr. Kleinhuis
Bijlagen	1. Visitatieverslag
Vergaderdatum	27-11-2023
Agendapunt	3 Mededelingen a) Visitatie VRF d.d. 15 november b) Stand van zaken Stichting Waarborgfonds Veiligheidsregio's
Betrokken afdeling/ medewerkers (functioneel)	
OR/GO	Kies een item.

Kennisnemen van	De mededelingen: - Visitatie VRF d.d. 15 november - Stand van zaken Stichting Waarborgfonds Veiligheidsregio's
Inleiding	Voor de bestuurscommissie veiligheid zijn twee mededelingen binnengekomen.
Kernboodschap	3.a. Visitatie VRF d.d 15 november De Wet veiligheidsregio's vraagt dat de besturen ervoor zorgdragen dat er eenmaal per vijf jaar een visitatie plaatsvindt. In april 2016 was de eerste visitatie. Op 15 november 2023 heeft opnieuw een visitatie bij de VRF plaatsgevonden. Dit is een visitatie op hoofdlijnen en nog in een pilotfase. Dit betekent dat er geen langdurige (belastende) zelfevaluaties gedaan worden (met als risico snelle veroudering), maar dat er een korte scan op hoofdlijnen wordt gemaakt. Ook is het bestuur niet betrokken bij deze visitatie. De kern van de visitatie is een collegiale reflectie. Ofwel: kritische vrienden gaan met ons in gesprek aan de hand van de bijgevoegde zelfevaluatie. In de periode vanaf 2025 volgt een tweede deel met meer verdiepend onderzoek. <u>Reflectieverslag</u> Voor deze visitatie is een reflectieverslag geschreven aan de hand van de volgende vragen:

1. Follow-up: wat is er gebeurd/ondernomen naar aanleiding van de adviezen uit de eerste visitatie?
2. Totaalbeeld: welke ontwikkelingen spelen er op hoofdlijnen?
3. Trots: waar is de regio trots op, wat gaat heel goed?
4. Kansen en zorgen: welke kansen ziet de regio of waar ziet de regio beren op de weg?
5. Wat is volgens veiligheidsregio's nodig om van de visitatie opeen verdiepend thema een succes te maken?

Met oa. input van de verschillende afdelingen zijn deze vragen beantwoord.

3.b. Stand van zaken Stichting Waarborgfonds Veiligheidsregio's

De afgelopen jaren is er op landelijk niveau veel werk verzet op het gebied van aanspraken bij ongevallen en hoe dit risico financieel af te dekken. Zo is er een landelijke regeling gemaakt op het gebied van aanspraken. Daarmee hebben alle medewerkers van alle veiligheidsregio's dezelfde rechten.

De uitvoering van deze regeling is ondergebracht bij een landelijk expertisebureau. Het algemeen bestuur heeft eerder, na het horen van de Friese gemeenten, besloten dat Veiligheidsregio Fryslân hier ook aan gaat deelnemen, net als alle andere veiligheidsregio's.

Door deze taak als veiligheidsregio's gezamenlijk uit te voeren, maken we het mogelijk dat medewerkers die te maken krijgen met een ongeval direct datgene ontvangt waar hij aanspraak op maakt. De afhandeling is niet meer afhankelijk van het oordeel van de verzekeraar.

De dekking van de kosten die ontstaan door deze aanspraken dekt het expertisebureau op twee manieren. Een deel wordt gedekt via een ongevallenverzekering. Een ander deel wordt gedekt via een waarborgfonds: een fonds waar alle veiligheidsregio's geld inleggen en die de aanspraken kan financieren die niet verzekerd zijn. Door beide onderdelen gezamenlijk op te pakken, ontstaan efficiencyvoordelen.

Op 1 januari 2024 gaat de landelijke regeling in, inclusief de nieuwe werkwijze. We verbeteren hiermee onze rol als werkgever en verzekeren ons ervan dat dit risico op de goedkoopst mogelijke manier wordt afgedekt.

Reflectieverslag

Visitatie 15 november 2023

Veiligheidsregio Fryslân

Voorwoord

Thuis doe je de dingen zoals je gewend bent. Je hebt je vaste weekindeling, en je weet wie welke taak in het huishouden heeft.

In een organisatie is dat niet veel anders. Ook daar wordt gewerkt volgens vaste patronen, rituelen misschien wel. Volgens vastgelegde protocollen en plannings, maar ook volgens de binnen de organisatie geldende – soms ongeschreven – regels. En dat gaat meestal gewoon goed.

Hoe fijn is het daarom wel niet, om een ander eens bij je in de keuken te laten kijken. Het kan je op andere ideeën brengen, en dat kan heel verfrissend werken. Je komt tot inzichten die je anders eenvoudig over het hoofd ziet, door de routine waarin je je begeeft.

Daarom is een visitatie zoals we dat met alle veiligheidsregio's doen ook zo waardevol. We noemen het een 'collegiale kijk in de keuken'. En zo zien we dat ook. Met als hoofddoel de collegiale reflectie: van elkaar leren en ontwikkelen.

Voor u ligt het reflectieverslag. Hierin vindt u op welke wijze we de aanbevelingen van de vorige visitatie hebben toegepast, maar ook waar we nu staan en hoe we anticiperen op toekomstige maatschappelijke ontwikkelingen in de razendsnel veranderende wereld.

Wij nodigen u van harte uit bij ons in de keuken te kijken en dit document tot u te nemen. We zien uit naar onze ontmoeting op 15 november en de daaruit voortvloeiende aanbevelingen voor Veiligheidsregio Fryslân.

Hartelijke groet,

Wim Kleinhuis
Algemeen directeur

Inhoud

1. Inleiding.....	4
2. Follow-up aanbevelingen	5
3. Ontwikkelingen op hoofdlijnen	8
4. Waar ligt onze trots?	9
5. Welke kansen zien we of zijn er beren op de weg?.....	11
6. Extra thema: procesgericht werken	12
Bijlage 1.....	13
Bijlage 2.....	15

1. Inleiding

Veiligheidsregio Fryslân (VRF) is een gemeenschappelijke regeling van Brandweer Fryslân, Crisisbeheersing GGD Fryslân en Bedrijfsvoering. Samen met de 18 Friese gemeenten werkt de VRF aan een gezond en veilig Fryslân. Een regio die gelijk is aan de provinciegrens inclusief vier Waddeneilanden, met bijna 660.000 inwoners, jaarlijks ruim twee miljoen toeristen en een verdeling tussen land en water van 58% - 42%.

In deze visitatie ligt de focus op Brandweer Fryslân, Crisisbeheersing en Bedrijfsvoering. De vorige visitatie vond op 6 en 7 april 2016 plaats. Toen viel GGD Fryslân ook binnen de scope.

Volgens het (landelijk) plan van aanpak voor een compacte visitatie heeft de VRF zich voorbereid door in dit reflectieverslag de vijf hoofdvragen te beantwoorden. Deze vijf hoofdvragen zijn:

1. Follow-up: wat is er gebeurd/ondernomen naar aanleiding van de adviezen uit de eerste visitatie?
2. Totaalbeeld: welke ontwikkelingen spelen er op hoofdlijnen?
3. Trots: waar is de regio trots op, wat gaat heel goed?
4. Kansen en zorgen: welke kansen ziet de regio of waar ziet de regio beren op de weg?
5. Wat is volgens veiligheidsregio's nodig om van de visitatie op een verdiepend thema een succes te maken?

Optioneel is het voor een veiligheidsregio mogelijk zelf één extra (reflectie)vraag aan te dragen. De VRF heeft gekozen voor het thema 'Procesgericht werken'. Een ontwikkeling die nog in de beginfase is, maar waarop wij graag door de visitatiecommissie worden bevraagd.

2. Follow-up aanbevelingen

De visitatie in april 2016 was een verdiepende visitatie. Er is toen van medewerker, netwerkpartner, ondernemingsraad tot voorzitter van de VRF gesproken over de thema's 'maatschappelijke opdracht', 'leiderschap en verandervermogen' en 'organisatie in samenwerking'. De visitatiecommissie heeft naar aanleiding van alle gespreken veertien waardevolle aanbevelingen aan de VRF meegegeven¹. Het directieteam heeft deze aanbevelingen omarmd en er samen met de organisatieonderdelen opvolging aan gegeven. Het is goed om ook kennis te nemen van het visitatierapport '*Samen in balans*' van april 2016 voor meer context over de gegeven aanbevelingen.

Maatschappelijke opdracht

De visitatiecommissie gaf in 2016 mee om aandacht te blijven besteden aan het verder uitkristalliseren van de maatschappelijke opdracht van de veiligheidsregio. Wat toen al gold, geldt ook nu nog; de maatschappelijke opdracht van de VRF is in beweging. De taken verschuiven door langdurige crises en nieuwe risico's die (tijdelijk) een extra rol van een veiligheidsregio vragen en moeten integreren in onze dienstverlening. Samen met onze netwerkpartners spelen Brandweer en Crisisbeheersing in op deze ontwikkelingen en de maatschappelijk impact. Dit doen wij onder andere door middel van een verfrizing van de landelijke toekomstverkenning om ook in de toekomst voor een gezond en veilig Fryslân te kunnen blijven staan. Bij deze toekomstverkenning, maar ook het vorm geven aan het hoofd bieden aan langdurige crises en nieuwe risico's worden medewerkers betrokken. Als adviseur in een vakgebied en/of als crisisfunctionaris. Door het gezamenlijk ontwikkelen van een toekomstvisie is er meer kennis om in te zetten, hoger draagvlak om te ontwikkelen, en op een breder vlak verbinding met onze crisispartners.

Een andere aanbeveling ging over het goed communiceren en meenemen van betrokkenen in de maatschappelijke opdracht van VRF. Het meenemen van de betrokkenen doet de VRF inmiddels breed. Mooie tastbare voorbeelden zijn het Brandweermagazine 02 en het werkgeversmagazine 'Brandweerkraft'. Dit versterkt de verbinding en informatiedeling met de Brandweer, VRF, brandweervrijwilligers en hun hoofdwerkgevers. Crisisbeheersing maakt filmpjes en animaties over risico's, ontwikkelingen en specifiek voor de crisisfunctionarissen. Voor de werving & selectie, maar ook als vakbewaamheidsactiviteit. Daarnaast is de verfrizing van de landelijke toekomstverkenning tot stand gekomen met input van medewerkers, gemeenten, netwerkpartners en burgers.

Een derde aanbeveling ging over het scherp blijven op de financiële doorontwikkeling van de regio en daarbij met name de balans tussen ambities en (financiële) uitvoerbaarheid in de gaten te houden. Sinds de visitatie in 2016 is hier veel aan gedaan. Naast de doorlopende processen als de kaderbrief en de begroting, hebben we een bestuurlijke afspraak om eens per vier jaar een doorlichting van de begroting te maken. In vervolg op 2019 is dit jaar opnieuw getoetst of wat we doen en behoren te doen past binnen de financiële kaders. Daarnaast zijn we erin geslaagd meer grip op ons vastgoed te krijgen. Risico's hebben we beter in beeld en afwijkingen overkomen ons steeds minder. Een voorbeeld hiervan is dat we steeds beter zicht krijgen op de staat van onderhoud van de kazernes en dat deze informatie, samen met de vereisten uit de wet- en regelgeving, wordt gebruikt in de ranking van de bouwagenda. Zo kunnen we de onvoorziene onderhoudskosten en schades minimaliseren. Ook heeft adviesbureau Berenschot in 2019 onderzoek gedaan naar welke risico's de organisatie loopt, nadat door een benchmark in 2018 bekend werd dat de overhead 'knap en krap' georganiseerd was. Onder de noemer Toekomstbestendige Bedrijfsvoering besloot het Algemeen Bestuur tot een structurele investering in de bedrijfsvoering (€ 1,3 miljoen voor basistaken en € 1,2 miljoen voor separate beleidsvoorstellen op het gebied van informatiemanagement).

¹ Enkele aanbevelingen waren specifiek gericht aan de GGD. Deze aanbevelingen zijn niet opgenomen in dit hoofdstuk.

Voor Crisisbeheersing geldt dat het fundament met capaciteit en inzicht in de taken de laatste jaren steviger is neergezet. Het is belangrijk om dit fundament te blijven behouden. De extra BDUR-gelden hebben hieraan bijgedragen. Tijdelijk ingevulde functies zijn medio dit jaar bestendig en er is nieuwe capaciteit aangetrokken. Crisisbeheersing kan zo nog meer inzetten op de ontwikkelingen zoals het Veiligheids Informatie Knooppunt (VIK) met een verbinding met het KCR2, het kennischakelpunt, het borgen van het kwaliteitsniveau van de crisisorganisatie, het verder verbeteren van onze informatiemanagement en het voorwaarts denken.

Bij de brandweer is een project doorontwikkeling & kwaliteitsverbetering financiën gedraaid, waarbij de focus lag op de 'basis op orde' en op toekomstbestendige financiën. Concreet heeft dit bijvoorbeeld een analyse op budgetten en realisatie, en definitiedocumenten met proces- en rolduidelijkheid over zaken als huisvesting en formatie opgeleverd. Het project heeft dingen in beweging gezet, want ook daarna zijn grote stappen gezet. Zo heeft Materieelbeheer de meerjareninvesteringsplanning herijkt en wordt er gewerkt volgens een vaststaand proces. Een ander voorbeeld is dat er een aangepaste blauwdruk voor nieuwbouw is ontwikkeld, met als doel om investeringen beheersbaar te houden. Ook is er extra capaciteit op financiën georganiseerd en is afgelopen jaar de begroting opnieuw opgebouwd. Al deze inspanning hebben ertoe geleid dat we nu beter in control zijn. Bovendien zijn bepaalde activiteiten zodanig geborgd dat ze periodiek worden herhaald. Een voorbeeld hiervan is dat clusterhoofden beter in positie zijn gebracht om met hun kennis over de inhoud inzicht in financiën te verschaffen.

Leiderschap en verandervermogen

Dit thema heeft betrekking op de wijze waarop richting wordt gegeven, hoe de interne organisatie en de (externe) omgeving worden geïnspireerd en uitgedaagd om te leren en te ontwikkelen, hoe wordt gezorgd voor voortgang in de gewenste richting en hoe wordt geleerd en ontwikkeld.

Een van de aanbevelingen betrof de brandweer en ging over prioriteiten stellen en keuzes maken, om verdere belasting van beroepsmedewerkers en vrijwilligers te voorkomen of te doen afnemen. De organisatie maakt hier steeds meer vorderingen, hoewel het nog wel een uitdaging blijft. Wat eraan bijdraagt is dat er de laatste jaren een verbeterde samenwerking in het MT is en op het managementniveau met clusterhoofden en MT. Steeds vaker en beter wordt het integrale gesprek gevoerd om prioriteiten af te stemmen. Daarnaast is het project 'Brandweer in Beweging' geweest, waarbij de topstructuur van de organisatie herschikt is en een wijziging in het organisatiemodel heeft plaatsgevonden. Hierdoor is er meer aandacht gekomen voor de aansturing van de brandweer. Bovendien is een waardevolle constatering dat in de afdelingen meer in gezamenlijkheid wordt gewerkt. De hiervoor genoemde meerjareninvesteringsplanning van Materieelbeheer is ook hier een mooi voorbeeld: het is in samenspraak opgesteld, zodat er een lijst ligt waar iedereen zich senang bij voelt.

Daarnaast is de brandweer geadviseerd te onderzoeken of de interne communicatie verbeterd zou kunnen worden, vooral door het persoonlijk contact te versterken en beter benaderbaar te zijn. Hier is onder andere uitvoering aangegeven door tweewekelijkse MT-terugkoppelingen te organiseren, waarbij iedere medewerker uit eerste hand te horen krijgt wat er in het MT besproken is. Ook is onderzocht hoe het gebruik van communicatiemiddelen beter gestroomlijnd kon worden, zodat het toegankelijker en overzichtelijker zou zijn. Per doelgroep is een middelenmix geadviseerd. Een concreet resultaat hiervan is bijvoorbeeld dat er tweewekelijks een nieuwsbrief verschijnt waarin alle onderwerpen worden gebundeld; zo worden onze vrijwillige collega's niet meer overstelpt met een verscheidenheid aan nieuwsbrieven, maar kunnen ze op één plek terecht voor nieuws. Ook wordt momenteel onderzocht hoe vrijwillige collega's toegang te geven tot het intranet, zodat hen eenzelfde informatiepositie als beroepsmedewerkers geboden kan worden.

Tot slot was een van de adviezen om met brandweervrijwilligers in gesprek te gaan of ze voldoende formele inspraak ervaren. Expliciet is dit gesprek niet gevoerd. Tegelijkertijd is formele inspraak wel geregeld. Zo zitten er vrijwilligers in de ondernemingsraad, worden ze betrokken bij grote projecten als de kazernevolgordetabel en het dekkingsplan, en zijn er twee keer per jaar tours waarbij ze worden bijgepraat en in gesprek kunnen met het management. Bij thema's die een post rechtstreeks raken worden ze ook betrokken (een actueel voorbeeld is natuurbrandbeheersing).

Organisatie in samenwerking

Dit thema gaat over de wijze waarop VRF de samenwerking in taakuitvoering heeft vormgegeven. De visitatiecommissie gaf in 2016 mee om blijvend aandacht te besteden aan het versterken van de band met gemeenten. Het contact met gemeenten is geïntensiveerd door zogenaamde roadshows langs gemeenteraden en het op thema bijpraten van ambtenaren. Uit het bestuurstevedenheidsonderzoek van 2021 blijkt dat bestuurders tevreden zijn over de bestuurlijke inrichting. De brandweer heeft sinds 2022 accounthouders aangewezen die het contact op ambtelijk niveau intensiveren, en afdelingshoofden en clusterhoofden spreken de burgemeesters in hun regio periodiek.

Crisisbeheersing heeft op verschillende niveaus frequent overleg ten behoeve van afstemming en samenwerking. Met ambtenaren openbare orde en veiligheid van gemeenten over diverse thema's binnen de afdeling. In het periodiek overleg met de gemeentesecretarissen over met name Bevolkingszorg en Crisiscommunicatie, en uiteraard met de Bestuurscommissie Veiligheid. In gezamenlijkheid bereiden we onze strategische en bestuurlijke vertegenwoordigers voor op landelijke netwerken en vergaderingen. Deze samenwerking en voorbereiding wordt al jaren positief ontvangen, en draagt waardevol bij aan de regionale en landelijke ontwikkelingen. Ook heeft het een positieve weerslag op onze crisisorganisatie.

Crisis als de MSC Zoë, Covid-19, Vogelgriep en de vluchtelingen hebben in de afgelopen jaren ook bijgedragen aan de onderlinge samenwerking en verbinding met bestuurders, gemeenten, crisisfunctionarissen en naastgelegen veiligheidsregio's. Landelijk gezien is er ook steeds meer op thema's, vakraden en in netwerken contact, en draagt de VRF met kennis en capaciteit bij aan landelijke en bovenregionale ontwikkelingen. De Inspectie laat weten tevreden te zijn over de uitvoering en verantwoording van onze werkzaamheden.

Een andere aanbeveling uit 2016 ging over het onderzoeken of betere onderlinge afstemming tussen veiligheidsregio's mogelijk en wenselijk is. De VRF werkt in 3Noord-verband op thema's nauw samen met Veiligheidsregio's Groningen en Drenthe. Voorbeelden hiervan zijn overleggen over hoe om te gaan met de meldkamer of over de positionering van het gaspakkenteam. Het aantal GHOR thema's is landelijk groot, waardoor het naast de reguliere GHOR-werkzaamheden niet lukt om overal een aanwezig te zijn of aan bij te dragen. Met 3Noord is er een verdeling gemaakt en zijn we toch op alle thema's vertegenwoordigd. Dit geldt ook voor de andere thema's van Crisisbeheersing en Brandweer. Er is in 3Noord-verband afstemming en worden de meeste overleggen gezamenlijk voorbereid. Periodiek is het directeurenoverleg 3Noord. Ten tijde van crises, acuut of langdurig, is er 3Noord contact voor afstemming en waar nodig worden crisisfunctionarissen uitgewisseld. Met vakbekwaamheidsactiviteiten trekken we met elkaar op. Wanneer nodig wordt ook de Mobiele Commando Unit (MCU) aan elkaar uitgeleend. Ook met veiligheidsregio Noord-Holland Noord zijn er contacten gezien onze gemeenschappelijke delers: de ligging ten opzichte van het wateren en een Waddeneiland. Het bovenstaande beschrijft een structurele, maar zeker ook waardevolle verbetering ten opzichte van 2016.

3. Ontwikkelingen op hoofdlijnen

Na een dynamische periode met meerdere langdurige crises is het fundament van VRF veelvuldig getest. Volmondig stellen we een robuuste en slagvaardige organisatie te zijn. Er is ruimte voor verdere professionalisering van de organisatie en daar ligt ook al een basis voor. Doordat we in een volgend volwassenheidsniveau zijn beland, is het passend en wenselijk dat we streven naar meer standaardisatie van processen en systemen. Dat er al een grotere mate van beheersing van bedrijfsprocessen is, levert de ervaring dat we efficiënter kunnen werken en middelen effectiever kunnen inzetten om doelen te bereiken. Projecten die bijdragen aan deze ontwikkeling zijn bijvoorbeeld VRF-governance, IM-governance, Procesgericht Werken en Optimalisatie projectmanagement.

De wereld verandert razendsnel en heeft allerlei ontwikkelingen tot gevolg. We zien nieuwe risico's op bijvoorbeeld het gebied van energietransitie en natuurbrand, en crises zijn vaker langdurig. Dit heeft zijn weerslag op de Friese leefomgeving en daarmee ook op hoe wij georganiseerd zijn. De landelijke toekomstverkenningen Brandweer en Crisisbeheersing hebben we daarom samen met Planbureau Fryslân vertaald naar een Friese variant. Trends en onzekerheden (DESTEP) zijn gebruikt om scenario's te vormen, zodat we weten waar we ons op voor te bereiden hebben. Het project zit nu in een volgende fase waarbij de acties geformuleerd worden die nodig zijn om de brandweer- en crisisorganisatie beter voor te bereiden op de toekomst.

Brandweer

Binnen Brandweer Fryslân zien we de ontwikkeling naar het steeds beter *in control* zijn. Waar een aantal jaren geleden meer ad-hoc gewerkt werd, is nu een grotere mate van beheersing van bedrijfsprocessen merkbaar. Zo is er grip op financiën en wordt er eigenaarschap getoond op budgetten, zijn werkwijzen beter op elkaar afgestemd en wordt besluitvorming integraal voorbereid. Dit blijkt onder andere uit dat de meerjareninvesteringsplanning op orde is, dat de bouwagenda loopt en dat de begroting opnieuw is opgebouwd met de collega's die er verantwoordelijk voor zijn.

Daarnaast is het feit dat we nu zo prominent met de toekomstverkenning bezig kunnen, ook een teken van positieve verandering. We zijn proactief, kijken vooruit en handelen daarnaar (bijvoorbeeld de start met het Dekkingsplan in 2023 is ter voorbereiding op dat het eind 2025 klaar moet zijn).

Tegelijkertijd is informatiegestuurd werken iets waar we nog een lange weg in te gaan hebben. Voor het gestructureerd verzamelen en organiseren van betrouwbare data loopt onder andere een project waarbij we onze ambities hebben vertaald naar databehoeftes, allereerst in de vorm van zes kritische prestatie indicatoren. De implementatie hiervan is niet eenvoudig, maar gaat gestaag voort.

Crisisbeheersing

De ontwikkelingen rondom crisisbeheersing hebben elkaar de afgelopen jaren snel opgevolgd. Mede als gevolg van langdurige en sluimerende crises is er meer en meer inzet en ontwikkeling op informatiemanagement, netwerkmanagement, het robuust vormgeven van de crisisorganisatie voor flitsincidenten en langdurige crisis en voor een weerbaar en veerkrachtige samenleving. De landelijke agenda Crisisbeheersing 2024-2029 beschrijft ambities die invulling geven aan versterking van bovenregionale en landelijke crisisbeheersing via een robuuste regionale crisisbeheersing. Voor een deel zijn hiervoor extra BDUR-gelden beschikbaar gesteld. Dit past ook in de lijn van de steeds grotere rol van veiligheidsregio's en specifiek crisisbeheersing bij crisisvraagstukken die in de reguliere structuren niet opgelost kunnen worden.

4. Waar ligt onze trots?

Met 66 brandweerkazernes en circa 300 crisisfunctionarissen is Veiligheidsregio Fryslân bij uitstek een netwerkorganisatie. We zijn enorm trots op onze goede relatie met ons bestuur, de lokale gemeenschap, gemeenten, bedrijven en (keten)partners. We werken met hen samen en benutten elkaars expertise in de voorbereiding op-, tijdens- en na een incident. Voor de brandweer blijkt dit bijvoorbeeld uit trajecten in het kader van natuurbrand, Omgevingswet of het opzetten van de nieuwe post Oudega. Crisisbeheersing participeert in verschillende samenwerkingsconvenanten (bijvoorbeeld voor het IJsselmeer- en het Waddengebied) en werkt nauw samen met gemeenten, netwerkpartners en andere veiligheidsregio's. De Friese crisisorganisatie staat voor en door de inzet van crisisfunctionarissen en hun werkgevers.

Een ander punt van trots is dat we door medewerkersonderzoek al twee keer de titel Great Place To Work mogen ontvangen. De eerste uitvraag was in 2019, de tweede tijdens corona in 2021 en de derde uitvraag loopt nu. We doen mee omdat we regelmatig antwoord willen op de vraag of medewerkers ons een 'Great Workplace' vinden en om inzicht te krijgen in wat we kunnen verbeteren aan de organisatie.

Op het gebied van Informatiemanagement zijn in de afgelopen jaren ook mooie stappen gezet. Denk daarbij aan het Informatiemanagementplan en de implementatie van de BIO NEN. Ook is de cyberveiligheid robuuster in de organisatie geborgd.

Brandweer

Dat onze paraatheid altijd op orde is geweest is iets waar we heel trots op zijn. Zo was vorig jaar een uitzonderlijk druk jaar met een groot aantal incidenten. Dit vroeg veel van onze vrijwilligers. Ondanks de drukte en mindere beschikbaarheid in de vakantieperiode is het ons toch gelukt de paraatheid op peil te houden. Het aantal vrijwilligers (circa 1200) is al jarenlang stabiel en, vooral dankzij hun inzet, zijn we er wanneer dat nodig is. Dit gebeurt veelal ook binnen de gestelde normtijden in het dekkingsplan. We zijn een robuuste repressieve brandweerorganisatie en deze is gebouwd op het fundament van onze vrijwilligers. Het werk op straat gebeurt goed en veilig, en we hebben een goede reputatie. Dit geldt niet alleen voor onze repressieve taken, want ook op het gebied van advisering en toezicht is men tevreden over de kwaliteit van onze dienstverlening. Dit blijkt onder andere uit het klanttevredenheidsonderzoek dat vorig jaar nog is gehouden onder gemeenten. Dat wij onze dienstverlening met een sobere begroting vormgeven is ook iets waar we trots op mogen zijn. In de organisatie is sprake van collegiale verbondenheid en medewerkers hebben een grote loyaliteit aan het organisatiedoel. Men is trots om bij Brandweer Fryslân te werken.

Andere zaken waar we trots op zijn (uiteraard niet limitatief):

- De nieuw opgezette brandweerpost Oudega;
- Anticipatie op natuurbrandbeheersing (bestuurlijk convenant, gebiedsgerichte aanpak, versterking materiële slagkracht);
- Het management is de laatste jaren meer toegankelijk en benaderbaar geworden. Ook is de kwaliteit van leiderschap in brede zin toegenomen;
- Beleidsontwikkelingen rond onze kerntaak Incidentbestrijding krijgen steeds meer richting en focus, mede door de komst van de Programmaraad Incidentbestrijding;
- Het lukt steeds beter om de PDCA-cyclus betekenis te geven door ook te evalueren en daarop te acteren (een voorbeeld is het project 'Brandweer in Beweging');
- De Friese Toekomstverkenning Veiligheid, die we samen met Crisisbeheersing doen, en waar een aansprekend toekomstperspectief uit naar voren komt;
- Risicogericht oefenen (informatie over risico's in het verzorgingsgebied van een post wordt gebruikt om richter te kunnen oefenen).

Crisisbeheersing

Gedurende de coronacrisis heeft afdeling Crisisbeheersing en de crisisorganisatie laten zien dat wij een langdurige crisis het hoofd kunnen bieden. Het is ons gelukt om versneld een informatieknooppunt op te zetten, het bestuurlijk overleg langdurig te ondersteunen, evenals de verbinding met gemeenten en netwerkpartners te intensiveren. Voor de vluchtelingen crisis, Oekraïne en de reguliere stroom, is een projectorganisatie ingezet. Ook dat was nieuw, maar is in korte tijd gelukt. Crisisbeheersing laat als afdeling zien dit samen te kunnen. Een schouder eronder mentaliteit wanneer ons gevraagd wordt een (nieuwe) taak op te pakken. Wij noemen dit organisatiekracht.

De samenwerking met Planbureau Fryslân is waar we ook trots zijn. Tijdens de Covid-19 pandemie is de samenwerking gestart om inzicht te krijgen in de maatschappelijke impact. Inmiddels werken we intensiever samen aan onze toekomstverkenning en het opzetten van een Kennis Schakelpunt.

Andere zaken waar we trots op zijn (uiteraard niet limitatief):

- 11 jaar Crisisbeheersing in Fryslân;
- 11 jaar Bevolkingszorg als onderdeel van crisisbeheersing;
- De ontkleurdheid van leiding en coördinatie in de crisisorganisatie;
- De ontwikkeling van de Vogelgriep app die de Inspectie landelijk als best practice heeft aangedragen;
- Het opzetten van crisiscommunicatie als eigenstandige kolom in de crisisorganisatie;
- De invulling van de GHOR taken samen met alle netwerkpartners;
- Het HKZ-certificaat van de GHOR;
- De handreiking vrijwillige burgerinitiatieven;
- Het regionaal risicoprofiel;
- De opzet van evalueren van incidenten en crises, inclusief burgerbelevingsonderzoek;
- Het blended vakbekwaamheidsprogramma;
- De inzet van particuliere watersportondernemers op de Friese wateren bij een calamiteit.

5. Welke kansen zien we of zijn er beren op de weg?

Zowel binnen Crisisbeheersing als Brandweer Fryslân worden strategische uitdagingen ervaren. Er zijn meer langdurige crises en nieuwe risico's en wet- en regelgeving hebben impact op hoe we georganiseerd zijn. Kijkend naar de toekomst zien we de financiële onzekerheden bij gemeenten en we voorzien dat dit gaat doorwerken naar de veiligheidsregio. Aan de andere kant blijven kosten stijgen. Deze toenemende financiële druk kan leiden tot de grote uitdaging dat er keuzes gemaakt moeten worden in welke mate we ons voor opgaven inzetten. Een mogelijke bezuiniging leidt direct tot een aanpassing van taken, met alle onrust en onzekerheid van dien. Bovendien merken we regelmatig dat het lastig is om geschikt personeel te vinden en om dit personeel dan ook voor langere tijd aan ons te binden. Vanuit het licht van de vergrijzing is het belangrijk om onszelf de vraag te stellen of we voor jonge mensen een aantrekkelijke werkgever zijn. Hier hebben we momenteel onvoldoende zicht op. Een andere opgave die we hebben is om verder vorm te geven aan onze ambitie op het gebied van duurzaamheid. Een programma geeft de komende jaren richting en houvast aan wettelijke kaders, ambities en kansen.

Brandweer

Waar we enerzijds trots zijn op hetgeen we leveren met een sobere (formatie)begroting, ervaren we er anderzijds ook knelpunten door. Zo willen we meebewegen met ontwikkelingen als gevolg van klimaatverandering (energietransitie, natuurbrand, duurzaamheid), maar hebben we er niet altijd voldoende grip op doordat er te weinig financiën of capaciteit voorhanden is om dit vorm te geven. We kennen dus uitdagingen in ons vermogen om proactief op ontwikkelingen te reageren en daar een balans in inzet van capaciteit en financiële middelen in te vinden. Dit werkt ook door in dat het voor ons lastig is om door te ontwikkelen of te innoveren, terwijl we dat op bepaalde vlakken graag zouden willen doen. Het aantoonbaar maken van prestaties en het op orde krijgen van onze datahuishouding is voor ons een uitdaging. We vormen meer en meer een beeld van wat we willen weten; tegelijkertijd is het daadwerkelijk realiseren een intensieve klus. We zorgen dat we de juiste indicatoren hebben, schonen gegevens op en passen de systemen hierop aan. Bovendien roept de toekomstverkenning vragen op over de bestendigheid van het huidige model van brandweezorg, dat gebaseerd is op vrijwilligers. Dit dwingt ons ertoe, en hier zien we kansen, om na te denken over mogelijkheden voor meer differentiatie.

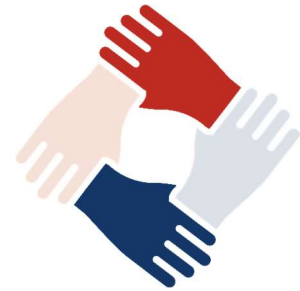
Crisisbeheersing

De afgelopen jaren is het aantal flitsincidenten in Fryslân afgenomen, maar zien wij de inzet op sluimerende en langdurige crises juist toenemen. De containerramp met de MSC Zoë (2019), de Covid-19 pandemie, de vogelgriep en de opvang van (Oekraïense) vluchtelingen hebben impact (gehad) op de afdeling en de crisisorganisatie. De balans vinden tussen de landelijk opgave voor Crisisbeheersing, de behoeften van het bestuur en de gemeenten, en de inzet van de afdeling en/of crisisorganisatie, is niet altijd even gemakkelijk. Anderzijds zien wij ook kansen in ons dynamisch werkveld. Alle aandacht die er nu is voor crisisbeheersing geeft ons ruimte om het robuust op te zetten en meer in te kunnen zetten op informatiedeling, het veiligheidsinformatieknooppunt en netwerksamenwerking.

Het vinden en behouden van personeel voor de afdeling en de crisisorganisatie vraagt steeds meer inzet. Sluimerende crises vragen andere inzet van crisisfunctionarissen en hun werkgevers, dan flitsincidenten. Ook is de laatste jaren te zien dat jobhoppen en korter een nevenfunctie willen uitvoeren vaker voorkomt. Wendbaarheid is ook hier van belang. De wijze van werving en selectie, opleiden, inwerken en het aanbieden vakbekwaamheidsactiviteiten vraagt een andere aanpak. Gemeenten hebben gevraagd hier samen in op te trekken als het gaat om hun eigen crisisorganisaties.

6. Extra thema: procesgericht werken

De maatschappelijke context van VRF vereist dat we flexibel in kunnen spelen op snel veranderende omstandigheden. Hiervoor moeten we ons blijven ontwikkelen en oog houden voor kwaliteit, efficiëntie en effectiviteit. Alleen op die manier kunnen we maximaal bij blijven dragen aan onze bedoeling en centrale opgaven. Met het oog op kwaliteit hebben wij de ambitie om een systeemgeoriënteerde organisatie te worden: een organisatie waarin klantfocus centraal staat, we op alle niveaus continu werken aan verbeteringen, we de plan-do-check-act-cirkel volledig doorlopen en we problemen voorkomen in plaats van verhelpen. Procesgericht werken zien we als één van de hulpmiddelen om systematisch aan deze ambitie te werken.

Om vorm te geven aan deze ambitie is in 2022 allereerst een visie op procesgericht werken vastgesteld en deze is vertaald naar verdere implementatie. Hierin is 'leren door te doen' het belangrijke motto. Procesgericht Werken betekent voor VRF een andere manier van werken. Daarom maken wij tijdens de implementatie gebruik van het ADKAR-model². Wij geloven erin dat de ontwikkeling alleen een succes wordt als we allemaal de ADKAR doorlopen. Vanuit bewustzijn en behoefte kun je werken aan kennisontwikkeling en acceptatie.

Daarbij geloven we erin dat het management voorgaat in de ontwikkeling naar procesgericht werken. In deze fase wordt het management dan ook bewust gemaakt en ondersteund bij hun sponsorrol. Het is van belang dat zij achter deze ontwikkeling staan, kunnen uitleggen waarom VRF procesgericht wil werken en het uitdraagt.

Om managers hierin te ondersteunen is een praatplaat ontwikkeld, zie bijlage 1. Voor afdelingshoofden zijn meerdere informatiebijeenkomsten geweest (zgn. MT-breed). Hier is ook de ervaring gedeeld over oefen-verbetertrajecten die reeds hebben plaatsgevonden.

De visitatiecommissie verzoeken we om samen met ons te reflecteren op de volgende vraag:
Welke kansen en uitdagingen zie je in de implementatie van procesgericht werken?

² Het ADKAR-model is ontworpen om medewerkers door organisatieveranderingen te leiden en helpt om een succesvolle verandering teweeg te brengen. Het kent vijf stadia en begint bij bewustwording (Awareness) en eindigt bij het versterken om de verandering in stand te houden (Reinforcement).

Bijlage 1

Procesgericht werken Beter, makkelijker en leuker werken

Wat is procesgericht werken?

Bij procesgericht werken kijken we naar de stappen die we moeten nemen en bedenken we hoe we deze het beste kunnen organiseren, zodat we de kwaliteit van ons werk continu kunnen verbeteren en ons snel kunnen aanpassen bij veranderende eisen en opgaven.

Waarom gaan we procesgericht werken?

In alles wat we doen staan onze inwoners centraal. Als het op de gezondheid en veiligheid van Fryslân aankomt willen wij goed werk afleveren, problemen voorkomen in plaats van verhelpen.

Als wij de beste manier vinden om dit te doen wordt ons werk niet alleen beter, makkelijker en leuker maar bovenal kunnen we betere resultaten bereiken. Procesgericht werken is hier een hulpmiddel voor.

Welke stappen zijn er?

Deze stappen nemen we om processen te verbeteren:

Wat levert het op?

- Toename van effectiviteit en efficiëntie
- Betere beheersbaarheid
- Groter lerend vermogen
- Hogere overdraagbaarheid
- Basis voor zelforganisatie
- Verbeterde samenwerking

Wanneer gaan we procesgericht werken?

Meer informatie? Kijk op Vera!

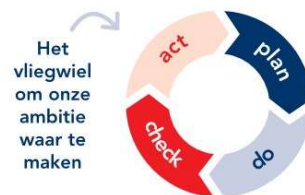
Visie op procesgericht werken samengevat

Samen leren door te doen!

Meer informatie? Kijk op Vera!

1. Ambitie

Met het oog op kwaliteit hebben wij de ambitie om een 'systeemgeoriënteerde organisatie' te worden: een organisatie waarin klantfocus centraal staat, we op alle niveaus continu werken aan verbeteringen, we de plan-do-check-act-cirkel volledig doorlopen en we problemen voorkomen in plaats van verhelpen. Procesgericht werken is als VRF-brede ambitie opgenomen in onze Meerjarenkoers 2023-2026. We zien procesgericht werken als één van de hulpmiddelen om systematisch aan deze ambitie te werken.

2. Organisatiefilosofie

Procesgericht werken duidt op de organisatiefilosofie waarbij sturing primair via de processen plaatsvindt. In procesgericht werken zijn niet de organisatiestructuur en de hiërarchie het vertrekpunt, maar de samenhang tussen uit te voeren werkzaamheden.

3. Procesmanagement

Procesmanagement is de tactisch- operationele uitwerking van procesgericht werken en richt zich op de doorlopende activiteiten waar alle betrokkenen van een proces iedere dag mee bezig zijn. Het is de manier waarop een organisatie (in het verlengde van strategie en beleid) processen identificeert, ontwerpt, beheerst en verbetert. De aanpak van procesmanagement bestaat uit het identificeren van processen, het prioriteren en het cyclisch voorbereiden, analyseren, ontwerpen, implementeren en borgen van procesverbeteringen.

4. Uitgangspunten

- ✓ We verbeteren continu op alle niveaus.
- ✓ Iedereen doet mee.
- ✓ Procesgericht werken is geen doel op zich, maar een hulpmiddel.
- ✓ We zoeken steeds een gezonde balans tussen uniformiteit en ruimte.
- ✓ Verbeteren is het vertrekpunt. Vastleggen helpt daarbij.
- ✓ Wij leren door te doen.

2023 - 2026

Zes ontwikkelsporen

1. De visie op projectgericht werken is bekend, gedragen en vertaald naar verdere implementatie.
2. Er is een centrale procesarchitectuur waarin de belangrijkste processen vastgelegd zijn.
3. Procesbeschrijvingen worden organisatiebreed volgens dezelfde conventies opgesteld.
4. Er is een uniforme methode voor procesanalyse en -verbetering.
5. Processen zijn voorzien van indicatoren. Er is sprake van een prioriteringsmethode en een escalatiestructuur om tijdig bij te kunnen sturen.
6. De rollen en verantwoordelijkheden in de uitvoering van procesmanagement zijn duidelijk belegd. De betrokkenen beschikken over voldoende kennis en kunde.

2027 en verder

Cultuur van continu verbeteren

In de doorontwikkeling van procesmanagement willen wij toegroeien naar een volwassenheidsniveau waarop onze processen 'gemanaged' zijn. Dit betekent dat processen niet alleen gestandaardiseerd, vastgelegd en werkend zijn, maar dat er wordt gestuurd op basis van gemeten procesprestaties. Dit niveau is noodzakelijk om onze ambities op het gebied van kwaliteit waar te maken.

Bijlage 2

De visitatie tot een succes maken

In de Wet veiligheidsregio's staat in artikel 56 dat het bestuur van de veiligheidsregio ervoor zorg draagt dat eenmaal in de vijf jaar een visitatie door een visitatiecommissie wordt verricht. Met deze visitatie op hoofdlijnen wordt voldaan aan dit artikel.

De visitatie van 15 november 2023 wordt over een aantal jaar opgevolgd door een verdiepende visitatie. Aan de veiligheidsregio's wordt gevraagd hoe deze verdiepende visitatie een succes kan worden. De VRF heeft de volgende tips:

- Begin tijdig met de opzet van de verdiepende visitatie. Denk aan een jaar. Zet gedurende dat jaar een projectleider en werkgroep in om samen de voorbereiding en uitvoering te pakken. Vergeet daarbij ook de opvolging van de aanbevelingen niet.
- Betrek alle lagen van de organisatie, van bestuurslid tot medewerker. Vergeet ook je netwerkpartners niet. Samen kun je een gedragen reflectieverslag voor een verdiepende visitatie maken, de gesprekken met de visitatiecommissie voeren en uiteindelijk opvolging geven aan de verkregen aanbevelingen.
- Werk bij een verdiepende visitatie met één of twee overkoepelende thema's zodat er nog gerichter rode draden uit de opbrengsten van de 25 visitaties gehaald kunnen worden. Bepaal deze als veiligheidsregio's samen.

Oplegnotitie informierend

Onderwerp	Ingekomen stukken
Ter behandeling in de vergadering van	de Bestuurscommissie Veiligheid
Status	Kies een item.
Portefeuillehouder	n.v.t.
Auteur	Dhr Kleinhuis
Bijlagen	<ul style="list-style-type: none"> a) Reactie op eerste tranche two-pagers t.b.v herziening Wet veiligheidsregio's b) Landelijk crisisplan extreem geweld en terrorisme
Vergaderdatum	27-11-2023
Agendapunt	3 Ingekomen stukken <ul style="list-style-type: none"> c) Reactie op eerste tranche two-pagers t.b.v herziening Wet veiligheidsregio's d) Landelijk crisisplan extreem geweld en terrorisme
Betrokken afdeling/ medewerkers (functioneel)	Afdeling Crisisbeheersing
OR/GO	Kies een item.

Kennisnemen van	De ingekomen stukken die zijn binnengekomen; <ul style="list-style-type: none"> - Reactie op eerste tranche two-pagers t.b.v herziening Wet veiligheidsregio's - Landelijk crisisplan extreem geweld en terrorisme
Inleiding	Voor de bestuurscommissie veiligheid zijn twee stukken binnengekomen.
Kernboodschap	<p>3. c. Reactie op de eerste tranche two-pagers t.b.v. herziening Wet veiligheidsregio's</p> <p>Het ministerie van Justitie en Veiligheid (JenV) heeft in 2022 het programma Versterking Crisisbeheersing en Brandweezorg opgestart. Het traject van herijking van de Wet veiligheidsregio's (Wvr) maakt onderdeel uit van dit programma. Om het gesprek te faciliteren over de herijking van de wet tussen de minister van JenV en het Veiligheidsberaad, wordt er gewerkt met two-pagers. Hierin staat bondig een vraagstuk beschreven, inclusief de beoogde oplossingsrichting en doelstellingen. De two-pagers worden gezamenlijk door een steller vanuit JenV en vanuit de RCDV opgesteld en waar nodig worden andere partijen (crisispartners, departementen, experts) betrokken.</p> <p>De bestuurscommissie is op 4 oktober geïnformeerd over de eerste tranche two-pagers: versterking crisisbeheersing, bovenregionale en landelijke Brandweersamenwerking en Informatiemanagement</p>

	<p>en KCR2. De two-pagers zijn op 9 oktober 2023 besproken in de vergadering van het Veiligheidsberaad met de minister van JenV.</p> <p>Bijgevoegd is een brief van de voorzitter Veiligheidsberaad aan de minister van JenV. In de brief staat het standpunt van het Veiligheidsberaad weer over deze two-pagers. En het verzoek om dit standpunt mee te nemen in de herziening van de Wet veiligheidsregio's.</p> <p>3. d. Landelijk crisisplan extreem geweld en terrorisme Op 9 oktober 2023 heeft het Veiligheidsberaad ingestemd met het Landelijk Crisisplan Extreem Geweld en Terrorismen. Inmiddels heeft de Ministerraad het plan vastgesteld en is het door de Minister van Justitie en Veiligheid aangeboden aan de Tweede Kamer. Per brief wordt de VRF verzocht om de eigen plannen te actualiseren indien dat nodig is.</p> <p>De Vr-en Groningen, Fryslân en Drenthe hebben in 2020 informatiekaarten Extreem geweld/Terrorismegevolgbestrijding opgesteld voor de eerste eenheden, het CoPI, Regionaal Operationeel Team en Gemeentelijk Beleidsteam. In het eerste half jaar van 2024 worden deze informatiekaarten in 3Noord verband aangepast.</p>
--	---

Ministerie van Justitie en Veiligheid
Hare Excellentie mevrouw D. Yeşilgöz-Zegerius
Postbus 20301
2500 EH DEN HAAG

Inlichtingen bij
Secretaris
Vertrouwelijkheid
vertrouwelijk
Ons kenmerk
V010-2023

Datum 12 oktober 2023
Onderwerp Reactie op eerste tranche two-pagers t.b.v. herziening Wet veiligheidsregio's

Hooggeachte mevrouw Yeşilgöz-Zegerius,

Door uw departement en de Raad van Commandanten en Directeuren Veiligheidsregio's (RCDV) is in de afgelopen periode met het oog op de herziening van de Wet veiligheidsregio's gewerkt aan drie zogenoemde two-pagers. Middels deze brief geef ik het standpunt van het Veiligheidsberaad weer over deze two-pagers. Ik verzoek u om dit standpunt mee te nemen in de herziening van de Wet veiligheidsregio's.

Op 4 december 2020 heeft uw ambtsvoorganger het rapport van de Commissie evaluatie Wet veiligheidsregio's aangeboden aan de Tweede Kamer. Als nadere uitwerking van het kabinetsstandpunt naar aanleiding van deze wetsevaluatie heeft u op 6 december 2022 de Contourennota Versterking Crisisbeheersing en Brandweezorg aangeboden aan de Tweede Kamer. De contourennota schetst op hoofdlijnen noodzakelijke vernieuwingen en veranderingen in het beoogde toekomstige stelsel van crisisbeheersing en van de brandweezorg. Op basis van de contourennota wordt nu door het Veiligheidsberaad in gesprek met het Ministerie van Justitie en Veiligheid (JenV) gewerkt aan afspraken en voorstellen voor het wetgevingstraject, nog veelal in de vorm van two-pagers.

Aan de Tweede Kamer is door u toegezegd dat voor de zomer 2024 de pre-consultatie van de eerste tranche herziene wetgeving moet zijn afgerond. Daarna kan dan de consultatie plaatsvinden. Dat betekent dat in het eerste kwartaal 2024 de besluitvorming tussen uw departement en het Veiligheidsberaad moet zijn afgerond. Niet alle onderwerpen kunnen in dit frame worden opgelost. Daarom is in samenspraak ervoor gekozen de two-pagers 1 t/m 3 in een eerste tranche op te pakken. Dit betreft de onderwerpen: versterking crisisbeheersing, bovenregionale en landelijke brandweersamenwerking, en informatievoorziening en KCR2. Two-pagers 4 t/m 9 volgen in een tweede tranche. Dit betreft: adviesfunctie algemeen bestuur veiligheidsregio voor brandveiligheid en risicobeheersing, positie en taken GHOR in het stelsel, verbetering van het brandweer- en het crisisonderwijsstelsel, raamwerk voor presterend vermogen veiligheidsregio en brandweer, en bevolkingszorg. Naast deze two-pagers vraagt het Veiligheidsberaad uw aandacht voor nog twee onderwerpen die aandacht verdienen in de herziende wetgeving, te weten de verruiming van de aanwijzingsbevoegdheid voor bedrijfsbrandweer en de benodigde aanpassing voor de systematiek van gebiedsgerichte opkomsttijden.

Het standpunt van het Veiligheidsberaad over de eerste drie two-pagers is als volgt.

Versterking crisisbeheersing

Over het algemeen kan het Veiligheidsberaad zich vinden in deze two-pager. De two-pager geeft onder meer een suggestie voor het verduidelijken van de rollen van het Veiligheidsberaad in de koude fase. Dit komt overeen met de wensen van het Veiligheidsberaad. Dit geldt ook voor het zodanig aanpassen van de huidige wet, dat duidelijk is dat crisisbeheersing een cyclisch proces is; in tegenstelling tot de huidige wet die zich vooral richt op voorbereiding en respons. Het Veiligheidsberaad steunt de gedachte om deze aanvullende taken te beleggen bij de veiligheidsregio's.

Een punt van aandacht is het onderscheid tussen ramp en crisis dat in de huidige wet wordt gemaakt. Het is de expliciete wens van het Veiligheidsberaad om dit onderscheid op te heffen. Het Veiligheidsberaad verzoekt daarin de adviezen van de commissie-Muller te volgen. In de contourennota is een onderzoek aangekondigd naar sectorale wet- en regelgeving op het terrein van crises, dat ook meer duidelijk moet geven in deze kwestie. Wij verzoeken de zienswijze van het Veiligheidsberaad daarin mee te nemen.

Verder benoemt de two-pager dat de commissaris van de Koning (CdK) een rol behoudt in de 'koude' en 'warme' fase van de crisisbeheersing. Het Veiligheidsberaad deelt hierin de opvatting van de commissie-Muller en ziet in nieuwe wetgeving geen toegevoegde waarde in een toezichthoudende rol en aanwijzingsbevoegdheid voor de CdK. De Inspectie Justitie en Veiligheid is immers de primaire toezichthouder en die rapporteert rechtstreeks aan de Minister van JenV. Daardoor is de Minister van JenV reeds in positie om zo nodig een aanwijzing te geven wanneer de taakuitvoering in de veiligheidsregio tekortschiet. Vanuit de wens om het stelsel van crisisbeheersing verder te stroomlijnen, vormt de CdK in het huidig wettelijke kader een onnodige extra schakel.

De two-pager benoemt dat het van belang is dat ten behoeve van de interregionale samenwerking de operationele en bestuurlijke rollen en coördinatie op hoofdlijnen eenduidig worden vastgelegd. Verdere wettelijke verankering lijkt niet noodzakelijk. Wel is het goed om de kaders voor de opschalings- en samenwerkingsstructuur tussen de decentrale en centrale crisisbeheersing in de warme fase (GRIP-1 t/m 5 en mogelijk GRIP-6) verder uit te werken, ook om helder te maken hoe het IRBT zich verhoudt tot deze opschalingsstructuur en tot het Veiligheidsberaad. Voorkomen moet worden dat parallelle structuren ontstaan.

Tenslotte wordt door het Veiligheidsberaad herkend dat er nu een verantwoordelijkheidsvacuüm is bij bovenregionale crises en dat een Interregionaal Beleidsteam (IRBT) een oplossing kan zijn voor het ontbreken van doorzettingsmacht. Dergelijke situaties zijn uitzonderlijk, er moet dan vanuit pragmatisme gehandeld worden. Voor het IRBT is door het Veiligheidsberaad in samenspraak met uw departement een protocol opgesteld. In het Veiligheidsberaad van 9 oktober jl. heeft u aangegeven dat u bereid bent om, na vaststelling van het protocol in de 25 besturen veiligheidsregio, een verwijzing te maken naar het IRBT in de Memorie van Toelichting bij de nieuwe wet.

Bovenregionale en landelijke brandweersamenwerking

Het Veiligheidsberaad hecht aan een stelsel van decentraal bestuur. Daarbinnen moet worden gezocht naar eenduidige samenwerking. Het is daarom goed dat afspraken worden gemaakt voor bovenregionale en landelijke brandweersamenwerking, dit biedt kansen voor de veiligheid van Nederland. Het Veiligheidsberaad is van mening dat deze samenwerking ingebed moet zijn in een stevige lokale en regionale basiszorg, zoals de brandweer die nu naar tevredenheid levert. De kracht van de afzonderlijke veiligheidsregio's staat voorop, het landelijk optreden volgt daaruit. Verder ondersteunt het Veiligheidsberaad het idee van een landelijk dekkingplan, met behoud van autonomie van de veiligheidsregio's.

Om de kracht van de veiligheidsregio's en de basisbrandweerszorg te borgen, moet bij bovenregionale en landelijke brandweersamenwerking goed worden gekeken naar sturing, regie en verantwoordelijkheidsverdeling tussen veiligheidsregio's, gemeenten en rijksoverheid. Ook de wijze van financieren en de governance van (extra) taken zijn belangrijke randvoorwaarden voor een bovenregionale en landelijke brandweersamenwerking. Tenslotte is ook een duidelijk onderscheid nodig tussen grootschalig optreden en landelijk te organiseren specialismen.

Informatiemanagement en KCR2

De opgave voor informatievoorziening kan alleen gezamenlijk worden opgepakt. Dit vraagt de komende jaren om goede samenwerking en afstemming tussen de veiligheidsregio's. Deze two-pager geeft antwoord op de behoeften van de veiligheidsregio's en sluit aan op de aanbevelingen uit de verschillende evaluaties van de afgelopen jaren. Het Veiligheidsberaad staat positief tegenover het toewerken naar gezamenlijke architectuur, standaarden en normen waardoor informatiebeelden gedeeld en gekoppeld kunnen worden. Wel moet er blijvend aandacht zijn voor de regionale eigenheid, zodat binnen de gezamenlijke kaders ruimte is voor invulling die past bij de regiospecifieke cultuur en werkwijze.

Tenslotte

Het is bijna drie jaar geleden dat het rapport van de Commissie evaluatie Wet veiligheidsregio's door uw ambtsvoorganger aan de Tweede Kamer is aangeboden. Het is van groot belang dat dit wetgevingstraject onverminderd wordt voortgezet. Ook om te voorkomen dat het gat tussen wetsevaluatie en wetsherziening te groot wordt. We hebben als land een stevige crisisstructuur nodig, nationaal én (boven)regionaal, waarbij de veiligheidsregio's een belangrijke coördinerende rol vervullen en het schakelpunt zijn met de rijksoverheid. De herziene wet moet daaraan bijdragen. We geven deze urgentie ook mee aan de informateur voor het nieuwe kabinet.

Met vriendelijke groet,

A.W. Kolff
Voorzitter Veiligheidsberaad

Aan de voorzitters veiligheidsregio

Doorkiesnummer
026 355 24 00

Inlichtingen bij
Secretaris

Vertrouwelijkheid
intern

Ons kenmerk
V012-2023

Bijlage(n)
1

Datum 17 oktober 2023

Onderwerp Aanbieding Landelijk Crisisplan Extreem geweld en Terrorisme

Geachte voorzitter veiligheidsregio,

Op 9 oktober 2023 heeft het Veiligheidsberaad ingestemd met het Landelijk Crisisplan Extreem Geweld en Terrorisme. Inmiddels heeft de Ministerraad het plan vastgesteld en is het door de Minister van Justitie en Veiligheid aangeboden aan de Tweede Kamer. Hierbij ontvangt u de definitieve versie van het plan.

Het Landelijk Crisisplan Extreem Geweld en Terrorisme is opgesteld in samenwerking tussen het Rijk en crisispartners, waaronder de veiligheidsregio's. Het plan beschrijft de crisisaanpak op landelijk niveau en de samenwerking met en aansluiting van betrokken publieke en private partners en netwerken. Het geeft op hoofdlijnen overzicht van en inzicht in de bestaande afspraken in de crisisbeheersing en bevat dus geen nieuw beleid.

Het landelijk crisisplan is een kaderstellend, sturend en overkoepelend plan voor de meer operationeel uitgewerkte plannen en draaiboeken van betrokken actoren en organisaties. Het vervangt deze echter niet. De plannen en draaiboeken van individuele organisaties moeten wel in overeenstemming zijn met het landelijk crisisplan. Ik verzoek u daarom om uw eigen plannen te actualiseren indien dat nodig is.

Met vriendelijke groet,

A.W. Kolff

Voorzitter Veiligheidsberaad

Oplegnotitie Besluitvormend

Onderwerp	Scenario 3
Ter behandeling in de vergadering van	de Bestuurscommissie Veiligheid
Status	Kies een item.
Portefeuillehouder	Dhr. Gebben
Auteur	Dhr. Knoll
Bijlagen	1. Tabel gehanteerde percentages 2. Grafische weergave verschil incidenteel en structureel effect. <u>Bijlagen onderaan deze notitie</u>
Vergaderdatum	27-11-2023
Agendapunt	4
Betrokken afdeling/ medewerkers (functioneel)	Afdeling Financiën
OR/GO	Kies een item.

Conceptbesluit	<p>Het algemeen bestuur te adviseren om bij de uitwerking van scenario 3:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. De incidentele verschillen over de jaren 2022 en 2023 niet met de gemeenten te verrekenen. 2. Het incidentele verschil voor het jaar 2024 te verrekenen, indien de meicirculaire 2024 van het gemeentefonds daar aanleiding toe geeft. <p>Het dagelijks bestuur te adviseren:</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Het structurele verschil dat is opgelopen in de jaren 2022, 2023 en 2024 te verwerken in de concept kaderbrief 2025-2028 en deze voor een zienswijze aan te bieden aan de gemeenteraden.
Inleiding	<p>Algemeen Bij de kaderbrief 2024-2027 is afgesproken het effect van de inflatie van de materiële kosten volgens het afgestemde 'scenario 3' te verrekenen. In dit scenario wordt de indexatie van de materiële kosten voor 2024 voorlopig afgetopt op 8%. Deze indexatie wordt achteraf op basis van de werkelijke ontwikkeling van het gemeentefonds over de jaren 2022, 2023 en 2024 geëvalueerd en verrekend. Het te verrekenen bedrag betreft dus het verschil tussen wat de gemeenten aan indexatie hebben afgedragen aan Veiligheidsregio Fryslân en hetgeen ze zouden hebben bijgedragen, wanneer de indexatie van het gemeentefonds zou zijn gehanteerd.</p> <p>Resultaten scenario 3 Voor 2022 en 2023 zijn de verschillen inmiddels definitief bepaald. Voor 2024 is de meicirculaire 2024 van het gemeentefonds nodig om een definitief bedrag te bepalen.</p>

	Op basis van de huidige inzichten is het effect van scenario 3 als volgt:												
	<table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>2022</th> <th>2023</th> <th>2024</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Vershil</td> <td>-1.122.000</td> <td>-1.186.000</td> <td>-263.000</td> </tr> <tr> <td>Cumulatief verschil</td> <td>-1.122.000</td> <td>-2.308.000</td> <td>-2.570.000</td> </tr> </tbody> </table>		2022	2023	2024	Vershil	-1.122.000	-1.186.000	-263.000	Cumulatief verschil	-1.122.000	-2.308.000	-2.570.000
	2022	2023	2024										
Vershil	-1.122.000	-1.186.000	-263.000										
Cumulatief verschil	-1.122.000	-2.308.000	-2.570.000										
	<p>Uit de tabel blijkt dat het totale effect van scenario 3 over de periode 2022 t/m 2024 geschat wordt op € 2.570.000.</p> <p>Incidenteel versus structureel Bij de uitwerking van financiële ontwikkelingen is het van belang om onderscheid te maken tussen incidentele en structurele effecten. Voor scenario 3 geldt hierbij het volgende:</p> <p><u>Incidenteel</u> Er ontstaat een incidenteel verschil van € 2.570.000. Dit betreft het totale verschil over de jaren 2022, 2023 en 2024 bij elkaar opgeteld. Er is sprake van een verrekening van een periode en daarmee van een incidenteel verschil.</p> <p><u>Structureel</u> Uit de tabel blijkt een verschil in 2024 van € 263.000. Omdat 2024 de basis is voor de bepaling van het financiële kader van 2025 werkt dit verschil structureel door in de begroting van Veiligheidsregio Fryslân. De basis waarop het kader 2025 wordt bepaald is immers te laag.</p> <p>De verrekening van dit bedrag (i.e. de effectuering van scenario 3) dient daarom plaats te vinden via een verhoging van het kader 2025. Deze verhoging betreft een indexatiecorrectie en is daarmee een autonome ontwikkeling.</p> <p>In de bijlage is het verschil tussen incidenteel en structureel grafisch weergegeven.</p>												
Beoogd effect	Bestuurlijke goedkeuring over de effectuering van scenario 3.												
Argumenten	<p>Besluit 1 De resultaten van Veiligheidsregio Fryslân wijken voordelig af van de begroting. Er is geen financiële noodzaak om voor de jaren 2022 en 2023 het bedrag te verrekenen. Dit betekent voor de gemeenten een incidenteel positief resultaat van € 1.122.000 + € 1.186.000 = € 2.308.000.</p> <p>Besluit 2 Het te verrekenen bedrag 2024 is nog niet definitief. Voor de definitieve bepaling voor het te verrekenen bedrag van 2024 is de meicirculaire 2024 van het gemeentefonds nodig. Wij stellen voor om besluitvorming over dit mogelijk te verrekenen bedrag uit te stellen tot het moment dat de meicirculaire bekend is. Het verschil wordt nu geschat op € 263.000.</p> <p>Besluit 3 De toepassing leidt tot een structureel effect in het financiële kader. Om dit verschil met de gemeenten te verrekenen, dient dit verschil verwerkt te worden in de kaderbrief 2025-2028.</p> <p>Het structurele verschil wordt nu geschat op € 263.000.</p>												
Kanttekeningen/risico's	Scenario 3 is een bestuurlijke afspraak die relatief recent (december 2022) is gemaakt. In dit voorstel wordt (weliswaar gemotiveerd)												

	<p>afgeweken van het oorspronkelijke besluit. Dit kan tot verwarring leiden bij gemeenteraadsleden.</p> <p>Wij stellen voor om via een webinar gemeenteraadsleden aanvullende toelichting te geven om deze mogelijke verwarring weg te nemen.</p>
Financiële consequenties	[hier staan de cijfers. Wat gaat het kosten, incidenteel en structureel? En hoe wordt het betaald (dekking)? Financiële argumenten of kanttekeningen horen hier niet thuis. Deze zet je onder de kopjes 'Argumenten' en 'Kanttekeningen']
Vervolgaanpak/uitvoering	<p>Besluit 1 en 2: Vanwege de verwerking van de financiële effecten van scenario 3 in de jaarstukken 2023, dient het Algemeen bestuur in het lopende boekjaar hierover een besluit te nemen. Dit wordt voorgelegd in de AB vergadering van 14 december.</p> <p>Besluit 3. Het structurele effect is opgenomen in de concept kaderbrief 2025-2028. Deze brief wordt in december voor het uiten van een zienswijze aangeboden aan de gemeenteraden.</p>
Communicatie	Niet van toepassing
Besluit	Kies een item.
Paraaf secretaris	
Kopie naar auteur	

Bijlage 1 tabel met percentages

Onderstaande percentages zijn gehanteerd bij de berekening van de uitkomsten van scenario 3. Hierbij is de rij VRF afkomstig uit de bestuurlijk afgestemde financiële kaders.

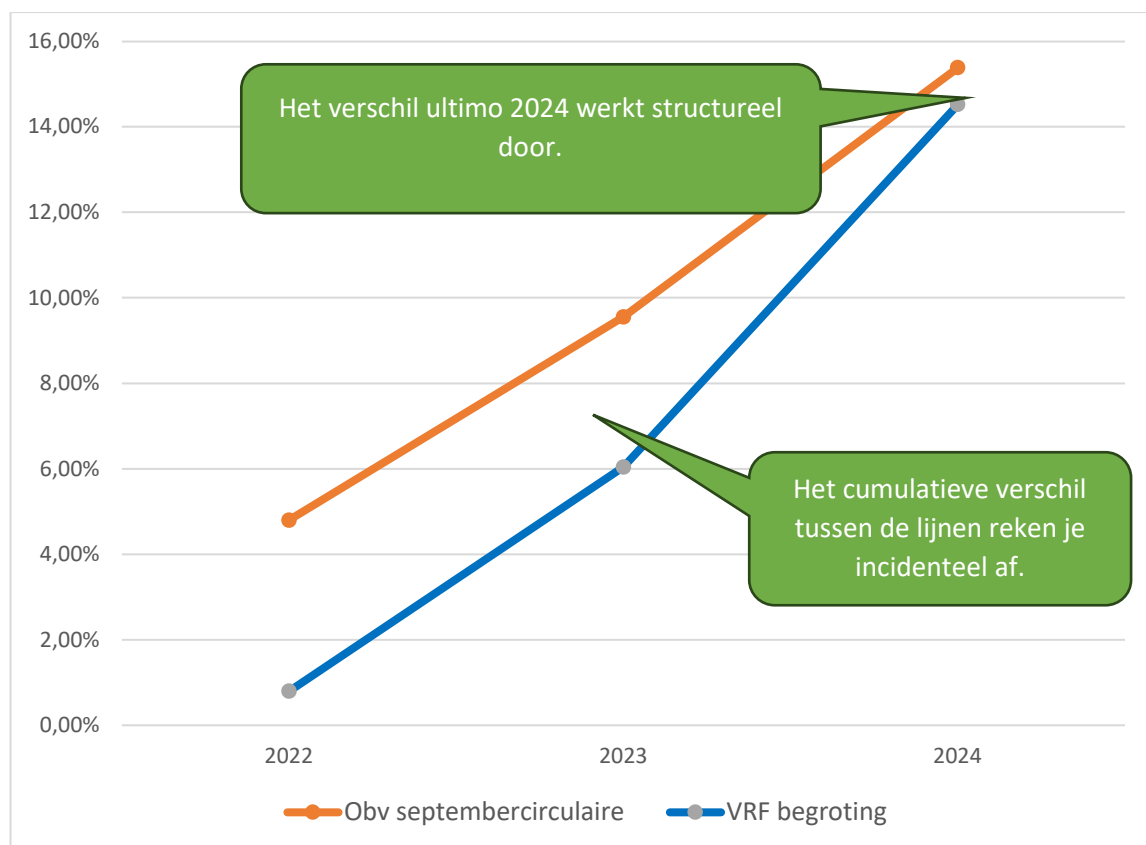
De rij gemeenten is bepaald op basis compensatie die gemeenten hebben ontvangen via het gemeentefonds. Dit betreft het gemiddelde van de loonvoet, netto materiële consumptie en overheidsinvestering.

Per jaar	2022	2023	2024
Gemeenten	4,80%	4,54%	5,32%
VRF	0,80%	5,20%	8,00%

Cumulatief	2022	2023	2024
Gemeenten	4,80%	9,56%	15,39%
VRF	0,80%	6,04%	14,52%

Bijlage 2 Grafische weergave incidenteel en structureel

De effecten van tabel 1 leiden tot onderstaande verschillen.

Oplegnotitie Besluitvormend

Onderwerp	Aangepaste financiële verordening
Ter behandeling in de vergadering van	de Bestuurscommissie Veiligheid
Status	Niet Openbaar
Portefeuillehouder	Dhr. Gebben
Auteur	Dhr. Knoll
Bijlagen	1. Financiële verordening
Vergaderdatum	27-11-2023
Agendapunt	5
Betrokken afdeling/ medewerkers (functioneel)	Financiën
OR/GO	Kies een item.
Conceptbesluit	Kennis te nemen van de aanpassingen in de financiële verordening en besluiten deze ter vaststelling aan te bieden aan DB en AB.
Inleiding	<p>Bij de behandeling van de begroting 2023 en de kaderbrief 2024-2027 is op diverse momenten kritiek geuit op diverse passages in de financiële verordening.</p> <p>Als gevolg van deze kritiek is afgesproken dat de in de verordening beschreven indexatiemethode met de auditcommissie zou worden geëvalueerd. Deze evaluatie heeft afgelopen voorjaar plaatsgevonden.</p> <p>Bij de uitwerking van doorlichting begroting kwam naar voren dat het verstandig is om bestuurlijke afspraken te maken over de wijze waarop de rente wordt verwerkt in onze financiële kaders. Daarom is hier een passage aan toegevoegd.</p> <p>Het is raadzaam om de verordening in zijn geheel te lezen, maar de focusgebieden zijn:</p> <p>Artikel 4 indexering Artikel 5 Autorisatie begroting en investeringskredieten Artikel 6. Tussentijdse rapportage</p>
Beoogd effect	Een aangepaste financiële verordening met daarin duidelijke bestuurlijk geaccordeerde kaders.
Argumenten	1.1. Met deze aanpassingen is de financiële verordening volledig, actueel en passend bij de praktijk.

Kanttekeningen/risico's	<p>1.1. De indexatiemethode van materiële kosten is in deze verordening gewijzigd. De methode sluit aan bij de input van de auditcommissie. Het betreft een variant van scenario 3.</p> <p>1.2. De indexatie van de lonen is ongewijzigd. Er wordt voorgesteld om ook de FLO lasten als autonome ontwikkeling te verrekenen met de gemeenten.</p> <p>1.3. Voor de verwerking van de rente wordt voorgesteld om het financieringsresultaat jaarlijks af te rekenen.</p> <p>Met deze aanpassingen wordt invulling gegeven aan de kritiek die door diverse gemeenten is geuit.</p> <p>2.1 De aanpassingen met betrekking tot de inhoud van de eerste bestuursrapportage betreft een afzwakking van de eerdere bestuurlijke afspraken. Desondanks betekent de nieuwe verordening een aanscherping van wat er in de praktijk feitelijk gebeurt. In de huidige situatie wordt er namelijk niet tot nauwelijks ingegaan op financiële afwijkingen, terwijl er in deze aanpassing wordt uitgegaan van een toelichting van wijzigingen boven een grensbedrag.</p> <p>De tweede bestuursrapportage blijft in lijn met hetgeen nu wordt uitgevoerd.</p>
Financiële consequenties	n/a
Vervolgaanpak/uitvoering	<p>23 november en 27 november – bestuurscommissies 30 november – dagelijks bestuur</p> <p>Vervolgens wordt de financiële verordening, gezamenlijk met onder meer de eerste begrotingswijziging 2024, de kaderbrief 2025-2028, de wijziging van de gemeenschappelijke regeling (etc) voor het uiten van een zienswijze aangeboden aan de gemeenteraden.</p>
Communicatie	n/a
Besluit	Kies een item.
Paraaf secretaris	
Kopie naar auteur	

Gemeenschappelijke regeling “Veiligheidsregio Fryslân” Financiële verordening als bedoeld in artikel 212 gemeentewet

Het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling “Veiligheidsregio Fryslân” gelezen het voorstel van het dagelijks bestuur gelet op:

- artikel 212 van de Gemeentewet;
- het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten en
- artikel 8 lid 3 en artikel 27 van de gemeenschappelijke regeling “Veiligheidsregio Fryslân”

besluit vast te stellen de Financiële verordening Veiligheidsregio Fryslân 2023:

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen

Artikel 1. Begripsbepaling

In deze verordening wordt verstaan onder:

- de dienst: de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Fryslân;
- netto schuld: bruto schuld minus de omvang van de geldelijke bezittingen die niet zijn ingezet voor de publieke taak. Onder bruto schuld wordt verstaan het totaal van langlopende leningen, kortlopende schulden, crediteuren en overlopende passiva. Onder geldelijke bezittingen die niet zijn ingezet voor de publieke taak wordt verstaan het totaal van langlopende uitzettingen, vorderingen, liquide middelen en overlopende activa;
- organisatieonderdeel: iedere organisatorische eenheid van de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Fryslân die als zodanig in de organisatieverordening is opgenomen;
- overheidsbedrijf: onderneming met privaatrechtelijke rechtspersoonlijkheid, niet zijnde een personenvennootschap met rechtspersoonlijkheid, waarin een publiekrechtelijke rechtspersoon, al dan niet tezamen met een of meer andere publiekrechtelijke rechtspersonen, in staat is het beleid te bepalen of een onderneming in de vorm van een personenvennootschap, waarin een publiekrechtelijke rechtspersoon deelneemt;

Hoofdstuk 2. Begroting en verantwoording

Artikel 2. Programma-indeling

1. Het algemeen bestuur stelt bij vaststelling van de begroting de programma-indeling vast;
2. Het algemeen bestuur stelt op voorstel van het dagelijks bestuur per programma relevante indicatoren vast voor het meten van en het afleggen van verantwoording over de productie van goederen en diensten en de maatschappelijke effecten van het beleid van de dienst.

Artikel 3. Inrichting begroting en jaarstukken

1. Bij de begroting worden onder elk van de programma's de lasten en baten per programma weergegeven en bij de jaarstukken worden onder elk van de programma's de gerealiseerde lasten en baten per programma weergegeven.
2. Bij de uiteenzetting van de financiële positie in de begroting wordt van de nieuwe investeringen per investeringscategorie het benodigde investeringskrediet weergegeven en wordt van de lopende investeringen het geautoriseerde investeringskrediet en de raming van de uitputting van het krediet in het lopende boekjaar weergegeven.

Artikel 4. Indexering begroting

Bij het indexeren van de begroting wordt een onderscheid gemaakt tussen materiële kosten en loonkosten.

1

- a. Ten behoeve van de indexatie van materiële kosten naar het volgende begrotingsjaar wordt uitgegaan van de consumentenprijsindex (CPI) zoals gepresenteerd in de septembercircularis gemeentefonds twee jaar voorafgaand aan het betreffende begrotingsjaar (i.e. T-2). Dit bedrag wordt in het lopende begrotingsjaar middels een begrotingswijziging verrekend met de werkelijke loonprijscompensatie zoals opgenomen in het gemeentefonds. Uitgangspunt hierbij is de informatie zoals opgenomen in de meicircularis van het betreffende begrotingsjaar.

2.

- a. Ten behoeve van de indexatie van loonkosten naar het volgend begrotingsjaar wordt uitgegaan van de vigerende CAO.

- b. Verplichtingen die ontstaan als gevolg van de uitvoering van de regeling Functioneel Leeftijdsontslag en welke muteren als gevolg van de vigerende CAO, zijn onderdeel van de loonkosten zoals bedoeld in artikel 4.2a.
- c. Indien de vigerende CAO nog niet bekend is, dan wordt voor de verwachte loonontwikkeling voorlopig uitgegaan van de macro-economische verkenning van het CPB zoals deze in de meest recente septembercirculaire van het gemeentefonds is vermeld. Dit betreft de loonvoet sector overheid.
- d. Indien er gedurende een begrotingsjaar sprake is van een nieuwe CAO, wordt in het lopende begrotingsjaar een correctie toegepast op de loonkostenontwikkeling op basis van de werkelijke kosten op grond van deze CAO.

3.

a. De basis voor de begroting van de rentekosten is de financieringsbehoefte zoals deze bestaat naar aanleiding van het vastgestelde meerjareninvesteringsplan (MIP). Daarbij wordt een inschatting gemaakt van de marktrente. Het werkelijke financieringsresultaat wordt na afloop van het jaar verrekend.

Artikel 5. Autorisatie begroting en investeringskredieten

1. Het algemeen bestuur autoriseert met het vaststellen van de begroting de baten en de lasten per programma;

2. Bij de begrotingsbehandeling geeft het algemeen bestuur aan voor welke nieuwe investeringen hij op een later tijdstip een apart voorstel voor autorisatie van het investeringskrediet wil ontvangen. De overige nieuwe investeringen worden bij de begrotingsbehandeling met het vaststellen van de financiële positie geautoriseerd.

3.

a. Het dagelijks bestuur informeert het algemeen bestuur vooraf als hij verwacht dat de lasten de geautoriseerde lasten of de investeringsuitgaven de geautoriseerde investeringskredieten dreigen te overschrijden. Het algemeen bestuur geeft vervolgens aan of hij hiervoor een voorstel wil voor wijziging van het budget of een voorstel voor bijstelling van het beleid.

b. Het bepaalde in 3a van dit artikel is niet van toepassing voor zover de overschrijding van de totale lasten van een programma onder 1% van de geautoriseerde lasten van het programmaonderdeel blijft, of wanneer de onderschrijding kleiner is dan € 250.000.

c. Het bepaalde in 3a van dit artikel is niet van toepassing voor zover de overschrijding van de lasten van een programma gecompenseerd worden door direct gerelateerde baten.

d. Het bepaalde in 3a van dit artikel is niet van toepassing voor zover de overschrijding van de uitgaven van een investeringskrediet onder 1% van de geautoriseerde uitgaven van het krediet blijft, of wanneer de overschrijding kleiner is dan € 50.000.

4. Bij de behandeling van de tussenrapportages in het algemeen bestuur doet het dagelijks bestuur voorstellen voor het wijzigen van de geautoriseerde budgetten en de investeringskredieten en het bijstellen van het beleid.

5. Voor een investering waarvan het investeringskrediet niet met het vaststellen van de begroting is geautoriseerd, legt het dagelijks bestuur vooraf aan het aangaan van verplichtingen een investeringsvoorstel met een voorstel voor het vaststellen van een investeringskrediet aan het algemeen bestuur voor.

6. Het bepaalde in lid 5 van dit artikel is niet van toepassing voor zover het betreft verplichtingen inzake investeringen tot € 250.000,-.

Artikel 6. Tussentijdse rapportage

1. Het dagelijks bestuur informeert het algemeen bestuur door middel van tussentijdse rapportages over de realisatie van de begroting van de dienst over de eerste 4 maanden en de eerste 8 maanden van het lopende boekjaar.

2. De tussenrapportages bevatten een uiteenzetting over de uitvoering en de bijstelling van het beleid.

3. In de tussentijdse rapportage over de eerste 4 maanden worden afwijkingen op de oorspronkelijke ramingen van de baten en de lasten van programma's in de begroting groter dan 1% van de totale lasten per programma en groter dan € 250.000 toegelicht.

4. In de tussentijdse rapportage over de eerste 4 maanden worden afwijkingen op de oorspronkelijke ramingen van de investeringskredieten in de begroting groter dan 1% van krediet en groter dan € 50.000 toegelicht.

5. De tussentijdse rapportage over de eerste 8 maanden bevat een overzicht met de bijgestelde raming van:
- a. een toelichting zoals opgenomen in het vierde lid van dit artikel;
 - b. de geprognoseerde resultaten per programma;
 - c. de (beoogde) toevoegingen en onttrekkingen aan reserves; en
 - d. de raming van de uitputting van de investeringskredieten.

Artikel 7. Informatieplicht

Het dagelijks bestuur besluit niet over:

- a. het verstrekken van leningen, waarborgen en garanties;
- b. het verstrekken van kapitaal aan instellingen en ondernemingen, dan nadat het algemeen bestuur is geïnformeerd over het voornemen en hiertoe in de gelegenheid is gesteld zijn wensen en bedenkingen ter kennis van het dagelijks bestuur te brengen.

Artikel 8. EMU-saldo

Wanneer het Rijk de dienst bericht dat alle relevante overheden samen het collectieve aandeel van deze overheden in het EMU-tekort, bedoeld in artikel 3, zesde lid, van de Wet houdbare overheidsfinanciën, hebben overschreden, informeert het dagelijks bestuur het algemeen bestuur of een aanpassing van de begroting nodig is. Als het dagelijks bestuur een aanpassing nodig acht, doet het dagelijks bestuur een voorstel voor het wijzigen van de begroting.

Hoofdstuk 3. Financieel beleid

Artikel 9. Waardering en afschrijving vaste activa

1. Voor het afschrijven van de materiële vaste activa worden de methodieken en termijnen gehanteerd zoals vermeld in bijlage I behorend bij deze verordening. Uitgangspunt is dat er lineair afgeschreven wordt. Bij activa met economisch nut waar tevens sprake is van een restwaarde, vindt geen afschrijving plaats over de restwaarde. Het dagelijks bestuur is bevoegd om in het kader van een goed financieel beheer tussentijds wijzigingen in bijlage I aan te brengen. Het dagelijks bestuur maakt pas gebruik van de voorgaande bevoegdheid, nadat de Auditcommissie is geïnformeerd over het voornemen tot wijziging van bijlage I en in de gelegenheid is gesteld zijn wensen en bedenkingen ter kennis van het dagelijks bestuur te brengen.
2. Kosten voor het afsluiten van geldleningen worden direct ten laste van de exploitatie gebracht.
3. Geactiveerde kosten voor onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief worden lineair in 5 jaar afgeschreven.

Artikel 10. Voorziening voor oninbare vorderingen

Voor de vorderingen op verbonden partijen en derden wordt een voorziening wegens oninbaarheid gevormd op basis van een individuele beoordeling op inbaarheid van de openstaande vorderingen.

Artikel 11. Reserves en voorzieningen

Bij een voorstel voor de instelling van een bestemmingsreserve wordt minimaal aangegeven:

- a. het specifieke doel van de reserve;
- b. de voeding van de reserve;
- c. de maximale hoogte van de reserve; en
- d. de verwachte looptijd.

Artikel 12. Kostprijsberekening

1. Voor het bepalen van de geraamde kostprijs van producten en diensten van de gemeenschappelijke regeling, die worden geleverd aan overheidsbedrijven en derden, wordt een systeem van kostentoe rekening gehanteerd. Bij de kostentoe rekening worden naast de directe kosten ook de indirecte kosten betrokken, die toe te rekenen zijn aan het product of dienst.
2. Voor de inzet van materiele activa worden naast directe kosten, indirecte kosten en afschrijvingskosten, de rente voor de financiering van het actief toegerekend. Deze rente is een vergoeding voor de inzet van vreemd vermogen en van eigen vermogen. De rentepercentages voor deze vergoeding worden bij de behandeling van de begroting vastgesteld;
3. Het algemeen bestuur stelt bij de vaststelling van de begroting (swijziging) de hoogte van de tarieven vast.

Artikel 13. Prijzen economische activiteiten

1. Voor de levering van goederen, diensten of werken aan overheidsbedrijven en derden en met welke bijbehorende activiteiten de gemeenschappelijke regeling in concurrentie met marktpartijen treedt, wordt tenminste de geraamde integrale kostprijs in rekening gebracht. Bij afwijking doet het dagelijks bestuur vooraf voor elk van deze activiteiten afzonderlijk een voorstel voor een bestuursbesluit, waarin het publiek belang van de activiteit wordt gemotiveerd.
2. Bij het verstrekken van leningen of garanties aan overheidsbedrijven en derden brengt de gemeenschappelijke regeling de geraamde integrale kosten in rekening. Bij afwijking doet het dagelijks bestuur vooraf een voorstel voor een bestuursbesluit, waarin het publiek belang van de lening of garantie wordt gemotiveerd.
3. Bij het verstrekken van kapitaal door de gemeenschappelijke regeling aan overheidsbedrijven en derden gaat het dagelijks bestuur uit van een vergoeding van tenminste de geraamde integrale kosten van de verstrekte middelen. Bij afwijking doet het dagelijks bestuur vooraf een voorstel voor een bestuursbesluit, waarin het publiek belang van de kapitaalverstrekking wordt gemotiveerd.
4. Bestuursbesluiten met de motivering van het publiekbelang als bedoeld in de vorige leden zijn niet nodig als sprake is van:
 - a. leveringen van goederen, diensten of werken en het verstrekken van leningen, garanties en kapitaal aan andere overheden voor zover deze leveringen en verstrekkingen zijn bedoeld voor de uitoefening van de publieke taak door die andere overheid;
 - b. een bevoordeling van activiteiten in het kader van een bij wet opgedragen publiekrechtelijke taak;
 - c. een bevoordeling van activiteiten in het kader van een toegekend bijzonder of uitsluitend recht waarvoor prijsvoorschriften gelden;
 - d. een bevoordeling van sociale werkplaatsen;
 - e. een bevoordeling van onderwijsinstellingen;
 - f. een bevoordeling van publieke media-instellingen; en
 - g. een bevoordeling die valt onder de reikwijdte van de staatssteunregels van het Werkingsverdrag van de Europese Unie en daarmee verenigbaar is.

Artikel 14. Financieringsfunctie

1. Het dagelijks bestuur neemt bij het uitzetten en het aantrekken van middelen de volgende kaders in acht:
 - a. voor het aantrekken van financieringen met een looptijd langer dan één jaar worden tenminste twee prijsopgaven bij verschillende financiële instellingen gevraagd; en
 - b. er wordt geen gebruik gemaakt van financiële derivaten als bedoeld in artikel 1, onder c, van de Wet financiering decentrale overheden.
2. Het dagelijks bestuur informeert het algemeen bestuur als de wettelijke kasgeldlimiet, bedoeld in artikel 1, onder f, van de Wet financiering decentrale overheden, of de wettelijke renterisiconorm, bedoeld in artikel 1, onder h, van de Wet financiering decentrale overheden, meer dan twee kwartalen wordt overschreden.
3. Bij het verstrekken van leningen, het verstrekken van garanties en het verstrekken van risicodragend kapitaal bedingt het dagelijks bestuur indien mogelijk zekerheden.
4. Bij het verstrekken van een garantie wordt een voorziening ten laste van de begroting gevormd ter grote van het risico dat de dienst met de garantie loopt. Als in de begroting niet is voorzien in budget voor deze voorziening dan doet het dagelijks bestuur vooraf aan de garantieverlening een voorstel aan het algemeen bestuur voor een begrotingswijziging.

Artikel 15. Weerstandsvermogen

1. Het dagelijks bestuur biedt eenmaal in de vier jaar een (bijgestelde) nota weerstandsvermogen aan ter behandeling en vaststelling door het algemeen bestuur. In deze nota wordt ingegaan op het risicomangement, het opvangen van risico's door verzekeringen, voorzieningen, het weerstandsvermogen of anderszins.

In de nota wordt tevens het gewenste weerstandsvermogen bepaald.

2. Het dagelijks bestuur geeft aan in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing van de begroting en van de jaarstukken de risico's van materieel belang en een inschatting van de kans dat deze risico's zich voordoen. Het dagelijks bestuur brengt hierbij in elk geval de risico's in beeld en actualiseert de risico's genoemd in de nota bedoeld in lid 1.

3. Het dagelijks bestuur geeft aan in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing van de begroting en van de jaarstukken de weerstandscapaciteit en in hoeverre schaden en verliezen als gevolg van de risico's van materieel belang met het weerstandsvermogen kunnen worden opgevangen.

Hoofdstuk 4. Paragrafen

Artikel 16. Paragrafen

De paragrafen in de begroting en het jaarverslag voldoen voor wat betreft hun inhoud aan de eisen die het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten daaraan stelt.

Hoofdstuk 5. Financiële organisatie en financieel beheer

Artikel 17. Administratie

1. De administratie is zodanig van opzet en werking, dat zij in ieder geval dienstbaar is voor:

- a. het sturen en het beheersen van activiteiten en processen in de dienst als geheel en in de afdelingen;
- b. het verstrekken van informatie over ontwikkelingen in de omvang van de vaste activa, voorraden, vorderingen, schulden en contracten;
- c. het verschaffen van informatie over uitputting van de toegekende budgetten en investeringskredieten en voor het maken van kostencalculaties;
- d. het verschaffen van informatie over indicatoren met betrekking tot de productie van goederen en diensten en de maatschappelijke effecten van het beleid van de gemeenschappelijke regeling;
- e. het afleggen van verantwoording over de rechtmatigheid, de doelmatigheid en de doeltreffendheid van het gevoerde bestuur in relatie tot de gestelde beleidsdoelen, de begroting en relevante wet- en regelgeving; en
- f. de controle van de registratie van gegevens als zodanig en van de daaraan ontleende informatie, alsmede voor de controle op de rechtmatigheid, de doelmatigheid en de doeltreffendheid van het gevoerde bestuur in relatie tot de gestelde beleidsdoelen, de begroting en relevante wet- en regelgeving.

2. Onder administratie wordt verstaan het systematisch verzamelen, vastleggen, verwerken en verstrekken van informatie ten behoeve van het besturen, functioneren en beheersen van de organisatie van de dienst en de verantwoording die daarover moet worden afgelegd.

Artikel 18. Financiële organisatie

Het dagelijks bestuur draagt zorg voor:

- a. een eenduidige indeling van de organisatie van de dienst en een eenduidig toewijzing van taken aan de afdelingen;
- b. een adequate scheiding van taken, functies, bevoegdheden, verantwoordelijkheden;
- c. de verlening van mandaten en volmachten voor het aangaan van verplichtingen ten laste van de toegekende budgetten en investeringskredieten;
- d. de interne regels voor taken en bevoegdheden, de verantwoordingsrelaties en de bijbehorende informatievoorziening van de financieringsfunctie;
- e. de te maken afspraken met de afdelingen over de te leveren prestaties, de daarvoor beschikbare middelen en de wijze en frequentie van rapportage over de voortgang van de activiteiten en uitputting van middelen;

- f. de kostenverdeelsleutels voor het eenduidig toewijzen van de lasten en baten aan de producten van de productenraming en de productenrealisatie;
- g. het beleid en de interne regels voor de inkoop en de aanbesteding van goederen, werken en diensten;
- h. het beleid en de interne regels voor de steunverlening en de toekenning van subsidies aan ondernemingen en instellingen; en
- i. het beleid en de interne regels voor het voorkomen van misbruik en oneigenlijk gebruik van regelingen en eigendommen, opdat aan de eisen van rechtmatigheid, controle en verantwoording wordt voldaan.

Artikel 19. Interne controle

1. Het dagelijks bestuur zorgt ten behoeve van het getrouwe beeld van de jaarrekening, bedoeld in artikel 213, derde lid, onder a van de Gemeentewet, en de rechtmatigheid van de baten en lasten en de balansmutaties, bedoeld in artikel 213, derde lid, onder b van de Gemeentewet, voor de jaarlijkse interne toetsing van de getrouwheid van de informatieverstrekking en de rechtmatigheid van de beheershandelingen. Bij afwijkingen neemt het dagelijks bestuur maatregelen tot herstel.
2. Het dagelijks bestuur zorgt voor de systematische controle van de registratie en de ontwikkeling van de bezittingen en het vermogen van de dienst met dien verstande dat de waardepapieren, de voorraden, de debiteurenvorderingen, de liquiditeiten, de opgenomen leningen, de kortlopende schulden en de vorderingen van crediteuren jaarlijks worden gecontroleerd. Voor registergoederen en bedrijfsmiddelen worden afhankelijk van de omvang en aard van het risico specifieke beheersmaatregelen genomen. Bij afwijkingen in de registratie neemt het dagelijks bestuur maatregelen voor herstel van de tekortkomingen.

Hoofdstuk 6. Slotbepalingen

Artikel 20. Intrekken oude verordening en overgangsrecht

De Financiële verordening Veiligheidsregio Fryslân wordt ingetrokken, met dien verstande dat zij van toepassing blijft op de jaarrekening en het jaarverslag en bijbehorende stukken van het begrotingsjaar voorafgaand aan het jaar waarin deze verordening in werking treedt, met uitzondering van de bepalingen over de inhoud van de paragrafen in het jaarverslag.

Artikel 21. Inwerkingtreding en citeertitel

1. Deze verordening treedt in werking op 1 januari 2016;
2. Deze verordening wordt aangehaald als: Financiële verordening Veiligheidsregio Fryslân 2016.

Aldus vastgesteld in de vergadering van het algemeen bestuur van 17 maart 2016.

De voorzitter,
De secretaris,

Bijlage I afschrijvingsbeleid bij artikel 9

Afschrijvingsbeleid materiële vaste activa met economisch nut

Activa met economisch nut en een verkrijgingsprijs van minder dan € 10.000,- worden niet geactiveerd, uitgezonderd gronden en terreinen. Gronden en terreinen worden altijd geactiveerd.

Op gronden en terreinen wordt niet afgeschreven.

Met afschrijven wordt begonnen vanaf 1 januari van het jaar volgend op het jaar waarin het actief in gebruik is genomen.

De volgende materiële vaste activa met economisch nut worden lineair afgeschreven in:

- a. 40 jaar: bedrijfsgebouwen;
- b. 20 jaar: renovatie, restauratie en verbouwing van bedrijfsgebouwen; technische installaties in bedrijfsgebouwen; voorzieningen aan terreinen (zoals parkeerplaatsen); containers;
- c. 15 jaar: brandweervoertuigen c.q. brandweervaartuigen; medische apparatuur t.b.v. tuberculosebestrijding;
- d. 12 jaar: brandweervoertuigen (beroepskorps)
- e. 10 jaar: kantoormeubilair; oefenmateriaal brandweer; ademluchtapparatuur; inventaris/bepakking brandweervoertuigen; overig brandweermateriaal;
- f. 7 jaar: dienst- en OVD-voertuigen; persoonlijke beschermingsmiddelen brandweer;
- g. 6 jaar: alarmeringsmiddelen (C2000 apparatuur);
- h. 5 jaar: overige medische apparatuur; PSU GHOR functionarissen; overige kantoorinventaris; gebruikerssoftware, werkplek automatisering, telefooncentrale (incl. vaste telefoons);
- i. 3 jaar: systeem soft- en hardware; mobiele telefoons; tablets;

Oplegnotitie Besluitvormend

Onderwerp	Concept kaderbrief 2025-2028 en eerste begrotingswijziging 2024
Ter behandeling in de vergadering van	de Bestuurscommissie Veiligheid
Status	Openbaar
Portefeuillehouder	
Auteur	Anneree Julianus
Bijlagen	1. Concept kaderbrief 2025-2028 2. Eerste begrotingswijziging 2024
Vergaderdatum	27-11-2023
Agendapunt	6
Betrokken afdeling/ medewerkers (functioneel)	Beleidsadviseurs kolommen, MT's kolommen, secretarissen, beleidsadviseurs P&C en hoofd financiën
OR/GO	Kies een item.

Conceptbesluit	<ol style="list-style-type: none"> de concept kaderbrief 2025-2028 vast te stellen de begrote stortingen in de egalisatiereserve terug te draaien de eerste begrotingswijziging 2024 vast te stellen
Inleiding	<p>Algemeen</p> <p>De kaderbrief 2025-2028 en de eerste begrotingswijziging 2024 liggen ter besluitvorming voor. Beide stukken bevatten een aantal financiële voorstellen waarmee Veiligheidsregio Fryslân de financiële gevolgen voor de gemeenten zoveel mogelijk probeert te beperken.</p> <ul style="list-style-type: none"> De uitbreiding van het financieel kader in de kaderbrief 2025 – 2028 bestaat uit de autonome ontwikkelingen en de uitkomsten van doorlichting begroting. Er wordt geen bijdrage gevraagd voor beleidsontwikkelingen. In de kaderbrief 2025-2028 wordt een voorstel gedaan voor de verwerking van 'scenario 3.' Hierbij wordt voorgesteld om het incidentele effect van 2022 en 2023 niet te verrekenen met de gemeenten. Dit betekent een incidenteel voordeel van € 2.308.000. Het voorstel voor de verwerking van de CAO-effecten voor 2024 e.v. is opgenomen in de eerste begrotingswijziging 2024. Bij de tweede begrotingswijziging 2023 is besloten om het CAO-effect voor het jaar 2023 op te vangen binnen de huidige financiële kaders. Dit betekent een incidenteel voordeel van € 3.379.000. Zowel de eerste begrotingswijziging 2024 als de kaderbrief 2025-2028 bevat een voorstel om de begrote stortingen in de egalisatiereserve terug te draaien. Deze stortingen

	<p>worden nu ingezet ter financiering van de autonome ontwikkelingen. Dit betekent een structureel voordeel van ruim € 350.000.</p> <p>Kaderbrief Voor het einde van 2023 dient het dagelijks bestuur een concept kaderbrief aan te bieden aan de deelnemende gemeenten. Hierin worden de beleidsmatige en autonome ontwikkelingen voor de jaren 2025-2028 opgenomen. De gemeenten kunnen hier middels een zienswijze op reageren. Daarna wordt de kaderbrief inclusief zienswijzen en concept reactienota aangeboden aan het Algemeen Bestuur. Zoals gebruikelijk stelt de bestuurscommissie Veiligheid de inhoud van het programma Veiligheid vast.</p> <p>Eerste begrotingswijziging 2024 In de eerste begrotingswijziging 2024 zijn de verwachte cao ontwikkelingen, de voorlopige verrekening van scenario 3, het rijksvaccinatieprogramma en de terugstorting van de begrote storting in de egalisatiereserve verwerkt</p>
Beoogd effect	Inzicht in het kader van Veiligheidsregio Fryslân voor de periode 2024-2027.
Argumenten	<p><i>1.1 Vaststelling van het financieel kader leidt tot een structurele borging van de voorziene financiële ontwikkelingen</i> In het financieel kader zijn de effecten opgenomen van de doorlichting begroting en de autonome ontwikkelingen zoals de verwachte ontwikkelingen rondom loonkosten en inflatie van de materiële kosten.</p> <p><i>2.1 Terugstorten van de begrote storting in de egalisatiereserve levert een verlaging op van de gemeentelijke bijdrage.</i> Het saldo van deze reserve bevindt zich binnen de door het bestuur vastgestelde bandbreedtes.</p> <p><i>3.1 Met de vaststelling van de eerste begrotingswijziging 2024 worden ontwikkelingen verwerkt in het lopende jaar</i> In de begrotingswijziging zijn de effecten opgenomen van de autonome ontwikkelingen zoals de verwachte ontwikkelingen rondom loonkosten en het rijksvaccinatieprogramma. Daarnaast is een voorlopige verrekening van het structurele effect van scenario 3 verwerkt.</p>
Kanttekeningen/risico's	<p><i>1.1 De ontwikkeling van de loonkosten is nog onzeker.</i> De huidige cao loopt tot 1 mei 2024. Basis voor de indexering is daarom de septembercirculaire van het gemeentefonds.</p> <p><i>1.2 De ontwikkeling van de overige inflatie is nog onzeker.</i> De indexering voor materiële kosten in de kaderbrief is gebaseerd op de consumentenprijsindex (CPI) zoals gepresenteerd in de septembercirculaire van het gemeentefonds. Dit bedrag verrekenen we in het lopende begrotingsjaar via een begrotingswijziging met de werkelijke loonprijscompensatie uit het gemeentefonds.</p> <p><i>1.3 De inhoudelijke vaststelling vindt elders plaats.</i> Voor een goed beeld van de gehele conceptkaderbrief sturen we ook het programma Veiligheid mee. De bestuurscommissie Veiligheid stelt dit programma vast.</p>

Financiële consequenties	<p>De financiële consequenties zijn tevens uitgewerkt in dit kader. De stijging van de bijdrage in 2025 ten opzichte van het huidige geldende financieel kader (zoals opgenomen in de begroting '24) is totaal 8,9% en als volgt onderverdeeld:</p> <table border="1" data-bbox="584 383 1326 689"> <thead> <tr> <th colspan="2" data-bbox="584 383 1326 443">Procentuele ontwikkeling</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="584 443 1225 504">Beleidsontwikkelingen</td> <td data-bbox="1225 443 1326 504">0,0%</td> </tr> <tr> <td data-bbox="584 504 1225 564">Doorlichting begroting</td> <td data-bbox="1225 504 1326 564">0,6%</td> </tr> <tr> <td data-bbox="584 564 1225 624">Autonome ontwikkeling</td> <td data-bbox="1225 564 1326 624">8,3%</td> </tr> <tr> <td data-bbox="584 624 1225 689">Totaal</td> <td data-bbox="1225 624 1326 689">8,9%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Zie voor de verdere financiële uitwerking de beide documenten.</p>	Procentuele ontwikkeling		Beleidsontwikkelingen	0,0%	Doorlichting begroting	0,6%	Autonome ontwikkeling	8,3%	Totaal	8,9%
Procentuele ontwikkeling											
Beleidsontwikkelingen	0,0%										
Doorlichting begroting	0,6%										
Autonome ontwikkeling	8,3%										
Totaal	8,9%										
Vervolgaanpak/uitvoering	<p>9/10 november – Agendacommissies 20 november – Auditcommissie 21 november - voorlichting financiële ambtenaren 23 november – Bestuurscommissie gezondheid 27 november – Bestuurscommissie veiligheid 30 november - Dagelijks bestuur 30 november – verzenden naar raden voor zienswijze 2 februari – Deadline indienen zienswijzen 14 februari – Stukken incl. zienswijzen in bestuurscommissies 29 februari – Stukken incl. zienswijzen in dagelijks bestuur 14 maart – Stukken vaststellen in algemeen bestuur</p>										
Communicatie	<p>In november, voorafgaand aan de bestuurscommissies, wordt voor de financieel ambtenaren een bijeenkomst georganiseerd voor extra toelichting en het stellen van vragen.</p> <p>Na de behandeling in het Dagelijks bestuur in december ontvangen de gemeenten de conceptkaderbrief met het verzoek hun zienswijze hierop te geven.</p>										
Besluit	<p>Kies een item.</p>										
Paraaf secretaris											
Kopie naar auteur											

The background features a vertical column of four light blue circular icons: a person with signal waves, a stethoscope, a shield with a heartbeat line, and a castle tower. These are connected by thin lines to a larger, faint circular graphic on the right. On the left, there is a dark blue rounded rectangle and a red circle.

Kaderbrief 2025 - 2028

Inleiding

Voor u ligt de kaderbrief 2025-2028. Met deze kaderbrief kijken we jaarlijks vooruit en schetsen we de ontwikkelingen die (mogelijk) invloed hebben op de meerjarenbegroting.

Financiële uitdagingen

Als Veiligheidsregio Fryslân (VRF) kunnen wij deze kaderbrief niet los zien van de financiële context waarin wij ons bevinden. We hebben namelijk te maken met financiële uitdagingen. Denk daarbij onder meer aan oplopende rentelasten, energiekosten, bouwkosten en loonkosten. Tegelijkertijd is er de verwachting dat gemeenten in 2026, door de aangekondigde wijzigingen in het gemeentefonds, te maken krijgen met een financieel ravijnjaar. Dit leidt bij gemeenten tot onzekerheden en daarmee tot onrust. We constateren dat gemeenten nadrukkelijk op zoek zijn naar perspectief van de rijksoverheid. Dat hebben ze tot nu toe nog niet gekregen.

Deze geschetste context zorgt ervoor dat de druk op onze financiën toeneemt. We hebben daarom als onderdeel van het proces 'Doorlichting begroting' nader onderzoek gedaan naar de robuustheid van onze financiële kaders. Uit dit onderzoek komt een aantal specifieke ontwikkelingen voor VRF naar voren. Deze hebben gevolgen voor ons financieel meerjarenperspectief. En dit betekent dat het een uitdaging is om het huidige beleid binnen de bestaande financiële kaders uit te voeren. Kortom: de rek is eruit.

Vooruitkijken

Ondanks de financiële uitdagingen, willen we als organisatie vooruit blijven kijken. De maatschappelijke relevantie van Veiligheidsregio Fryslân is door onze inzet op het gebied van diverse crises groter dan ooit. We blijven daarom werken aan het verbeteren van onze dienstverlening. We zetten ons in voor procesgericht werken en verduurzaming. Daarnaast streven we naar excellent werkgeverschap. We kijken hierbij om ons heen en naar onszelf. We identificeren landelijke en regionale ontwikkelingen en proberen onze rol daarin tijdig te bepalen. Ontwikkelingen gaan echter snel en zijn niet altijd te voorzien. We zijn daarom zo wendbaar mogelijk en passen ons snel en makkelijk aan als de situatie daar om vraagt.

Ons uitgangspunt blijft het sober en doelmatig uitvoeren van onze dienstverlening. We zoeken daarbij naar het optimum. Enerzijds om de kwaliteit van onze dienstverlening in stand te houden. Anderzijds om de kosten beheersbaar te houden. Op deze wijze geven wij invulling aan onze kerntaak: bijdragen aan een veilig en gezond Fryslân.

Leeswijzer

In deze kaderbrief leest u eerst een algemeen deel over de belangrijke overkoepelende ontwikkelingen. Vervolgens gaat de brief in op de inhoudelijke ontwikkelingen per programma. Tot slot treft u een financieel deel aan met een bijbehorend financieel kader en zetten we risico's uiteen.

Hartelijke groet,

Het dagelijks bestuur

Inhoudsopgave

1. Overkoepelende ontwikkelingen	4
Ambitie procesgericht werken.....	4
Duurzaamheid hoog op agenda	4
Landelijke toekomstverkenningen vertaald naar Fryslân.....	4
2. Inhoudelijke ontwikkelingen en bijstellingen - Gezondheid	5
Twee grote akkoorden gesloten en doorontwikkeling Friese Preventieaanpak.....	5
Toekomst Jeugdgezondheidszorg	6
Infectieziektebestrijding en pandemische paraatheid.....	7
Vaccinatielandschap in ontwikkeling	7
Forensische geneeskunde in ontwikkeling.....	8
Opstellen strategisch huisvestingsplan	8
Verwachte toename beleidscapaciteit	8
Versterken rol op gebied van Gezonde Leefomgeving.....	9
3. Inhoudelijke ontwikkelingen en bijstellingen - Brandweer.....	10
Nieuwe veiligheidsrisico's door energietransitie	10
Vorbereidingen dekkingsplan 2026.....	10
Urgentie voor natuurbrandbeheersing	10
Gevolgen Omgevingswet per 1 januari 2024.....	10
Bouwagenda.....	11
Kosten vervanging schuimvormend blusmiddel	11
Schuimblushaakarmbak aan vervanging toe	11
4. Inhoudelijke ontwikkelingen en bijstellingen - Crisisbeheersing	12
Versterking Crisisbeheersing in Nederland	12
Mogelijke verhuizing Regionaal Coördinatiecentrum en Regionaal Beleidsteam	12
Realiseren veiligheidsinformatieknooppunt Fryslân	12
Uniform kwaliteitsniveau Bevolkingszorg en Crisiscommunicatie	13
Andere invulling werkgeverschap calamiteitencoördinator op meldkamer	13
Beter voorbereid op rampen en crises met het zorgrisicoprofiel	13
5. Financiën	14
Financiële uitgangspunten kaderbrief.....	14
Huidig financieel kader.....	15
Nieuw financieel kader	16
Autonome ontwikkelingen.....	16
6. Onzekerheden en risico's	18
Omgevingswet	18
Onderhouds- en exploitatielasten vastgoed	18
Verduurzaming gebouwen en materieel.....	18
Langere en onbetrouwbare levertijden	18
Functioneel leeftijdsontslag (FLO).....	18
Functiewaardering verpleegkundigen en doktersassistenten	19
Instroom Jeugdgezondheidszorg	19
Vakbekwame brandweermensen	19

1. Overkoepelende ontwikkelingen

Ambitie procesgericht werken

Met het oog op kwaliteit hebben we de ambitie om een systeemgeoriënteerde organisatie te worden. Dit betekent concreet een organisatie waarin:

- klantfocus centraal staat;
- we op alle niveaus continu werken aan verbeteren;
- we de plan-do-check-act-cirkel volledig doorlopen;
- we problemen voorkomen in plaats van verhelpen.

We zien procesgericht werken als één van de hulpmiddelen om stap voor stap aan deze ambitie te werken. Procesgericht werken is daarom als VRF-brede ambitie opgenomen in onze Meerjarenkoers 2023-2026. In 2022 zijn we al begonnen met een visie op procesgericht werken. In 2023 volgden de fundamenteën. Denk hierbij aan het ontwikkelen van het procesmodel, het formuleren van de procesrollen, het opstellen van het implementatieplan voor 2024-2026 en het uitwerken van een aantal processen. Vanaf 2024 voeren we onder het motto 'Leren door te Doen!' vijftien tot twintig verbetertrajecten per jaar uit. Tijdens deze trajecten houden we onze processen tegen het licht en verbeteren we deze op het gebied van:

- effectiviteit;
- efficiëntie;
- eigenaarschap;
- beheers-, doel- en rechtmatigheid;
- hogere overdraagbaarheid;
- groter lerend vermogen;
- verbeterde samenwerking.

Met als doel: kwalitatief betere processen en hogere klanttevredenheid.

Duurzaamheid hoog op agenda

Duurzaamheid staat als VRF-brede ambitie in de Meerjarenkoers 2023-2026. Ons Duurzaamheidsbeleid 'Groen=Doen!' heeft twee hoofddoelen:

- voldoen aan de wet- en regelgeving als het gaat over energiebesparing;
- het leveren van een zo groot mogelijke bijdrage aan de klimaatdoelstellingen.

We hebben de afgelopen periode blauwdrukken voor de brandweerkazernes opgesteld. Die gelden als leidraad voor onze duurzame bouwagenda. Ook hebben we een duurzaamheidslat ontwikkeld, waarlangs we nieuwe leveranciers leggen. Verder werkt de veiligheidsregio samen in 'Fryslân koopt circulair' en hebben we duurzaam thuiswerkmeubilair aangeschaft. Daarnaast heeft de aanbesteding voor duurzame mobiliteit geleid tot een volledig elektrisch wagenpark. Vanaf 2024 gaan we de drie pijlers uit het duurzaamheidsbeleid - Energie, Mobiliteit en Anders Organiseren - verder concretiseren. Deze concretisering geeft de komende jaren richting en houvast aan de wettelijke kaders, ambities en kansen op het gebied van duurzaamheid. Ook brengen we de ontwikkelingen in de markt en de financiële impact van verduurzaming in kaart.

Landelijke toekomstverkenningen vertaald naar Fryslân

Brandweer en Crisisbeheersing hebben de landelijke toekomstverkenningen vertaald naar de situatie in Fryslân. Daardoor hebben we ons een beeld kunnen vormen van welke trends specifiek voor Fryslân relevant zijn en welke extreme toekomstscenario's hierbij horen. Deze informatie gebruiken we in 2024 om concrete toekomstplannen voor onze brandweer- en crisisorganisatie te formuleren. We schatten in dat deze plannen een brede impact op de organisatie hebben. We houden het bestuur hiervan op de hoogte.

2. Inhoudelijke ontwikkelingen en bijstellingen - Gezondheid

Twee grote akkoorden gesloten en doorontwikkeling Friese Preventieaanpak

In 2023 zijn landelijk twee grote akkoorden gesloten op het gebied van zorg en gezondheid:

- Integraal Zorgakkoord (IZA)
- Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA)

Integraal Zorgakkoord (IZA)

Het IZA is een belangrijk landelijk akkoord van de Rijksoverheid, de zorgverzekeraars, de belangrijkste grote zorgpartijen en gemeenten. Aanleiding is dat de zorg onder druk staat en dat oplossingen alleen mogelijk zijn als we met elkaar samenwerken. Daarover staan in het akkoord afspraken. Het doel van het akkoord is: passende zorg en ondersteuning, samen met de patiënt, op de juiste plek en met de nadruk op gezondheid. De Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) heeft het IZA namens de gemeenten ondertekend. Het akkoord is daardoor ook belangrijk voor GGD Fryslân als gemeentelijke dienst.

- Regionale preventie infrastructuur
Het IZA spreekt over een regionale preventie infrastructuur per 1 januari 2025. De Friese Preventieaanpak (FPA) is hiervoor de basis. Met de FPA hebben we de afgelopen jaren al gewerkt aan een krachtige regionale samenwerking op het gebied van preventie. We zetten de komende jaren in op het versterken en verder ontwikkelen van deze duurzame regionale preventie infrastructuur (FPA) met een daarbij horende bestendige financiering.
- Governance regionale preventie infrastructuur
GGD Fryslân is opdrachtnemer voor de regionale preventie infrastructuur. De Friese gemeenten zijn via de Bestuurscommissie Gezondheid de opdrachtgever. Een breed bestuurlijk platform FPA is inhoudelijk verantwoordelijk, met mandaat, voor besluitvorming op inhoud.
- Regioplan
Onderdeel van het IZA is dat elke zorgkantorregio eind 2023 een regioplan maakt, met daarin de grootste opgaven voor de komende jaren. De uitwerking van dit regioplan heeft het nodige effect op de organisatie en inzet van GGD Fryslân. Het IZA beschrijft namelijk een beweging richting meer preventieve activiteiten. De precieze impact hangt af van de specifieke afspraken en maatregelen in het regioplan. De GGD is als mede bestuurlijk trekker benoemd, vanwege de preventieve kennis vanuit de opgaven 'Versterken sociale basis', 'Kansrijk opgroeien en gezond leven' en 'Vitaal Wiis'. Het is nog onduidelijk of dit extra middelen vraagt naast de beschikbare middelen vanuit het IZA. Eventuele extra inzet van de GGD moet bekostigd worden uit de regeling voor de specifieke uitkering voor doelen van het IZA (IZA-SPUK) of uit transformatiegelden.

Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA)

Het GALA is een landelijk akkoord van het Rijk, de zorgverzekeraars, de gemeenten (VNG) en de GGD'en (GGD GHOR Nederland). Het GALA is bedoeld als een integraal kader voor het werken aan preventie en gezondheidsbevordering. Het doel is een gezonde generatie in 2040. Het gaat hier om een akkoord met "niet-vrijblijvende afspraken" waarvan de voortgang landelijk wordt gemonitord. Vooral de verplichte implementatie van vijf ketenaanpakken op het snijvlak van sociaal en medisch terrein, dwingen de zorgverzekeraars en gemeenten in een regio om afspraken te maken.

Voor GGD Fryslân betekent GALA het volgende:

- De grote, niet-vrijblijvende opgaves voor de gemeenten leiden tot een groter beroep op de kennis- en adviesfunctie van de GGD. Er komt tot en met 2025 extra financiële ruimte voor de GGD op basis van het Brede SPUK-onderdeel 'Versterken van de kennis- en adviesfunctie van de GGD'. De gezamenlijke gemeenten moeten het bedrag dat zij hiervoor ontvangen, overdragen aan de GGD. Het gaat tot en met 2025 om een jaarlijks bedrag van € 99.000.
- Volgens de afspraken die we met zorgverzekeraar De Friesland en Regionale Ondersteuningsstructuur Friesland (ROS Friesland) hebben gemaakt, vervult de GGD de (regionale) regierol voor drie van de vijf verplichte ketenaanpakken: 'Kansrijke Start', 'Kind naar Gezond Gewicht' en 'Valpreventie'. Deze regisseurs komen bij GGD Fryslân in dienst.
- Sommige opgaves voor gemeenten maken meer lokale inzet door de GGD nodig of logisch. Bijvoorbeeld als het gaat om lokale projectleiders voor (één van) de vijf ketenaanpakken. Of om een centrale zorgverlener voor de ketenaanpakken 'Kind naar Gezond Gewicht', 'Gezonde leefomgeving', 'Eenzaamheid' en 'Alcoholgebruik'. De omvang van de verwachte extra dienstverlening is nu nog niet bekend. Het is de verwachting dat gemeenten opdrachten geven aan GGD Fryslân op basis van het aanvullend pakket.

Voor punt twee hebben we voor 2023 financiële middelen gekregen uit de SPUK-IZA (regeling voor de specifieke uitkering voor doelen van het IZA). De verwachting is dat dit ook de komende jaren het geval is. We nemen dit mee bij de doorontwikkeling van de FPA.

Toekomst Jeugdgezondheidszorg

In 2019 zijn we gestart met het programma JGZ 3.0. Doel is om onze Jeugdgezondheidszorg (JGZ) toekomstbestendig te maken. Zo hebben we ingezet op een flexibel aanbod dat aansluit bij de behoefte van onze doelgroepen: minder zorg waar dat verantwoord kan en meer waar dat nodig is. Daarnaast hebben we stappen gemaakt met taakdifferentiatie en collectieve preventie. Ook hebben we gewerkt aan verdere digitalisering, onder andere met de invoering van het digitale Mijn Kinddossier (MKD). Om blijvend aan te kunnen sluiten bij maatschappelijke ontwikkelingen en om in te spelen op het te verwachten personeelstekort, zien wij de komende jaren opgaven op het gebied van flexibilisering en taakherschikking.

Mentale gezondheid versterken

Een van de maatschappelijke ontwikkelingen is dat de ervaren mentale gezondheid van jongeren is afgenomen. Ook neemt het aantal suïcides onder jongeren en jongvolwassenen toe. Binnen de JGZ is van oudsher al aandacht voor mentale gezondheid. Maar de huidige ontwikkelingen vragen meer inzet. Zowel op het versterken van mentale weerbaarheid bij alle jeugdigen als bij specifieke kwetsbare groepen.

STORM-aanpak

Het is belangrijk om op tijd problemen te signaleren en jongeren snel te begeleiden naar passende zorg. Een aantal gemeenten en onderwijs- en zorgpartners is inmiddels gestart met de STORM-aanpak. De STORM-aanpak is een (preventie)programma dat vroegtijdig signaleert wanneer jongeren zich somber of depressief voelen of suïcidale gedachten hebben. Met de bijbehorende 'Op Volle Kracht-training' leren jongeren hoe ze daar mee om kunnen gaan. STORM staat voor Strong Teens and Resilient Minds.

Verzuimaanpak intensiveren

Mentale problemen uiteten zich in de schoolleeftijd vaak ook in schoolverzuim. We zien een forse toename in dit verzuim. Een stevigere verzuimaanpak is daarom nodig om zo eerder in te kunnen spelen op (beginnende) problematiek. We zetten in op de implementatie van een bewezen effectieve en meer op schoolaanwezigheid gerichte verzuimaanpak 'Meer Aandacht voor Ziek gemelde Leerlingen' (MAZL). Dit doen we in samenwerking met gemeenten, onderwijs en andere partners.

De algemene inzet op mentale gezondheid krijgt de komende jaren een nog grotere prioriteit. Dit vraagt om extra investeringen. We leggen dit te zijner tijd voor aan het bestuur.

Infectieziektebestrijding en pandemische paraatheid

Het kabinet werkt aan de versterking van de publieke gezondheid en infectieziektebestrijding. Doelen zijn:

- De publieke gezondheid blijvend versterken.
- Toewerken naar een slagvaardig, wendbaar en opschaalbaar stelsel van infectieziektebestrijding. Een stelsel dat is toegerust op een grootschalige uitbraak van een infectieziekte met landelijke impact.

In de periode 2022-2024 is gestart met een aantal trajecten voor de eerste stappen. Vanaf 2025 zet het kabinet verder in op verdere structurele versterking en samenwerking binnen het stelsel van infectieziektebestrijding. Hiervoor wordt ook gewerkt aan een nieuwe formatienormering voor infectieziektebestrijding. Het ministerie van VWS zal met RIVM, GGD'en en gemeenten aan de slag om de versterking verder vorm te geven. De (financiële) impact hiervan is nog onduidelijk. Voor de verbetering van de informatievoorziening is een separaat traject gestart. Dit vergt extra personele capaciteit. Deze krijgen we naar verwachting (deels) gecompenseerd.

Landelijke functionaliteit infectieziektebestrijding (LFI)

De LFI is in 2023 opgericht en houdt zich bezig met de voorbereiding en uitvoering van medische operationele processen bij de uitbraak van een infectieziekte die om landelijke sturing vraagt. De LFI wordt in de komende jaren verder ingericht en ontwikkeld. Dit gebeurt onder andere in samenwerking met de GGD'en. Van 2024 tot 2026 ontvangen de GGD'en transitie-middelen (SPUK) om op de processen van de LFI aan te sluiten.

Vaccinatielandschap in ontwikkeling

In afwachting van de uitkomsten van de uitvoeringstoets, die in 2023 is gedaan, neemt het kabinet een beslissing over een eventuele vaccinatievoorziening voor volwassenen. De GGD'en hebben in ieder geval voor het jaar 2024 een basiscapaciteit voor de COVID-19 vaccinaties. GGD Fryslân blijft de ontwikkelingen volgen en past haar bedrijfsvoering daar continu op aan. Waar nodig nemen we de bestuurscommissie hierin mee.

Rijksvaccinatieprogramma (RVP)

We hebben landelijk te maken met een dalende vaccinatiegraad. Voor het ministerie is dit aanleiding om de aanpak voor het verhogen van de vaccinatiegraad te intensiveren. Daarnaast onderzoekt het RIVM, binnen het sociaalwetenschappelijk onderzoeksprogramma SocioVax, opties voor het verhogen en bestendigen van de vaccinatiegraad. Op basis van de uitkomsten van dit onderzoek kunnen wij besluiten interventies in te zetten.

Het ministerie past het vaccinatieschema voor het reguliere RVP in 2025 aan. De feitelijke uitvoering van het rijksvaccinatieprogramma wijzigt hierdoor. Het ministerie stelt hiervoor een implementatieplan inclusief begroting op. De (financiële) impact hiervan is nog onduidelijk.

Het ministerie is verder van plan om de in 2019 geïmplementeerde maternale kinkhoestvaccinatie onderdeel te maken van het RVP. Hiervoor komen vanaf 2024 middelen beschikbaar via het gemeentefonds. Zoals bestuurlijk is afgesproken, nemen we deze middelen op in de begroting van GGD Fryslân.

De maternale griepvaccinatie (2023) en Rotavirusvaccinatie (2024) worden naar verwachting in de toekomst ook aan het RVP toegevoegd. In 2024 geeft de Gezondheidsraad advies over een vaccinatie tegen het RS-virus. Indien dit advies positief is, wordt deze vaccinatie mogelijk ook onderdeel van het RVP.

Forensische geneeskunde in ontwikkeling

Het vak van de forensische geneeskunde is in ontwikkeling. Het takenpakket is, naast de lijkschouwing, de afgelopen jaren uitgebreid met taken vanuit de politie; medisch arrestantenzorg en taken op het gebied van forensisch medische expertise. Dit vraagt meer capaciteit en expertise. De huidige personeelsschaarste en beloningsstructuur maken het moeilijk om gekwalificeerd personeel te houden en te krijgen. We zijn daarom van plan om de beloningssystematiek aan te passen. Er ligt een landelijk verzoek bij het ministerie van Justitie en Veiligheid voor extra middelen voor het professionaliseren van het vak en voor het vergroten van de capaciteit. Specifiek voor de lijkschouwingen verwachten we aanvullende middelen via het gemeentefonds.

De politie wil eerder genoemde taken die wij in opdracht van hen uitvoeren in 2024 herorganiseren en start voor de medische arrestantenzorg een aanbestedingstraject. Als de GGD deze taken kwijtraakt, heeft dit groot effect op de inrichting van de forensische geneeskunde. En daarmee ook op de uitvoering van de gemeentelijke lijkschouw.

Opstellen strategisch huisvestingsplan

We verwachten dat de kosten voor de huisvesting van de GGD de komende jaren toenemen. Dit komt onder andere door stijgende huur- en servicekosten en hogere energieprijzen. Op dit moment is het financiële effect hiervan € 200.000. De verwachting is dat dit bij ongewijzigd beleid tot een structureel tekort leidt.

Wij stellen daarom een strategisch huisvestingsplan op met daarin een visie op onze huisvesting en behoeften. Mogelijke consequenties hiervan zijn:

- Herziening van de initiële uitgangspunten.
- Vermindering van het aantal GGD-huisvestingslocaties.
- Verplaatsen van dienstverlening en een efficiënter gebruik.

In 2024 leggen we dit plan voor aan het bestuur.

Verwachte toename beleidscapaciteit

Gemeenten hebben te maken met een groter en complexer wordende preventieopgave. Dit komt onder andere door:

- Integraal Zorgakkoord (IZA);
- Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA)
- de brede SPUK;
- Wonen Ondersteuning en Zorg voor Ouderen (WOZO);
- de conceptwet Regie op de Volkshuisvesting;
- de invoering van de Omgevingswet.

Gemeenten zetten daarom meer capaciteit in op het gebied van preventie en publieke gezondheid.

Wij willen dé adviseur, sparring- en kennispartner voor gemeenten blijven. Daarom hebben we de afgelopen jaren geïnvesteerd in het versterken van de inhoudelijke en strategische kennis binnen de GGD. Wij verwachten de komende jaren een toename in de beleidscapaciteit. Op die manier kunnen wij in de rol van generalistische domeinoverstijgende 'trusted advisor' blijven fungeren.

Versterken rol op gebied van Gezonde Leefomgeving

GGD Fryslân heeft, met behulp van incidentele middelen, in 2019 de volgende opdracht gekregen op het gebied van de Gezonde Leefomgeving:

- Het versterken van de beleidsadviesrol.
- Het krijgen van inzicht in de daadwerkelijke belasting.

Omdat de invoering van de Omgevingswet op zich liet wachten, zijn de incidentele middelen verlengd tot en met 2024. De Omgevingswet gaat nu in op 1 januari 2024. Daarnaast wordt er in de doorontwikkeling van de FPA en GALA steeds meer van de GGD gevraagd op het gebied van de Gezonde Leefomgeving. Dit alles leidt ertoe dat we een langere periode nodig hebben om onze rol inzichtelijk te maken. Hierna kunnen we die rol pas versterken en doorontwikkelen. In de eerste helft van 2024 werkt de GGD daarom een bestuursvoorstel uit voor de verlenging van de incidentele middelen tot en met 2025. Voor de periode daarna werken we een voorstel uit voor structurele inrichting en bekostiging. De GGD stemt dit proces binnen de veiligheidsregio af met de Brandweer.

3. Inhoudelijke ontwikkelingen en bijstellingen

- Brandweer

Nieuwe veiligheidsrisico's door energietransitie

De energietransitie brengt nieuwe veiligheidsrisico's met zich mee en daar moeten wij ons op voorbereiden. Voorbeelden hiervan zijn een brand door zonnepanelen, de opslag van energie-accu's in woonwijken of verkeersongevallen met hybride voertuigen. Mede door een reflectie op het landelijke programmaplan van Brandweer Nederland, weten we dat er in ieder geval op deze thema's nog inspanning nodig is:

- Het breder betrokken raken in de voorfase van energie-gerelateerde initiatieven.
- Het breder integreren van energietransitie in onze eigen vakbekwaamheids- en voorlichtingsactiviteiten.
- Het afstemmen van materialen horende bij het bestrijden van een energietransitie-gerelateerd incident.

We starten de benodigde acties hiervoor in 2024. Eind dat jaar weten we ook wat nodig is voor de structurele borging van dit thema.

Vorbereidingen dekkingsplan 2026

In een dekkingsplan staat beschreven waar kazernes en het brandweermaterieel zijn gepositioneerd. Het plan geeft ook inzicht in de risicogebieden en de opkomsttijden die van de brandweer verwacht kunnen worden. Het bestuur heeft het huidige dekkingsplan vastgesteld tot en met 2025. Het is een wettelijke verplichting om iedere vier jaar een nieuw dekkingsplan te maken. We werken op dit moment al aan de voorbereidingen. Landelijk is hier een nieuwe uniforme systematiek voor vastgesteld. Het staat buiten kijf dat het nieuwe plan impact heeft op onze organisatie en de omgeving. De omvang hiervan kunnen we nog niet voorspellen. We houden het bestuur op de hoogte van dit proces.

Urgentie voor natuurbrandbeheersing

De urgentie van natuurbrandbeheersing is landelijk erkend. De krachten zijn gebundeld om de weerbaarheid tegen natuurbranden te vergroten. Zo wordt landelijk binnenkort een visie op natuurbrandbeheersing uitgebracht. In Fryslân doen we ook de nodige inspanningen om ons op dit gebied te versterken. Denk aan het vergroten van de repressieve slagkracht en het treffen van preventieve maatregelen, zoals uitvoering blijven geven aan de gebiedsgerichte aanpak.

De bestuurscommissie Veiligheid van 4 oktober 2023 heeft ingestemd met onze voorstellen om hier verder uitwerking aan te geven. In het beleidsplan, dat nu nog in ontwikkeling is, borgen we dit en geven we richting aan de verdere inbedding van natuurbrandbeheersing. Met de kennis van nu verwachten we met deze inspanningen voorbereid te zijn op de landelijke ontwikkelingen en interregionale samenwerking. We blijven de ontwikkelingen natuurlijk goed in de gaten houden en spelen hier steeds op in.

Gevolgen Omgevingswet per 1 januari 2024

De Omgevingswet en de bijbehorende besluiten (stelselwijziging fysieke leefomgeving) hebben gevolgen voor de dienstverlening van Brandweer Fryslân. De wet vraagt een andere manier van werken en denken en daar moeten we ons in ontwikkelen. Vermoedelijk gaat het werken onder de Omgevingswet meer tijd en geld kosten ten opzichte van de huidige afspraken. In juni 2021 heeft de bestuurscommissie daarom met gemeenten afgesproken dat de kosten in de eerste twee jaar, na het ingaan van de Omgevingswet, 'worden bevroren'. Op die manier kan in die periode de impact van de wet op onze dienstverlening duidelijk worden.

Nu de Omgevingswet later en wel op 1 januari 2024 ingaat, is een langere overbruggingsperiode nodig. We hebben daarom voorgesteld om de bestemmingsreserve van een ton per jaar te verlengen tot en met 2025. Aan het eind van die periode evalueren we, berekenen we kosten opnieuw en stellen we gemeenten een nieuwe financieringssysteem voor.

Bouwagenda

Brandweer Fryslân werkt met een bouwagenda voor nieuwbouw of renovatie van brandweerkazernes. De eerste tranche voor de realisatie loopt tot en met 2026 en de tweede tranche start vanaf 2026. Met name stijgende bouwkosten hebben de beweging in gang gezet om het basisontwerp van de blauwdruk door te ontwikkelen tot een meer compacte, maar nog steeds doeltreffende, variant. Met deze compacte variant worden de bouwkosten gereduceerd. Voor alle (ver)bouwplannen geldt dat de autonome renteontwikkeling een grote invloed heeft op de financiën. In hoofdstuk vijf gaan we hier verder op in.

Kosten vervanging schuimvormend blusmiddel

Op basis van de wet- en regelgeving moeten we het gebruik van per- en polyfluoralkylstoffen (PFAS)-houdend blusschuim staken. Dit betekent concreet: onze blussystemen reinigen, de voorraden en restproducten laten verwerken en op zoek gaan naar geschikte (PFAS-vrije) alternatieven. Voor het reinigen en laten afvoeren en verwerken van voorraden en restproducten, gelden strikte regels. Ervaringen van andere regio's laten zien dat deze vereisten een flinke financiële inspanning vragen. De kosten hiervan maken we de komende periode inzichtelijk. Ook doen we onderzoek naar geschikte alternatieven, waarbij we aanhaken bij landelijke ontwikkelingen.

De provincie Fryslân en de gemeente Leeuwarden inventariseren nu op welke locaties een verhoogd risico op PFAS-vervuiling valt te verwachten. Daarbij nemen zij ook de locaties van brandweerkazernes mee. We verwachten dat er op termijn bodemonderzoek gedaan wordt. In hoeverre er sprake is van vervuiling, weten we nog niet. We kunnen daarom ook nog niks zeggen over mogelijke maatregelen en de daarmee gepaard gaande kosten.

Schuimblushaakarmbak aan vervanging toe

Voor specialistische schuimblussing maakt brandweer Fryslân gebruik van een speciaal voertuig, de zogenaamde 'schuimblushaakarmbak' (SBH). Dit voertuig is aan vervanging toe. Als we uitgaan van de landelijke kengetallen, verwachten we dat we een aanzienlijk groter, en daardoor duurder, voertuig moeten aanbesteden. Hier hadden we financieel gezien geen rekening mee gehouden. We onderzoeken de komende periode hoe we de vervanging van onze SBH vormgeven. Dit doen we aan de hand van ons risicoprofiel en de landelijke kengetallen.

4. Inhoudelijke ontwikkelingen en bijstellingen - Crisisbeheersing

Versterking Crisisbeheersing in Nederland

De kans dat er de komende jaren gebeurtenissen plaatsvinden, die de nationale veiligheid raken, is relatief groot. Dat blijkt uit de Rijksbrede Risicoanalyse en de Veiligheidsstrategie voor het Koninkrijk der Nederlanden. Volgens Rijk en Veiligheidsregio's vraagt dit om versterking van de wijze waarop we met alle partners crisis beheersen. Ook is het nodig dat we met elkaar een hogere paraatheid en weerbaarheid van de samenleving organiseren.

De komende jaren zetten we in op het verbeteren van de verbinding tussen de regionale, bovenregionale en de landelijke crisisbeheersingsorganisatie. De extra Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDUR), die elke Veiligheidsregio ontvangt, is gelabeld om deze bovenregionale en landelijke verbinding te versterken. Dit doen we door regionaal een robuuste crisisbeheersing en informatiepositie te borgen. Bovenregionale en landelijke crisisbeheersing is volop in ontwikkeling. De richting hierin wordt bepaald, maar de omvang in taken voor crisisbeheersing is onzeker.

In opdracht van de afdeling Crisisbeheersing en Brandweer Fryslân heeft Planbureau Fryslân de landelijke toekomstverkenningen vertaald naar de situatie in Fryslân. Dit geeft inzicht in de trends die specifiek voor Fryslân relevant zijn inclusief de mogelijke extreme toekomstscenario's. Deze informatie gebruiken we in 2024 om een concreet toekomstbeeld van onze organisatie te vormen. We houden het bestuur hiervan op de hoogte.

Mogelijke verhuizing Regionaal Coördinatiecentrum en Regionaal Beleidsteam

VRF heeft de wens om het Regionaal Coördinatiecentrum (RCC) en de ruimte voor het Regionale Beleidsteam (RBT) te huisvesten in het hoofdkantoor in Leeuwarden. Sinds 2011 zijn het RCC en de RBT-ruimte ondergebracht bij de Politie in Drachten. Deze constructie is niet flexibel. We kunnen de ruimtes namelijk niet aanpassen aan nieuwe ontwikkelingen zoals de komst van de nieuwe sectie Communicatie en het Veiligheidsinformatieknoppunt. Daarnaast staan de toegankelijkheid en beschikbaarheid onder druk.

In kwartaal vier van 2023 hebben we daarom een programma van eisen opgesteld. In 2024 doen we verder onderzoek naar de haalbaarheid van huisvesting in het hoofdkantoor van Leeuwarden. Deze ontwikkeling leidt niet tot een aanpassing van het financieel kader voor Crisisbeheersing.

Realiseren veiligheidsinformatieknoppunt Fryslân

Eén van de doelen voor het aanwenden van de brede doeluitkering rampenbestrijding (BDUR) is het versterken en waarborgen van de informatiepositie van de veiligheidsregio's door het inrichten van veiligheidsinformatieknoppunten (VIK) per veiligheidsregio. Dit stelt veiligheidsregio's in staat om:

- gegarandeerd 24/7 inzicht te hebben in een dynamisch risicobeeld.
- de besluitvorming tijdens crises te ondersteunen.
- informatie uit te wisselen met netwerkpartners.

Dit doel hebben we ook als ambitie opgenomen in onze Meerjarenkoers 2023-2026.

We streven ernaar om in het derde kwartaal van 2024 een volledig operationeel VIK Fryslân te realiseren. Deze termijn hebben we afgeleid uit de ambitie van de Regionaal Commandanten en Directeuren Veiligheidsregio's. Die ambitie luidt als volgt: eind 2024 heeft elke veiligheidsregio een operationeel VIK dat is aangesloten op het landelijk informatieknooppunt.

In 2024 is het raamwerk voor het dynamisch risicobeeld klaar. Dit raamwerk richten we zo in dat het in kan spelen op ontwikkelingen en behoeften op informatiegebied. De doorontwikkeling van het VIK wordt gedekt uit de extra BDUR en leidt niet tot een aanpassing van het financieel kader voor Crisisbeheersing.

Uniform kwaliteitsniveau Bevolkingszorg en Crisiscommunicatie

In februari 2022 startte, in opdracht van het Veiligheidsberaad, een landelijke werkgroep met de opdracht om een uniform kwaliteitsniveau voor Bevolkingszorg en Crisiscommunicatie te realiseren. De aanleiding is de evaluatie van de Wet veiligheidsregio (december 2020). Het doel is om met gezamenlijke kaders, normen en beleid te komen tot een landelijke uniforme werkwijze voor Bevolkingszorg en Crisiscommunicatie. Dit vergroot de mogelijkheid om crisisfunctionarissen tijdens een crisis tussen regio's uit te wisselen.

VRF voldoet hier al grotendeels aan gelet op de huidige samenwerking met de Friese gemeenten op het gebied van Bevolkingszorg en Crisiscommunicatie. Dit proces loopt in Fryslân al sinds 2012 en kunnen we gerust robuust noemen. De verplichte implementatie van de nieuwe vakbekwaamheidseisen heeft echter financiële consequenties van ruim € 35.000. Deze extra kosten kunnen we vooralsnog binnen de huidige begroting van Crisisbeheersing opvangen. Als dit in de toekomst verandert door landelijke wetgeving, komen wij terug bij het bestuur.

Andere invulling werkgeverschap calamiteitencoördinator op meldkamer

Bij een multidisciplinair incident coördineert een calamiteitencoördinator (caco) vanuit de meldkamer de processen tussen politie, brandweer, ambulancezorg en bevolkingszorg. Op dit moment verschilt het per meldkamer hoe het werkgeverschap van de caco's is ingevuld. In de ene meldkamer worden de caco's volledig geleverd vanuit de veiligheidsregio, terwijl in andere meldkamers ook de politie en/of ambulancezorg caco's leveren. Dit laatste is in Noord-Nederland het geval. Landelijk is besloten dat de caco's onderdeel zijn van de veiligheidsregio's. De veiligheidsregio's zijn daarmee ook eigenaar. Voor de meldkamer Noord-Nederland betekent dit dat de politie vanaf 2024 niet meer financieel bijdraagt aan de caco's. De politie vervult nu nog 50% van de caco-diensten, maar dat verandert nu ook. Vanaf 2025 zijn de drie veiligheidsregio's in Noord-Nederland volledig verantwoordelijk voor een 24-uurs bezetting van de caco op de meldkamer in Drachten. In 2024 leggen we een voorstel voor de structurele dekking van de caco-functie - voor de jaren 2025 en verder - voor aan het bestuur.

Beter voorbereid op rampen en crises met het zorgrisicoprofiel

In de contourennota Versterking Crisisbeheersing en Brandweertzorg staat dat we voor de GHOR een zorgrisicoprofiel moeten opstellen. In dit risicoprofiel worden de incidenttypen en geprioriteerde zorgrisico's beschreven, waar de acute en publieke geneeskundige zorg zich op moet voorbereiden. Op die manier kunnen zorginstellingen nog beter reageren op rampen en crises.

Naar aanleiding van een besluit van de drie directeuren publieke gezondheid (DPG) in Noord-Nederland, zijn we in kwartaal twee van 2023 met het project "Zorgrisicoprofiel GHOR Noord-Nederland" gestart. In nauwe samenwerking met het Acute Zorg Netwerk en de zorgpartners maken we een zorgrisicoprofiel. Dit leveren we in kwartaal drie van 2024 op.

5. Financiën

Financiële uitgangspunten kaderbrief

Nieuwe financiële verordening

Bij het bepalen van het financiële kader geldt een aantal bestuurlijke spelregels. In deze spelregels staan afspraken over hoe wij omgaan met autonome ontwikkelingen. Denk daarbij onder andere aan de indexatie van materiële kosten, het verwerken van cao-effecten en de wijze waarop we omgaan met rentekosten. De spelregels zijn vastgelegd in de financiële verordening. Als gevolg van de hoge inflatie in 2022 hebben we deze spelregels geëvalueerd en aangepast. Dit heeft geleid tot een aanscherping van diverse passages uit de financiële verordening. We bieden de gemeenteraden de nieuwe financiële verordening gelijktijdig aan met de kaderbrief 2025-2028 (ter zienswijze). Deze kaderbrief hebben we op basis van de nieuwe uitgangspunten opgesteld. Bij het onderdeel autonome ontwikkelingen lichten we deze uitgangspunten kort toe.

Operatie 'Doorlichting begroting'

De begroting is een cruciaal instrument voor het algemeen bestuur om zijn toezichhoudende rol te kunnen vervullen. In de begroting staan namelijk:

- de doelstellingen van de veiligheidsregio.
- de activiteiten die worden uitgevoerd om deze doelstellingen te halen.
- de financiële vertaling van deze activiteiten.

Daarom is het van belang dat we de begroting periodiek toetsen. Dit doen we eens per vier jaar onder de projectnaam 'Doorlichting begroting'. Tijdens deze periodieke toetsing stellen we vast welke kansen en risico's de begroting mogelijk bevat en of we onze activiteiten en taken nog realistisch begroten.

De uitkomsten van de doorlichting hebben we in november 2023 in de bestuurscommissies gepresenteerd. Uit de doorlichting blijkt vooral dat op de gebieden huisvesting en materieelbeheer de begroting ontoereikend is. Dit tekort zit voor een groot deel bij de brandweer, maar raakt ook de overige bedrijfsonderdelen. Het tekort op deze onderdelen bedraagt €1,3 miljoen. Daarnaast spelen een aantal andere ontwikkelingen, die gezamenlijk leiden tot een totaal tekort van € 1,5 miljoen in de begroting.

Het totale tekort van € 1,5 miljoen kunnen we voor een groot deel oplossen door de inzet van aanvullende BDUR-middelen en een interne taakstelling. Daarnaast doen we onderzoek naar het tekort op huisvesting van de GGD (zie ook hoofdstuk 2) voor het vinden van oplossingsrichtingen. Zodra we dit onderzoek afronden, dienen we een voorstel in bij de bestuurscommissie Gezondheid. Het resterende bedrag hebben we opgenomen in de aanpassing van het financiële kader.

De doorlichting van de begroting leidt tot het volgende overzicht:

Onderdeel	Brandweer	Crisis	GGD	Organisatie	Totaal
Uitkomsten	-910.00		-200.000	-415.000	-1.525.000
Inzet BDUR-middelen	767.00				767.00
Uitstel tot nader onderzoek			200.000		200.000
Taakstelling	143.000				143.000
Resterende saldo	-	-	-	-415.000	-415.000

Bovenstaande bedragen zijn gebaseerd op het prijspeil 2023. Deze zijn ten behoeve van het financiële kader geïndexeerd.

Scenario 3

Methode

Bij de kaderbrief 2024-2027 hebben we afgesproken om het effect van de inflatie van de materiële kosten volgens het afgestemde 'scenario 3' te verrekenen. In dit scenario wordt de indexatie van de materiële kosten voor 2024 voorlopig afgetopt op 8%. Deze indexatie evalueren en verrekenen we achteraf over de jaren 2022, 2023 en 2024, op basis van de werkelijke ontwikkeling van het gemeentefonds.

Het te verrekenen bedrag betreft dus het verschil tussen wat de gemeenten aan indexatie hebben afgedragen aan Veiligheidsregio Fryslân en hetgeen ze zouden hebben bijgedragen, wanneer de indexatie van het gemeentefonds zou zijn gehanteerd.

Resultaten scenario 3

Voor 2022 en 2023 zijn de verschillen inmiddels definitief bepaald. Voor 2024 is de meicirculaire 2024 van het gemeentefonds nodig om een definitief bedrag te bepalen.

Op basis van de huidige inzichten is het effect van scenario 3 als volgt:

	2022	2023	2024
Vershil	-1.122.000	-1.186.000	-263.000
Cumulatief verschil	-1.122.000	-2.308.000	-2.570.000

Uit de tabel blijkt dat het totale effect van scenario 3 over de periode 2022 t/m 2024 geschat wordt op € 2.570.000.

Incidenteel versus structureel

Bij de uitwerking van financiële ontwikkelingen is het van belang om onderscheid te maken tussen incidentele en structurele effecten. Voor scenario 3 geldt hierbij het volgende:

Incidenteel

Er ontstaat een incidenteel verschil van € 2.570.000. Dit betreft het totale verschil over de jaren 2022, 2023 en 2024 bij elkaar opgeteld. Er is sprake van een verrekening van een periode en daarmee van een incidenteel verschil.

Structureel

In 2024 ontstaat een verschil van € 263.000. Omdat 2024 de basis is voor de bepaling van het financieel kader van 2025 werkt dit verschil structureel door in de begroting van Veiligheidsregio Fryslân. De basis waarop het kader 2025 wordt bepaald is immers te laag.

De verrekening van dit bedrag (i.e. de effectuering van scenario 3) dient daarom plaats te vinden via een verhoging van het kader 2025. Deze verhoging betreft een indexatiecorrectie en is daarmee een autonome ontwikkeling.

Huidig financieel kader

Het op dit moment geldende financiële kader hebben we vastgesteld in de kaderbrief 2024-2027. Dit kader werkt door in de begroting 2024 en in de daarin opgenomen meerjarenraming. De totale gemeentelijke bijdrage, zoals vastgesteld in de begroting 2024, is als volgt:

Huidig financieel kader (*€ 1.000)	2025	2026	2027	2028*
Meerjarig beeld (vastgestelde begroting 2024)	82.279	85.118	88.057	91.092

*Bijdrage 2028 is niet opgenomen in de begroting 2024, maar is bepaald volgens dezelfde uitgangspunten.

De totale begroting van de veiligheidsregio bestaat uit meer dan alleen de bijdragen van de Friese gemeenten. Voor 2025 ziet de begroting er in het huidig geldende kader 2024-2027 als volgt uit:

Totale lasten	99.977
Rijksbijdrage BDUR	9.086
Opbrengst maatwerk en diensten derden	7.951
Reservemutaties	661
Gemeentelijke bijdrage (zie tabel hierboven)	82.279

Nieuw financieel kader

De beleidsmatige en autonome financiële ontwikkelingen leiden tot een nieuw kader:

Kader 2025-2028	2025	2026	2027	2028
Gemeentelijke bijdrage	82.279	85.118	88.057	91.092
<i>Beleidsontwikkelingen</i>				
Geen				
Doorlichting begroting	452	452	452	452
<i>Totaal doorlichting begroting</i>	<i>452</i>	<i>452</i>	<i>452</i>	<i>452</i>
<i>Autonome ontwikkelingen</i>				
Loonontwikkeling	6.564	7.538	8.069	8.633
Ontwikkeling materiële kosten	520	516	746	882
Rijksvaccinatieprogramma	146	146	146	146
Terugstorten begrote storting egaliseringsreserve	-391	-375	-359	-359
<i>Totaal autonome ontwikkelingen</i>	<i>6.838</i>	<i>7.825</i>	<i>8.603</i>	<i>9.303</i>
<i>Totaal effecten</i>	<i>7.920</i>	<i>8.277</i>	<i>9.055</i>	<i>9.755</i>
Procentuele ontwikkeling	8,9%	9,7%	10,3%	10,7%
Gemeentelijke bijdrage	89.569	93.395	97.112	100.847

Autonome ontwikkelingen

Ontwikkeling loonkosten

De huidige cao loopt tot 1 mei 2024. Daarom moeten wij nu een inschatting maken van de indexatie van de loonkosten voor het kader 2025 en daarna. Conform de bestuurlijke afspraken gebruiken wij hiervoor de indexering voor de loonkosten zoals vermeld in de septembercirculaire van het gemeentefonds. Daarin staat als loonvoet sector overheid voor 2024 een ontwikkeling van 6,7%. Voor de jaren daarna gelden de volgende indexaties: 5,8% voor 2025, 4,8% voor 2026, 4,2% voor 2027 en 4,2% voor 2028.

Indexering materiële kosten

In de nieuwe financiële verordening staat de aangepaste indexering voor materiële kosten. Het volgende uitgangspunt hebben we hierbij gehanteerd: de materiële kosten in de begroting van Veiligheidsregio Fryslân worden op dezelfde wijze geïndexeerd als de indexatie zoals opgenomen in het gemeentefonds.

Het gemeentefonds is nog niet bekend bij het opstellen van deze kaderbrief. Daarom moeten we bij de opstelling van het financiële kader een inschatting maken. Deze inschatting maken we op basis van de verwachte consumentenprijsindex (CPI), die in de septembercirculaire van het gemeentefonds staat. Dit bedrag verrekenen we in het lopende begrotingsjaar via een begrotingswijziging met de werkelijke loonprijscompensatie uit het gemeentefonds. Uitgangspunt hierbij is de informatie uit de meicirculaire van het betreffende begrotingsjaar

De opgenomen consumentenprijsindex voor 2025 is 2,5% voor 2025. Voor de jaren daarna gelden de volgende percentages: 2,4% voor 2026, 2,3% voor 2027 en 2,3% voor 2028.

Ontwikkeling rentekosten

Met het bestuur hebben we een aantal jaar geleden de afspraak gemaakt om, gelet op de lage rente, de rentebudgetten te verlagen, waarmee deze weer reëel werden begroot. Dit is overigens ook wettelijk voorgeschreven. We hebben toen ook het risico besproken. Namelijk: zodra de marktrente stijgt, zijn de budgetten ontoereikend en moeten we deze verhogen. Nu de marktrente daadwerkelijk stijgt, is dit risico nu aan de orde. De budgetten zijn niet langer toereikend en die moeten we verhogen. Dit betekent direct een uitzetting van de begroting. Deze uitzetting hebben we als autonome ontwikkeling opgevoerd in de kaderbrief.

De basis voor de begroting van de rentekosten is de financieringsbehoefte zoals deze staat in het vastgestelde meerjareninvesteringsplan (MIP). Daarbij hebben we een inschatting gemaakt van de geldende marktrente: 3,5%. Het werkelijke financieringsresultaat verrekenen we na afloop van het jaar.

RVP

Met ingang van 2024 worden extra middelen toegevoegd aan het gemeentefonds voor de uitvoering van de maternale Kinkhoestvaccinatie. Voor Fryslân betreft het een bedrag van € 146.000. Bij de decentralisatie van het Rijksvaccinatieprogramma (RVP) heeft de bestuurscommissie Gezondheid besloten om de middelen, die aan het gemeentefonds worden toegevoegd, beschikbaar te stellen aan de GGD (taakgerichte bekostiging). In lijn met deze besluitvorming wordt dit doorberekend in de gemeentelijke bijdrage.

Terugstorten begrote storting egalisereserve

Door de toevoeging van een aantal incidentele meevallers aan de egalisereserve, bevindt het saldo van deze reserve zich binnen de door het bestuur vastgestelde bandbreedtes. Daarom is het niet nodig om de initieel begrote storting te effectueren.

6. Onzekerheden en risico's

Van een aantal van de hiervoor genoemde beleidsmatige en autonome ontwikkelingen weten we de gevolgen op onze begroting. Deze hebben we dan ook vertaald in het meerjarig financieel kader. Van een aantal ontwikkelingen weten we dat ook niet. Daarom zijn deze nog niet meegenomen in de begroting. De belangrijkste risico's van deze ontwikkelingen hebben we hieronder benoemd.

Omgevingswet

De komst van de Omgevingswet bevordert de integrale afweging als het gaat om besluiten in de fysieke leefomgeving. Alle aspecten die van invloed zijn, moeten meegenomen worden. Dit geldt dus zeker ook voor veiligheid en gezondheid. De invoering van de Omgevingswet brengt de nodige onzekerheden met zich mee. Zo is het onduidelijk hoe groot de vraag vanuit de gemeenten echt gaat worden. Verder laten landelijke onderzoeken zien dat de komst van de Omgevingswet meer tijd en geld gaat kosten. De minister van Binnenlandse Zaken heeft dit - en ook de bijzondere positie voor veiligheidsregio's hierin - onderkend. De invoering van de wet is inmiddels weer uitgesteld tot 1 januari 2024. De onzekerheid is op korte termijn niet opgelost.

Onderhouds- en exploitatielasten vastgoed

Om onze onderhouds en exploitatielasten beter te kunnen voorspellen, moeten we aanvullend specialistisch onderzoek doen om de staat van onze panden beter in kaart te brengen. Het is onzeker wat er uit dit onderzoek komt.

Verduurzaming gebouwen en materieel

Het verder verduurzamen van onze gebouwen en materieel heeft de aandacht. VRF heeft hierin al op eigen initiatief stappen gezet. Op het moment dat er vanuit de Rijksoverheid of vanuit Europese duurzaamheidsdoelstellingen meer verduurzaming verplicht wordt gesteld, kan dit een verhoging van de kosten betekenen. We kunnen de financiële consequenties op dit moment niet concreet maken.

Langere en onbetrouwbare levertijden

Als gevolg van grondstoftekorten en krapte op de arbeidsmarkt, hebben we te maken met problemen bij de tijdige levering van materieel, materiaal en diensten. Daar moeten we bij aanbestedingen in de planning rekening mee houden. Het is belangrijk dat we trajecten vroeg beginnen en duidelijke afspraken met leveranciers maken.

Voor ons regulier onderhoud en de aanschaf van kleiner materiaal is het nodig dat we voldoende aandacht aan het voorraadbeheer besteden. We moeten voorkomen dat er, door problemen met de levertijden, risico's in de uitvoering van de hulpverlening ontstaan. De ontwikkelingen rond levertijden kunnen financiële consequenties hebben (verschuiving van kosten in de tijd).

Functioneel leeftijdsontslag (FLO)

Door de landelijke netto-afpraak hebben wijzingen in diverse wet- en regelgeving, zoals cao-verhogingen, directe financiële gevolgen op het FLO. Ontwikkelingen in de cao van gemeenten en de afschaffing van de levensloopregeling, kunnen ervoor zorgen dat de bestemmingsreserve eerder uitgeput is.

Functiewaardering verpleegkundigen en doktersassistenten

De inhoud van het werk van verpleegkundigen en doktersassistenten wordt geëvalueerd. Met de betreffende groepen worden gesprekken gevoerd en profielen opgesteld. Op basis van de uitkomsten van die evaluatie, kunnen we vaststellen of de functionele inschaling nog passend is. In vergelijking met de meeste andere GGD'en hanteren wij een lagere inschaling. Als wij de landelijke lijn volgen, leidt dit tot een uitzetting in de begroting van € 1 miljoen.

Instroom Jeugdgezondheidszorg

De afgelopen jaren bleek het gefixeerde budget toereikend om op gepaste wijze invulling te geven aan de inhoud van de zorgactiviteiten. Wanneer de kind aantallen (fors) toenemen door het Oekraïneconflict en andere ontheemden, ontstaat hier een mogelijk budgettair risico. Dit kan ertoe leiden dat óf het budget óf de inhoud ter discussie komt te staan.

Vakbekwame brandweermensen

Brandweeropleidingen Noord BV (BON) is de opleidingsinstelling waar de brandweer aan gebonden is voor het afnemen van opleidingen en het vakbekwaam houden van de brandweermensen. De beschikbare capaciteit sluit niet altijd aan bij de behoefte. Het verloop onder de vrijwilligers is wisselend waardoor de behoefte aan nieuwe vrijwilligers en opleidingsplekken varieert.

Eerste begrotingswijziging 2024

Inleiding

Middels deze begrotingswijziging vragen wij het algemeen bestuur om in te stemmen met een aantal wijzigingen van de begroting. Hiermee wordt er invulling gegeven aan het budgetrecht van het algemeen bestuur. De voorgestelde wijzigingen worden in het onderdeel 'toelichting effecten 2024' toegelicht.

Toelichting effecten 2024

A. Eerder genomen besluiten over de uitvoering van wettelijke taken

Bdur

Vanuit het ministerie van Justitie en Veiligheid zijn middels de contourennota Versterking Crisisbeheersing en Brandweezorg extra middelen toegekend aan de veiligheidsregio's. Deze middelen zijn bedoeld om een toekomstbestendig, samenhangend stelsel voor de crisisbeheersing en brandweezorg te realiseren. De toegekende extra middelen vanaf 2023 hebben een structureel karakter. Vanaf 2024 zijn er aanvullende extra middelen beschikbaar gesteld.

B. Autonome ontwikkelingen

Cao en werkgeverslasten

De loonkosten worden geïndexeerd op basis van de werkelijke loonontwikkeling. Op 14 april 2023 stemden de leden van de algemene vergadering van de werkgeversvereniging samenwerkende veiligheidsregio's (wvsv) unaniem in met het arbeidsvoorwaardenakkoord. De cao voor het personeel in dienst van veiligheidsregio's is daarmee definitief en loopt van 2 januari 2023 tot 1 mei 2024. In deze begrotingswijziging is de uitwerking van de cao op de begroting 2024 van Veiligheidsregio Fryslân meegenomen.

Omdat de cao een looptijd kent tot 1 mei 2024 is met deze wijziging niet het gehele boekjaar afgedekt. Daarom is voor het resterende deel van 2024 een inschatting gemaakt op basis verwachte loonkostenontwikkeling. Hierbij is uitgegaan van de indexering voor de loonkosten zoals deze zijn opgenomen in de septembercirculaire van het gemeentefonds 2023. Dit betreft een indexatie van 6,7%. Zodra de cao van 2024 bekend is, zal een evaluatie plaatsvinden van deze autonome ontwikkeling en zal er indien nodig, worden verrekend.

Scenario 3

Methode

Bij de kaderbrief 2024-2027 hebben we afgesproken om het effect van de inflatie van de materiële kosten volgens het afgestemde 'scenario 3' te verrekenen. In dit scenario wordt de indexatie van de materiële kosten voor 2024 voorlopig afgetopt tot 8%. Deze indexatie evalueren en verrekenen we achteraf over de jaren 2022, 2023 en 2024, op basis van de werkelijke ontwikkeling van het gemeentefonds.

Het te verrekenen bedrag betreft dus het verschil tussen wat de gemeenten aan indexatie hebben afgedragen aan Veiligheidsregio Fryslân en hetgeen ze zouden hebben bijgedragen, wanneer de indexatie van het gemeentefonds zou zijn gehanteerd.

Resultaten scenario 3

Voor 2022 en 2023 zijn de verschillen inmiddels definitief bepaald. Voor 2024 is de meicirculaire 2024 van het gemeentefonds nodig om een definitief bedrag te bepalen.

Op basis van de huidige inzichten is het effect van scenario 3 als volgt:

	2022	2023	2024
Verskil	-1.122.000	-1.186.000	-263.000
Cumulatief verschil	-1.122.000	-2.308.000	-2.570.000

Uit de tabel blijkt dat het totale effect van scenario 3 over de periode 2022 t/m 2024 geschat wordt op € 2.570.000.

Incidenteel versus structureel

Bij de uitwerking van financiële ontwikkelingen is het van belang om onderscheid te maken tussen incidentele en structurele effecten. Voor scenario 3 geldt hierbij het volgende:

Incidenteel

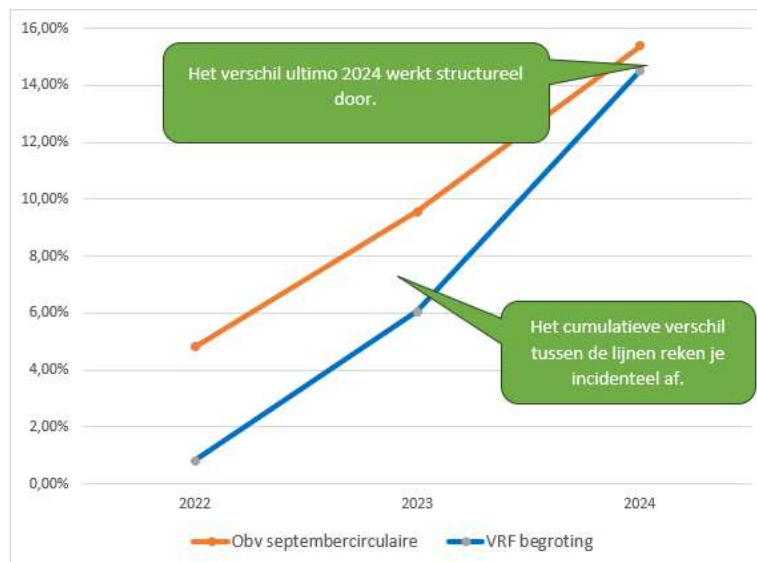
Er ontstaat een incidenteel verschil van € 2.570.000. Dit betreft het totale verschil over de jaren 2022, 2023 en 2024 bij elkaar opgeteld. Er is sprake van een verrekening van een periode en daarmee van een incidenteel verschil.

Structureel

In 2024 ontstaat een verschil van € 263.000. De verrekening van dit bedrag (i.e. de effectuering van scenario 3) dient daarom plaats te vinden via een begrotingswijziging. Deze wijziging betreft een indexatiecorrectie en is daarmee een autonome ontwikkeling.

Omdat 2024 de basis is voor de bepaling van het financieel kader van 2025 werkt dit verschil structureel door in de begroting van Veiligheidsregio Fryslân. De basis waarop het kader 2025 wordt bepaald is immers te laag. Dit structurele effect wordt daarom ook als wijziging opgenomen in de kaderbrief 2025-2028.

Het verschil tussen incidenteel en structureel is hier grafisch weergegeven.

Rijksvaccinatieprogramma

Met ingang van 2024 worden extra middelen toegevoegd aan het gemeentefonds voor de uitvoering van de maternale Kinkhoestvaccinatie. Voor Fryslân betreft het een bedrag van € 146.000. Bij de decentralisatie van het Rijksvaccinatieprogramma (RVP) heeft de bestuurscommissie Gezondheid besloten om de middelen, die aan het gemeentefonds worden toegevoegd, beschikbaar te stellen aan de GGD (taakgerichte bekostiging). In lijn met deze besluitvorming wordt dit doorberekend in de gemeentelijke bijdrage.

Terugstorten begrote storting egalisereserve

Door de toevoeging van een aantal incidentele meevallers aan de egalisereserve, bevindt het saldo van deze reserve zich binnen de door het bestuur vastgestelde bandbreedtes. Daarom is het niet nodig om de initieel begrote storting te effectueren.

Effecten op 2024

In onderstaande tabel worden de mutaties ten opzichte van de primitieve begroting 2024 inzichtelijk gemaakt en is zichtbaar welke dekking daar tegenover staat.

A. Eerder genomen besluiten over de uitvoering van wettelijke taken	€
Versterking Crisisbeheersing	360
Totale kosten	360
Extra (externe) BDUR-middelen	360
Totale dekking	360
B. Autonome ontwikkelingen	€
Cao en werkgeverslasten	5.012
Scenario 3	263
Rijksvaccinatieprogramma	146
Terugstorten begrote storting egalisatiereserve	-357
Totale kosten	5.064
Nadelig saldo	5.064
Totale dekking	5.064
Totaal mutaties	5.424
Totale dekking	5.424
Totaal 1^e begrotingswijziging 2024	-

Effecten per programma 2024

In onderstaande tabel zijn per programma de effecten van de eerste begrotingswijziging 2024 opgenomen.

	Primitieve begroting 2024			1e bestuurlijke wijziging 2024			Begroting na 1 ^e wijziging 2024		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Programma Gezondheid									
Pijler 1	15.353.002	48.525	15.304.477	935.347	3.507	931.840	16.288.349	52.032	16.236.317
Pijler 2	11.582.023	3.306.648	8.275.375	889.253	125.285	763.968	12.471.276	3.431.933	9.039.343
Pijler 3	1.701.342	1.029.803	671.539	40.756	20.899	19.857	1.742.098	1.050.702	691.396
Pijler 4	1.816.785	1.816.785	-	127.586	127.586	-	1.944.371	1.944.371	-
Toegerekende organisatiekosten	6.583.391	83.057	6.500.334	479.977	624	479.353	7.063.368	83.681	6.979.687
<i>Bijdrage programma Gezondheid</i>		30.113.408	-30.113.408	-	2.386.820	-2.386.820	-	32.500.228	-32.500.228
Reservemutaties Gezondheid	164.018	802.335	-638.317	-62.018	-253.820	191.802	102.000	548.515	-446.515
Totaal programma Gezondheid	37.200.561	37.200.561	-	2.410.901	2.410.901	-	39.611.462	39.611.462	-
Programma Crisisbeheersing									
Producten Crisisbeheersing	6.688.424	228.794	6.459.630	482.176	-11.447	493.623	7.170.600	217.347	6.953.253
Toegerekende organisatiekosten	991.784	12.513	979.271	363.599	93	363.505	1.355.383	12.606	1.342.776
BDUR		4.408.683	-4.408.683	-	360.004	-360.004	-	4.768.687	-4.768.687
<i>Bijdrage programma Crisis</i>		3.090.205	-3.090.205	-	429.076	-429.076	-	3.519.281	-3.519.281
Reservemutaties Crisis	106.287	46.300	59.987	-106.287	-38.238	-68.049	-	8.062	-8.062
Totaal programma Crisis	7.786.495	7.786.495	-	739.488	739.488	-	8.525.983	8.525.983	-
Programma Brandweer									
Producten Brandweer	41.941.637	922.520	41.019.117	2.131.268	95.851	2.035.417	44.072.905	1.018.371	43.054.534
Toegerekende organisatiekosten	9.524.542	120.164	9.404.378	694.408	901	693.507	10.218.950	121.065	10.097.885
BDUR		4.677.064	-4.677.064	-	-	-	-	4.677.064	-4.677.064
<i>Bijdrage programma Brandweer</i>		45.524.459	-45.524.459	-	2.248.473	-2.248.473	-	47.772.932	-47.772.932
Reservemutaties Brandweer	847.666	1.069.638	-221.972	-847.666	-367.215	-480.451	-	702.423	-702.423
Totaal programma Brandweer	52.313.845	52.313.845	-	1.978.010	1.978.010	-	54.291.855	54.291.855	-
Eindtotaal	97.300.901	97.300.901	-	5.128.399	5.128.399	-	102.429.300	102.429.300	-

Oplegnotitie Besluitvormend

Onderwerp	Beleidsnota weerstandsvermogen en risicobeheersing
Ter behandeling in de vergadering van	de Bestuurscommissie Veiligheid
Status	Openbaar
Portefeuillehouder	Dhr. Gebben
Auteur	Dhr. Postma (concerncontroller)
Bijlagen	1. Beleidsnota weerstandsvermogen en risicobeheersing 2023-2026
Vergaderdatum	27-11-2023
Agendapunt	7
Betrokken afdeling/ medewerkers (functioneel)	
OR/GO	Kies een item.

Conceptbesluit	1. De beleidsnota weerstandsvermogen en risicobeheersing vast te stellen.
Inleiding	<p>Volgens de financiële verordening biedt het dagelijks bestuur eenmaal in de 4 jaar een nota weerstandsvermogen en risicobeheersing aan ter behandeling in het algemeen bestuur. In de nota wordt ingegaan op de wijze waarop met risico's wordt omgegaan en op welke wijze de risico's worden afgedekt. De huidige nota heeft een looptijd tot eind 2022, vandaar dat nu een herziene nota wordt aangeboden voor de periode vanaf 2023. De nota is tot stand gekomen op basis van een eigen evaluatie van het beleid. De uitkomsten hiervan zijn verwerkt in de voorliggende beleidsnota.</p> <p>In de reguliere managementcyclus van Veiligheidsregio Fryslân wordt op alle niveaus in de organisatie vastgelegd welke resultaatafspraken zijn gemaakt over de te realiseren doelstellingen en hoe hierover wordt gerapporteerd. Hierin worden ook de risico's betrokken, die de realisatie van de doelstellingen mogelijk bedreigen en worden afspraken gemaakt over hoe de risico's worden beheerst of vermeden. In onze P&C documenten komen deze onderwerpen dan ook aan de orde. Onze onafhankelijke concerncontroller kijkt mee met dit proces.</p> <p>Het voorgaande proces resulteert voornamelijk in strategische risico's, terwijl ook op de werkvloer zich risico's voordoen. Een van de resultaten die we proberen te bereiken met het meerjarige thema Procesgericht werken is om de beheersbaarheid van de operationele risico's te vergroten. We zullen hiervoor in 2023 het fundament leggen.</p>

Beoogd effect	Inzicht verschaffen aan het algemeen bestuur en de deelnemende gemeenten over het risicoprofiel van VRF en de wijze waarop met risico's wordt omgegaan.
Argumenten	<p><i>1.1 De werkwijze zoals vastgelegd in de beleidsnota 2019 – 2022 werkt naar behoren.</i> De introductie van een egalisatiereserve leidt tot minder wijzigingen in de gemeentelijke bijdrage omdat eventuele tussentijdse aanpassingen zelf kunnen worden opgevangen. Daarnaast wordt de post onvoorzien gebruikt voor bovenmatige personele frictie.</p> <p><i>1.2 De spelregels tav vullen en legen van de egalisatiereserve worden nader gespecificeerd</i> Om onduidelijkheid te voorkomen wordt in de spelregels van het vullen en legen van de egalisatiereserve het uitgangspunt toegevoegd dat een overschot automatisch wordt toegevoegd en een tekort automatisch wordt onttrokken aan de egalisatiereserve. Ondanks deze nadere specificering van de spelregels blijft het vullen of legen een bestuursbesluit, dat pas na zienswijze van de deelnemende gemeenten kan worden genomen.</p>
Kanttekeningen/risico's	<p><i>1.1 Het risicoprofiel kan gedurende de beleidsperiode wijzigen</i> De beleidsnota is geldig voor de komende vier jaar. In deze periode kan het risicoprofiel van de organisatie wijzigen. Om deze reden is ervoor gekozen in de beleidsnota vooral de kaders op te nemen, en alleen de belangrijkste risico's op te nemen die op dit moment spelen. De actualisatie van de risico's vindt plaats in de jaarlijkse paragraaf in de begroting. Op deze manier blijft het beeld actueel.</p>
Financiële consequenties	Geen
Vervolgaanpak/uitvoering	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tegelijkertijd met deze beleidsnota wordt gewerkt aan de Visie op risicomanagement. Deze visie wordt intern vastgesteld. 2. De risico's zoals genoemd in deze beleidsnota worden tevens opgenomen in de kaderbrief 2025 – 2028.
Communicatie	
Besluit	Kies een item.
Paraaf secretaris	
Kopie naar auteur	

Beleidsnota weerstandsvermogen en risicobeheersing
2023 - 2026

Inhoud

1. Inleiding en samenvatting	3
2. Kaders voor weerstandsvermogen en risicobeheersing	4
3. Risico's en risicomanagement	6
4. Weerstandscapaciteit	8
5. Financiële kengetallen weerstandsvermogen	10

1. Inleiding en samenvatting

Inleiding

Voor u ligt de herziene nota weerstandsvermogen en risicobeheersing van Veiligheidsregio Fryslân.

De beleidsnota gaat in het volgende hoofdstuk in op de kaders die ten grondslag liggen aan deze beleidsnota. Vervolgens worden de onderscheiden elementen van risicomangement en weerstandsvermogen nader uitgewerkt.

Samenvatting

Deze nota leidt niet tot significante wijziging van de benadering van weerstandsvermogen die is vastgesteld in de vorige beleidsnota 2019 – 2022. Ter informatie alvast de belangrijkste onderwerpen uit deze nota:

- Binnen de gemeenschappelijke regeling wordt geen eigen weerstandscapaciteit aangehouden, die is bepaald op basis van de risico-inventarisatie. Wel wordt het risico inzichtelijk gemaakt, zodat deelnemende gemeenten hier rekening mee kunnen houden in hun eigen risicoprofiel;

Er wordt gebruik gemaakt van een egalisatiereserve, die gebruikt wordt om tussentijdse fluctuaties in het begrotingssaldo op te vangen. Deze reserve heeft een omvang van tussen de 2% en 5% van het begrotingstotaal. Voor wat betreft de spelregels die van toepassing zijn bij het aanvullen of onttrekken aan de egalisatiereserve wordt het uitgangspunt gehanteerd dat de egalisatiereserve automatisch wordt gevuld met incidentele overschotten en aangewend voor tekorten in het jaarrekeningresultaat. Elk besluit over het vullen van of aanwenden voor tekorten van de egalisatiereserve wordt genomen door het bestuur nadat dit besluit voor zienswijze is voorgelegd aan de deelnemende gemeenten.

- De post onvoorzien zoals die tot nu toe werd gehanteerd, voldoet niet aan de definitie zoals het BBV die hanteert, en wordt daarom geclassificeerd als regulier budget voor personele fricties.

De nota weerstandsvermogen 2023 – 2026 treedt in werking met ingang van het begrotingsjaar 2023.

2. Kaders voor weerstandsvermogen en risicobeheersing

In de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Fryslân is opgenomen dat de organisatie haar financieel beleid, begroting en jaarstukken inricht conform de bepalingen in artikelen 212 tot en met 215 van de gemeentewet. Dit betekent onder meer dat de begroting en de jaarstukken worden opgemaakt in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV), en dat het algemeen bestuur in een financiële verordening de uitgangspunten vastlegt van het financiële beleid. Zowel de financiële verordening als het BBV geven richtlijnen voor hoe de organisatie om dient te gaan met weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV)

Volgens artikel 9 van het BBV dient de organisatie in de begroting en de jaarstukken een paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing op te nemen. Artikel 11 bevat vervolgens de definitie van weerstandsvermogen, en de elementen die de paragraaf minimaal dient te bevatten:

- a. een inventarisatie van de weerstandscapaciteit;
- b. een inventarisatie van de risico's;
- c. het beleid omtrent de weerstandscapaciteit en de risico's;
- d. een kengetal voor de:
 - netto schuldquote
 - solvabiliteitsratio
 - structurele exploitatieruimte
 - grondexploitatie en belastingcapaciteit (beide niet van toepassing voor de VRF)
- e. een beoordeling van de onderlinge verhouding tussen de kengetallen in relatie tot de financiële positie.

In deze paragraaf legt de veiligheidsregio jaarlijks in haar begroting de inschatting van de risico's vast. Dezelfde paragraaf in het jaarverslag bevat de verantwoording over het gevoerde beleid. Indien nodig wordt in de bestuursrapportage ook tussentijds verslag gedaan van de ontwikkelingen in het risicobeeld.

Financiële verordening

Voor de bepaling van het beleid is het dus mogelijk om te volstaan met de paragraaf zoals hiervoor genoemd. Het risico hiervan is echter dat de paragraaf dan snel het karakter krijgt van een jaarlijkse beleidsnota, die uitdijt en herhalingen bevat en daardoor minder effectief is. Om die reden is ervoor gekozen eens in de 4 jaar een beleidsnota op te stellen, waarin het beleid is vastgelegd.

In de financiële verordening is hierover in artikel 15, lid 1 het volgende opgenomen:

“Het dagelijks bestuur biedt eenmaal in de vier jaar een (bijgestelde) nota weerstandsvermogen aan ter behandeling en vaststelling door het algemeen bestuur. In deze nota wordt ingegaan op het risicomanagement, het opvangen van risico's door verzekeringen, voorzieningen, het weerstandsvermogen of anderszins. In de nota wordt tevens het gewenste weerstandsvermogen bepaald.”

De paragrafen in de begroting en de jaarrekening worden daarop gehanteerd voor het (indien nodig) bijstellen van de risico-inschatting, en voor de verantwoording over in hoeverre risico's zich hebben voorgedaan en worden opgevangen.

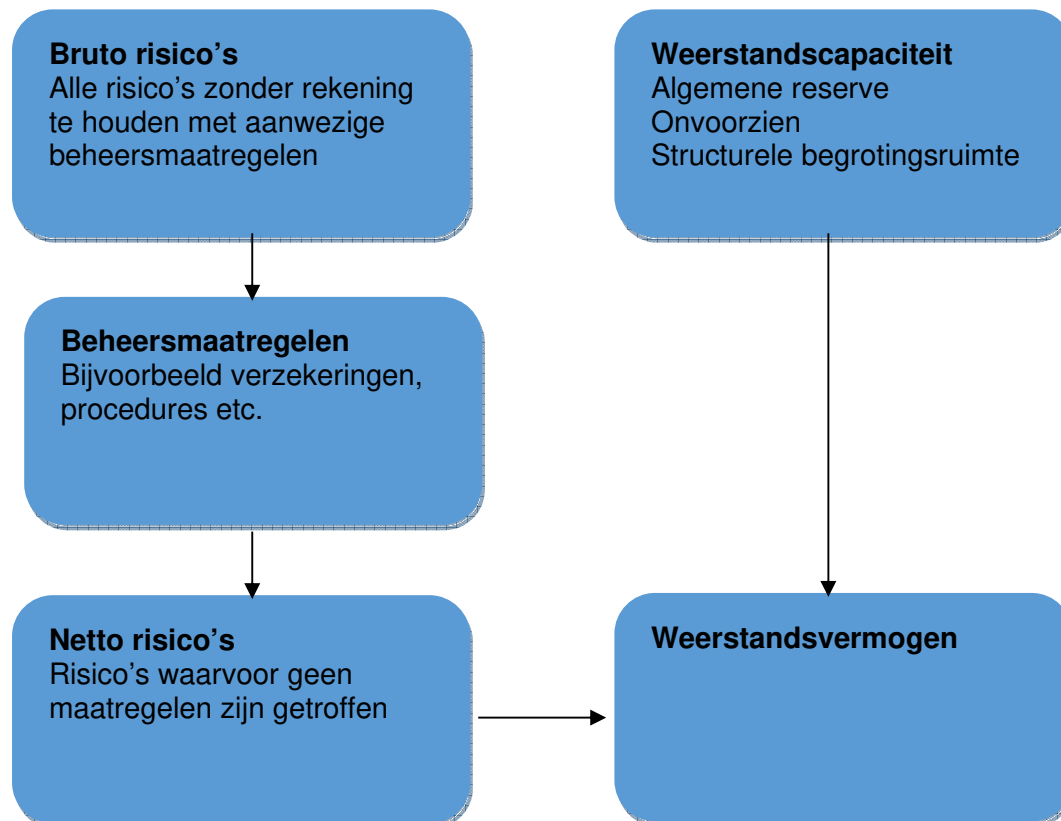
Definitie volgens het BBV

De definitie van weerstandsvermogen is volgens het BBV als volgt:

“Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen:

- a. de weerstandscapaciteit, zijnde de middelen en mogelijkheden waarover de provincie onderscheidenlijk gemeente beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken;
- b. alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.”

Schematisch ziet deze relatie er als volgt uit:

In de volgende hoofdstukken worden het risicomanagement en de weerstandscapaciteit nader uitgewerkt. Daarna wordt ingegaan op de kengetallen die de paragraaf weerstandsvermogen bevat.

3. Risico's en risicomangement

In de reguliere managementcyclus van Veiligheidsregio Fryslân wordt op alle niveaus in de organisatie vastgelegd welke resultaatafspraken zijn gemaakt over de te realiseren doelstellingen en hoe hierover wordt gerapporteerd. Hierin worden ook de risico's betrokken, die de realisatie van de doelstellingen mogelijk bedreigen, en worden afspraken gemaakt over hoe de risico's worden beheerst of vermeden.

De belangrijkste risico's ("materiële betekenis" uit de BBV-definitie) worden ook in de bestuurlijke cyclus betrokken. Concreet betekent dit dat deze risico's worden opgenomen in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing in de programmabegroting, en dat verslag wordt gedaan van de voortgang in het jaarverslag en eventueel in de bestuursrapportages.

Naast de risico's die, indien zij zich voordoen, worden afgewenteld op de weerstandscapaciteit, wordt ook verslag gedaan van de risico's die mogelijk structurele impact hebben op de begroting. Indien laatstgenoemde zich zeker voordoen, dient dit te worden verwerkt in de begroting. Eenmaal in de vier jaar wordt onze begroting doorgelicht (Operatie doorlichting begroting). Tijdens deze doorlichting worden de risico's met structurele impact op de begroting benoemd.

Veel van de geconstateerde risico's zullen naar verwachting zijn afgedekt door beheersmaatregelen, wat leidt tot een verwaarloosbaar netto-risico. De risico's die niet of minder goed beheersbaar zijn én van materiële betekenis zijn, worden opgenomen in de paragraaf. Hierbij wordt de volgende indeling gehanteerd:

- Risico's die worden afgewenteld op de weerstandscapaciteit;
- Risico's die mogelijk een structurele impact hebben op de begroting.

Op het moment van schrijven van deze nota komen in deze categorieën de volgende belangrijke risico's naar voren:

Risico's die worden afgewenteld op de weerstandscapaciteit:

- Wegvallen van maatwerk- en markttaken: de Veiligheidsregio Fryslân voert diverse taken uit die nauw verbonden zijn met de basistaak, maar niet collectief worden uitgevoerd. Voorbeelden hiervan zijn maatwerk JGZ, dienstverlening WABO en reizigersvaccinaties. Op deze taken wordt deels vast personeel ingezet, en wordt een beroep gedaan op overhead. De bijdrage die deze taken leveren aan de overhead, zorgt ervoor dat basistaken goedkoper worden uitgevoerd. Wegvallen van deze taken zorgt voor incidentele fricties en voor het vervallen van structurele dekking;
- Fysieke en psychische schade door werkzaamheden: het optreden van personeel en vrijwilligers bij incidenten kan fysieke en psychische schade opleveren, die niet altijd goed te verzekeren is. De gevolgen hiervan kunnen verstrekkend zijn, bijvoorbeeld blijvende arbeidsongeschiktheid. Veiligheidsregio Fryslân neemt deel aan de 'stichting waarborgfonds veiligheidsregio's' zodat per 1 januari 2024 de risico's op dit vlak die niet verzekeraar zijn in gezamenlijkheid met alle veiligheidsregio's worden gedragen.
- Het niet kunnen werven van voldoende kwalitatief personeel, waardoor de taakuitvoering in gevaar komt: bij de huidige arbeidsmarkt is het lastig om voldoende kwalitatief personeel te werven. Dit probleem doet zich voor bij alle organisatieonderdelen. Het gevolg kan zijn dat de kwaliteit van de dienstverlening onder druk komt of alleen kan worden gerealiseerd tegen onevenredig hoge kosten.

Risico's die mogelijk structurele effecten hebben op de begroting

- **Omgevingswet**

De komst van de Omgevingswet bevordert de integrale afweging als het gaat om besluiten in de fysieke leefomgeving. Alle aspecten die van invloed zijn, moeten meegenomen worden. Dit geldt dus zeker ook voor veiligheid en gezondheid. De invoering van de Omgevingswet brengt de nodige onzekerheden met zich mee. Zo is het onduidelijk hoe groot de vraag vanuit de gemeenten echt gaat worden. Verder laten landelijke onderzoeken zien dat de komst van de Omgevingswet meer tijd en geld gaat kosten. De minister van Binnenlandse Zaken heeft dit - en ook de bijzondere positie voor veiligheidsregio's hierin - onderkend. De invoering van de wet is inmiddels wederom uitgesteld, ditmaal tot 1 januari 2024. De onzekerheid zal op korte termijn niet opgelost zijn.

- **Onderhouds- en exploitatielasten vastgoed (M.J.O.P)**

Om de onderhoudslasten beter te kunnen voorspellen, is aanvullend specialistisch onderzoek nodig om de staat van de panden beter in kaart te brengen. Het is onzeker wat er uit dit onderzoek zal komen.

- **Langere en onbetrouwbare levertijden**

Als gevolg van grondstoftekorten en krapte op de arbeidsmarkt, hebben we ook te maken met problemen bij de tijdige levering van materieel, materiaal en diensten. Daarom moet hier bij aanbestedingen in de planning rekening mee worden gehouden, trajecten vroeg worden begonnen en duidelijke afspraken met leveranciers worden gemaakt. Voor ons regulier onderhoud en de aanschaf van kleiner materiaal is het nodig dat we voldoende aandacht aan het voorraadbeheer besteden. We moeten voorkomen dat er, door problemen met de levertijden, risico's in de uitvoering van de hulpverlening ontstaan. De ontwikkelingen rond levertijden kunnen financiële consequenties hebben (verschuiving van kosten in de tijd).

- **Verduurzaming gebouwen en materieel**

Het verder verduurzamen van onze gebouwen en materieel heeft de aandacht. Veiligheidsregio Fryslân heeft hierin ook al slagen gemaakt en dit op eigen initiatief opgepakt. Op het moment dat er vanuit de Rijksoverheid of vanuit Europese duurzaamheidsdoelstellingen meer verduurzaming verplicht wordt gesteld, zou dit een verhoging van de kosten tot gevolg kunnen hebben. We kunnen de financiële consequenties op dit moment niet concreet maken.

- **Functioneel leeftijdsontslag (FLO)**

Door de landelijke netto afspraak hebben wijzingen in diverse wet- en regelgeving, zoals cao-verhogingen, directe financiële gevolgen op het FLO. Ontwikkelingen in de CAO-gemeenten en de afschaffing van de levensloopregeling kunnen ervoor zorgen dat de bestemmingsreserve eerder uitgeput is dan waarmee op het moment van de overname rekening is gehouden.

- **Risico van functiewaardering verpleegkundigen en doktersassistenten**

De inhoud van het werk van de verpleegkundigen en doktersassistenten wordt geëvalueerd. Er worden gesprekken met de betreffende groepen gevoerd en een profiel opgesteld. Op basis van de uitkomsten kan worden vastgesteld of de functionele inschaling nog passend is bij taken en bevoegdheden van deze functies. In vergelijking met de meeste andere GGD'en hanteren wij een lagere inschaling. Wanneer wij de landelijke lijn zouden volgen, leidt dit tot een uitzetting van € 1 miljoen.

- **Instream Jeugdgezondheidszorg**

De afgelopen jaren bleek het gefixeerde budget toereikend om op gepaste wijze invulling te geven aan de inhoud van de zorgactiviteiten. Wanneer de kindaantallen (fors) toenemen door het Oekraïneconflict en andere ontheemden, ontstaat hier een mogelijk budgettair risico. Dit kan ertoe leiden dat óf het budget óf de inhoud ter discussie komt te staan.

- **Vakbekwame brandweermensen**

De BON is de opleidingsinstelling waar de brandweer aan gebonden is voor het afnemen van opleidingen en het vakbekwaam houden van de brandweermensen. De beschikbare capaciteit sluit niet altijd aan bij de behoefte. Het verloop onder de vrijwilligers is wisselend waardoor de behoefte aan nieuwe vrijwilligers en opleidingsplekken varieert.

Deze risico's worden op de reguliere momenten in de planning- en controlcyclus geactualiseerd en herzien, of eerder als hiertoe de noodzaak bestaat. De risico's worden waar mogelijk gekwantificeerd en voorzien van een analyse van de kans op voordoen.

Beleidslijnen

Samengevat leidt dit tot de volgende beleidslijnen voor risicomanagement:

- I. Risicomanagement is een regulier onderdeel van het managementcontrolestelsel van de VRF. De geïdentificeerde risico's worden waar mogelijk ondervangen door beheersmaatregelen;
- II. De belangrijkste netto-risico's worden opgenomen in de paragraaf weerstandsvermogen en risicomanagement in de begroting en jaarrekening. Waar nodig wordt tussentijds verslag gedaan van de voortgang;
- III. In de paragraaf worden ook de risico's opgenomen die mogelijk op termijn impact hebben op de begroting. Deze worden structureel verwerkt in de begroting op het moment dat deze zich zeker gaan voordoen.

4. Weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bestaat uit de beschikbare middelen om risico's op te vangen, in het geval die zich voordoen. Dit kan bestaan uit incidentele weerstandscapaciteit (aanwezige vrije reserves) en structurele weerstandscapaciteit (bijvoorbeeld post onvoorzien en vrije begrotingsruimte).

In beginsel is bij een gemeenschappelijke regeling altijd sprake van 100% weerstandscapaciteit. Tegenvallers kunnen immers altijd worden afgewenteld op de deelnemende gemeenten (artikel 30, lid 3 van de GR). Een GR hoeft om die reden geen eigen weerstandscapaciteit aan te houden. Bij VRF is er voor gekozen een egaliseringsreserve en post onvoorzien aan te houden, om zelf eerst de risico's te kunnen opvangen. Tegelijkertijd houden de deelnemende gemeenten ook zelf rekening met de risico's die zij lopen als gevolg van hun deelname aan de GR. Dit verschilt per gemeente, en is afhankelijk van het eigen gemeentelijk beleid rondom weerstandsvermogen. Een en ander zou tot gevolg kunnen hebben dat risico's soms dubbel zijn afgedekt.

VRF zal zelf een risico-analyse opstellen die door de gemeenten kan worden gehanteerd in de vaststelling van de eigen risico's en de weging ervan.

Het gebruik van een egaliseringsreserve wordt als nuttig ervaren, aangezien dit bijdraagt aan een stabiele ontwikkeling van de gemeentelijke bijdragen en het risico op tussentijdse verrekeningen aanzienlijk verkleint. Dit zorgt voor een stabiel begrotingsbeeld in de gemeentelijke begrotingen, voor wat betreft de bijdrage aan de VRF.

Het voorstel is de bestaande werkwijze van het egalisatiereserve aan te houden. Hierbij blijft een ondergrens van 2% en een bovengrens van 5% van het begrotingstotaal gehandhaafd.

Voor wat betreft de spelregels die van toepassing zijn bij het aanvullen of onttrekken aan de egalisatiereserve wordt het uitgangspunt gehanteerd dat de egalisatiereserve automatisch wordt gevuld met incidentele overschotten en aangewend voor tekorten in het jaarrekeningresultaat. Naast de resultaatsbestemming bij de jaarrekening wordt de reserve alleen gebruikt voor het tussentijds aanpassen van de begroting waar vastgesteld nieuw beleid en/of autonome ontwikkelingen hiertoe aanleiding geven én waarin de incidentele begrotingsruimte niet voldoende is. Dit kan nodig zijn, aangezien de begroting voor enig jaar al vroeg wordt vastgesteld, waar in de tussentijd tot het begin van het begrotingsjaar nog ontwikkelingen plaatsvinden. Deze aanpassing vindt plaats bij de eerste begrotingswijziging.

Elk besluit over het vullen van of aanwenden voor tekorten van de egalisatiereserve wordt genomen door het bestuur nadat dit besluit voor zienswijze is voorgelegd aan de deelnemende gemeenten.

De post onvoorzien, zoals nu is opgenomen, is in werkelijkheid geen echte post “onvoorzien” zoals bedoeld in het BBV. De post is tijdens de bezuinigingsoperatie 2011-2014 gevormd uit reguliere budgetten voor bovenmatige frictie (bijvoorbeeld de post vervanging bij ziekte), en is niet direct te koppelen aan één of enkele risico's. Het budget is gepositioneerd bij de algemeen directeur, en wordt toegekend op basis van een integrale, VRF-brede afweging van de bovenmatige personele fricties. Het aanhouden van een ‘echte’ post onvoorzien, zoals bedoeld in het BBV, is niet noodzakelijk gezien de werking van de egalisatiereserve.

Beleidslijnen weerstandscapaciteit

Samenvattend leiden deze afwegingen tot de volgende beleidslijnen voor de weerstandscapaciteit voor Veiligheidsregio Fryslân:

- I. De risico's die (deels) niet zijn afgedekt, worden inzichtelijk gemaakt in de paragraaf.
- II. In de begroting en financiële positie van Veiligheidsregio Fryslân wordt geen eigen weerstandscapaciteit aangehouden die is bepaald adv. risico's.
- III. De algemene reserve bestaat alleen uit een egalisatiereserve, die een ondergrens heeft van 2% van het begrotingstotaal en een bovengrens van 5%.
- IV. Voor het hanteren van de egalisatiereserve worden de spelregels gehanteerd zoals beschreven in deze nota.
- V. De post “onvoorzien” wordt zoals in de laatste beleidsnota aangepast gebruikt voor bovenmatige personele fricties.

5. Financiële kengetallen weerstandsvermogen

In de programmabegroting neemt Veiligheidsregio Fryslân een geprognosticeerde balans en kengetallen op voor de financiële positie. Deze kengetallen maken inzichtelijk(er) over hoeveel (financiële) ruimte de GR beschikt om structurele en incidentele lasten te kunnen dekken of opvangen. Ze geven zodoende inzicht in de financiële weerbaar- en wendbaarheid. De kengetallen worden gezamenlijk opgenomen in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing, omdat die paragraaf weergeeft hoe solide de begroting is en in hoeverre financiële tegenvallers kunnen worden opgevangen.

In het BBV zijn de volgende kengetallen opgenomen:

- netto schuldquote (gecorrigeerd voor verstrekte leningen)
- solvabiliteitsratio
- structurele exploitatieruimte
- grondexploitatie en belastingcapaciteit (beide niet van toepassing voor de VRF)

De normering voor deze kengetallen is sterk afhankelijk van de aard van de bedrijfsactiviteiten en van de wijze waarop met weerstandscapaciteit binnen de GR wordt omgegaan (zoals weergegeven in hoofdstuk 4). Het opnemen van deze kengetallen is een verplicht vanuit de BBV, maar de ontwikkeling van deze kengetallen is voor Veiligheidsregio Fryslân niet van groot belang en er wordt dan ook niet op gestuurd. Daarnaast is er geen norm vastgelegd en wordt dit ook niet als wenselijk gezien. Per kengetal is de uitwerking en de achtergrond als volgt:

Netto-schuldquote

De netto-schuldquote is de verhouding van de netto-schuld (schulden – vorderingen) ten opzichte van het begrotingstotaal. In de jaarrekening 2022 kwam dit percentage uit op 33,36%. In de herziene begroting 2023 (74,71%) en de begroting 2024 (76,60%) is zichtbaar dat de netto-schuldquote meerjarig verder oploopt. Dit wordt veroorzaakt door externe financiering van geplande investeringen. De netto-schuld is relatief hoog ten opzichte van het begrotingstotaal: hierin is zichtbaar dat Veiligheidsregio Fryslân (en dan vooral de brandweer) gezien haar activiteiten een kapitaalintensieve dienst is. Daarnaast was in de jaarrekening 2022 het gerealiseerde totaal van de baten veel hoger door de opbrengsten die tegenover de extra kosten voor het coronavirus en de vluchtelingenopvang stonden. Deze extra kosten vallen in 2023 en 2024 lager uit en verhogen de netto-schuldquote.

Solvabiliteitsratio

De solvabiliteit is de verhouding tussen het eigen vermogen en het totale vermogen (balanstotaal) van de VRF. In 2022 kwam deze uit op 10,53%. In de herziene begroting 2023 loopt deze terug naar 8,88% om in de begroting 2024 uit te komen op 7,49%.

De solvabiliteit neemt af door het invullen van de investeringsplanning in de komende jaren. Daarnaast neemt het saldo van de bestemmingsreserves af door de besteding van de specifiek voor projecten beschikbare gelden.

Structurele begrotingsruimte

Binnen de begrotingssystematiek van de VRF wordt gewerkt met een gemeentelijke bijdrage *in het nadelig saldo*. De baten en lasten van de activiteiten worden geraamd op basis van het vastgestelde beleid en autonome ontwikkelingen in lonen en prijzen. Het daaruit voortvloeiende saldo is gelijk aan de bijdrage van de deelnemende gemeenten. In totaal is dus op begrotingsbasis per definitie sprake van een structurele ruimte van 0%. In de jaarrekening kan dit wel afwijken: in de eerste begrotingswijziging wordt incidentele ruimte (overschot op kapitaallasten én bijdrage

egalisatiereserve) eenmalig ingezet om uitzettingen te dekken, alvorens tussentijds de gemeentelijke bijdrage te verhogen.

Oplegnotitie Besluitvormend

Onderwerp	Controleverordening 2023
Ter behandeling in de vergadering van	de Bestuurscommissie Veiligheid
Status	Openbaar
Portefeuillehouder	Dhr. Gebben
Auteur	Dhr. Postma (concerncontroller)
Bijlagen	1. Controleverordening 2023
Vergaderdatum	27-11-2023
Agendapunt	8
Betrokken afdeling/ medewerkers (functioneel)	Marita Velzing, Mark Visser, Renze Vellema
OR/GO	Kies een item.

Conceptbesluit	Het Algemeen Bestuur voor te stellen: 1. De Controleverordening 2023 vast te stellen.
Inleiding	<p>Tot en met 2022 heeft de externe accountant een rechtmatigheidsoordeel bij de jaarrekening afgegeven. Vanaf boekjaar 2023 is het Dagelijks Bestuur (DB) verantwoordelijk voor de rechtmatigheidsverantwoording. De externe accountant geeft vanaf dat moment alleen nog een controleverklaring af met een oordeel over de getrouwheid van de jaarrekening.</p> <p>Deze wijziging dient te worden vastgelegd in de controleverordening. Er is hierbij aangesloten aan het model van de controleverordening dat door de VNG is opgesteld.</p> <p>De geldende Controleverordening betreft een versie uit 2014. In de voorliggende verordening zijn de belangrijkste wijzigingen in vergelijking met deze verordening geel gearceerd.</p> <p>Tijdens het AB van 13 juli 2023 is besloten om de Auditcommissie namens het AB het gesprek met het DB te laten voeren over de rechtmatigheidsverantwoording. Tijdens deze vergadering van het AB werd verzocht om dit besluit ook ergens vast te leggen. We hebben dit gedaan in artikel 7.5 van de Controleverordening.</p>
Beoogd effect	Vastleggen van de wijziging van de rechtmatigheidsverantwoording in de Controleverordening.

Argumenten	<p>1.1 <i>Het model het voorliggende Controleprotocol is opgesteld door de VNG. Dit model is passend gemaakt op de situatie van VRF.</i></p> <p>1.2 <i>De beschreven procedures en werkwijzen in het Controleprotocol komen overeen met de huidige manier werken tijdens de accountantscontrole.</i> Uitzondering hierop betreft artikel 7.5, waarin het gesprek tussen Auditcommissie en DB wordt beschreven.</p>
Kanttekeningen/risico's	
Financiële consequenties	Geen.
Vervolgaanpak/uitvoering	<ul style="list-style-type: none"> - Auditcommissie: 20 november 2023 - Bestuurscommissies: 23 en 27 november 2023 - DB: 30 november 2023
Communicatie	
Besluit	Kies een item.
Paraaf secretaris	
Kopie naar auteur	

Controleverordening als bedoeld in artikel 213 Gemeentewet

Het algemeen bestuur van de Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Fryslân;

gelet op:

- artikel 213 van de Gemeentewet
- het Besluit accountantscontrole decentrale overheden
- artikel 8, derde lid en artikel 27 van de Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Fryslân.

BESLUIT:

vast te stellen de Controleverordening Veiligheidsregio Fryslân 2023 (artikel 213 Gemeentewet) van de Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Fryslân.

Artikel 1. Definities

In deze verordening wordt verstaan onder:

- a. accountant: een door het algemeen bestuur aangewezen accountant als bedoeld in artikel 213, tweede lid, van de Gemeentewet;
- b. accountantscontrole: controle van de in artikel 197 van de Gemeentewet bedoelde jaarrekening door de accountant;
- c. deelverantwoording: een in opdracht van het algemeen bestuur ten behoeve van de verslaglegging opgestelde verantwoording van een afzonderlijke organisatie-onderdeel binnen de organisatie van de Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Fryslân, welke verantwoording onderdeel uitmaakt van de jaarrekening;
- d. jaarrekening: jaarrekening van de gemeente als bedoeld in artikel 197 van de Gemeentewet;
- e. managementletter: verslag van de accountant gericht aan het bestuur met belangrijke bevindingen en adviezen voor verbetering van de interne beheersing, de IT-omgeving en actuele ontwikkelingen;
- f. rechtmatigheidsverantwoording: de rapportage van het dagelijks bestuur waarbij aangegeven wordt in welke mate de totstandkoming van de financiële beheershandelingen en de vastlegging daarvan overeenstemmen met de relevante wet- en regelgeving.

Artikel 2. Opdrachtverlening accountantscontrole

1. De accountantscontrole vindt plaats door een door het algemeen bestuur benoemde accountant.
2. Het dagelijks bestuur bereidt in overleg met het algemeen bestuur de aanbesteding van de accountantscontrole voor.
3. Het algemeen bestuur stelt voor de aanbesteding van de accountantscontrole het controleprotocol vast. Het controleprotocol bevat voor de jaarlijkse accountantscontrole in ieder geval:
 - a. de toe te passen goedkeuringstoleranties bij de accountantscontrole, de verantwoordingsgrens en afwijkende rapportagegrenzen;
 - b. de apart te controleren deelverantwoordingen en de daarbij toe te passen omvangsbases; en goedkeuringstoleranties en afwijkende rapporteringstoleranties;
 - c. de inrichtingseisen voor het verslag van bevindingen;
 - d. de aanvullende uit te voeren tussentijdse controles;

- e. de frequentie en inrichtingseisen van de aanvullende tussentijdse rapportering;
- f. de posten van de jaarrekening met bijbehorende afwijkende rapporteringstoleranties, waaraan de accountant bij zijn accountantscontrole specifiek aandacht dient te besteden;
- g. de producten of organisatie-onderdelen met bijbehorende afwijkende rapporteringstoleranties, waaraan de accountant bij zijn accountantscontrole specifiek aandacht dient te besteden.

4. In afwijking van het derde lid kan het algemeen bestuur in het programma van eisen opnemen, dat het algemeen bestuur jaarlijks voorafgaand aan de accountantscontrole in overleg met de accountant de onder f en g genoemde onderdelen vaststelt.

5. Het algemeen bestuur stelt de selectiecriteria en per selectie criterium de bijbehorende wegingsfactoren vast.

Artikel 3. Overige controles en opdrachten

1. Het dagelijks bestuur kan de accountant opdracht geven tot het uitvoeren van specifieke werkzaamheden met betrekking tot de doelmatigheid en doeltreffendheid als bedoeld in artikel 213a Gemeentewet voor zover de onafhankelijkheid van de accountant daarmee niet in het geding komt. Het dagelijks bestuur informeert het algemeen bestuur vooraf over deze aan de accountant te verstrekken opdrachten.

2. Het dagelijks bestuur draagt de zorg voor de uitvoering van het beleid betreffende de specifieke uitkeringen volgens de eisen van rechtmatigheid van de ministeries.

3. Het dagelijks bestuur draagt de zorg voor de verantwoording aan derden en neemt hierbij de gestelde controle-eisen in acht. Als een deel van deze vereisten moet worden uitgevoerd door een accountant, is het dagelijks bestuur bevoegd hiervoor de opdracht te verlenen aan een andere dan de door het algemeen bestuur aangewezen accountant, indien dit in het belang van de gemeenschappelijke regeling is.

Artikel 4. Inrichting accountantscontrole

1. De accountant bepaalt binnen het kader van de opdrachtverlening:

a. de wijze waarop de accountantscontrole wordt ingericht, alsmede de aard en de omvang van de daarbij behorende werkzaamheden. De accountant vraagt voorafgaand aan de accountantscontrole de benodigde dossierstukken schriftelijk op bij een vertegenwoordiger van de ambtelijke organisatie;

b. De accountant voert de controlewerkzaamheden met voorafgaande kennisgeving aan een vertegenwoordiger van de ambtelijke organisatie uit.

2. Ter bevordering van een efficiënte en doeltreffende accountantscontrole vindt periodiek overleg plaats tussen de accountant en de auditcommissie, de directeur bedrijfsvoering, afdelingshoofd financiën en de concerncontroller.

Artikel 5. Informatieverstrekking door het dagelijks bestuur

1. Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor de samenstelling van de jaarrekening, met de rechtmatigheidsverantwoording, conform de geldende wet- en regelgeving en overlegt deze aan de accountant voor accountantscontrole.

2. Het dagelijks bestuur draagt er zorg voor dat alle aan de jaarrekening ten grondslag liggende bescheiden voor de accountant ter inzage liggen en onbelemmerd toegankelijk zijn.

3. Het dagelijks bestuur overlegt de gecontroleerde jaarrekening samen met de accountantsverklaring en het verslag van bevindingen voor aan het algemeen bestuur met inachtneming van het gestelde in artikel 34 lid 4 Wet gemeenschappelijke regelingen.

4. Alle informatie die na afgifte van de accountantsverklaring en voor behandeling van de jaarrekening in het algemeen bestuur beschikbaar komt en die van invloed is op het beeld dat de jaarrekening geeft, wordt terstond door het dagelijks bestuur aan het algemeen bestuur en de accountant gemeld.

5. De accountant maakt voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording door het dagelijks bestuur zo veel mogelijk gebruik van het namens het dagelijks bestuur uitgevoerde onafhankelijke onderzoek.

6. De accountant maakt in de accountantscontrole zo veel mogelijk gebruik van de aanwezige interne beheersing van de werkzaamheden van de interne auditfunctie van de gemeenschappelijke regeling en stimuleert door een zo veel mogelijke organisatiegerichte accountantscontrole de verdere kwaliteitsverbetering en professionalisering.

Artikel 6. Toegang tot informatie door accountant

1. Het dagelijks bestuur draagt er zorg voor dat de accountant voor de uitvoering van zijn controlewerkzaamheden een onbelemmerde toegang heeft tot alle relevante werkplaatsen van de gemeenschappelijke regeling.

2. De accountant is bevoegd om van alle in de gemeenschappelijke regeling werkende personen mondelinge en schriftelijke inlichtingen en verklaringen te verlangen die hij voor de uitvoering van zijn opdracht denkt nodig te hebben. Het dagelijks bestuur draagt er zorg voor, dat de in de gemeenschappelijke regeling werkende personen hieraan hun medewerking verlenen.

3. Het dagelijks bestuur draagt er zorg voor, dat alle in de gemeenschappelijke regeling werkende personen zijn gehouden de accountant alle informatie te verstrekken, opdat de accountant zich een juist en volledig oordeel kan vormen over het gevoerde financiële beheer, de getrouwheid van zowel het financiële beeld als de verklaring omtrent de rechtmatige toestandkoming van de baten en lasten.

Artikel 7. Rapportering door accountant

1. Indien de accountant bij een accountantscontrole tot het oordeel komt dat de rechtmatigheidsverantwoording door het dagelijks bestuur niet getrouw is, dan wel afwijkingen constateert die op zichzelf leiden tot het niet afgeven van een goedkeurende controleverklaring, meldt hij deze terstond schriftelijk aan het algemeen bestuur en zendt een afschrift hiervan aan het dagelijks bestuur.

2. In aanvulling op het verslag van bevindingen brengt de accountant over de door hem uitgevoerde controles verslag uit over zijn bevindingen die niet van bestuurlijk belang zijn aan de daarvoor in aanmerking komende ambtenaren.

3. De controleverklaring en het verslag van bevindingen worden voor verzending aan het algemeen bestuur door de accountant aan het dagelijks bestuur voorgelegd met de mogelijkheid voor het dagelijks bestuur om op deze stukken te reageren.

4. De accountant bespreekt voorafgaand aan de behandeling van de jaarstukken in het algemeen bestuur het verslag van bevindingen met de auditcommissie.

5. Voorafgaand aan de publicatie van de rechtmatigheidsverantwoording door het dagelijks bestuur vindt een gesprek plaats tussen het dagelijks bestuur en de auditcommissie over deze verantwoording. De auditcommissie voert dit gesprek namens het algemeen bestuur. Het doel van dit gesprek is om de kaderstellende en controlerende rol van het algemeen bestuur te versterken.

Artikel 8. Intrekking oude regeling

De Controleverordening Veiligheidsregio Fryslân zoals vastgesteld in de vergadering van het Algemeen Bestuur van 28 november 2013 wordt ingetrokken.

Artikel 9. Inwerkingtreding en citeertitel

1. Deze verordening treedt met terugwerkende kracht in werking op 1 januari 2023, met dien verstande dat zij van toepassing is op de accountantscontrole van de jaarrekening en deilverantwoordingen van het verslagjaar 2023 en later.
2. Deze verordening wordt aangehaald als: 'Controleverordening Veiligheidsregio Fryslân 2023'.

Aldus vastgesteld in de vergadering van het Algemeen Bestuur van 14 december 2023.

Voorzitter

Secretaris

Oplegnotitie Besluitvormend

Onderwerp	Benoemen portefeuillehouder maatschappelijke zorg
Ter behandeling in de vergadering van	de Bestuurscommissie Veiligheid
Status	Kies een item.
Portefeuillehouder	Dhr Buma
Auteur	Mw Kleefstra
Bijlagen	GEEN
Vergaderdatum	27-11-2023
Agendapunt	9
Betrokken afdeling/ medewerkers (functioneel)	
OR/GO	Kies een item.

Conceptbesluit	Ter vergadering wordt de nieuwe portefeuillehouder maatschappelijke zorg in de bestuurscommissie voorgedragen. De bestuurscommissie veiligheid wordt gevraagd hiermee in te stemmen.
Inleiding	Dhr. Van der Zwan is per 1 oktober gestopt als burgemeester van Heerenveen. En daarmee is zijn portefeuille maatschappelijke zorg in de bestuurscommissie veiligheid vacant. Na een vooraankondiging in de bestuurscommissie van 22 juni, heeft in de zomerperiode een belangstellingsregistratie plaatsgevonden.
Beoogd effect	Voorzien in de vacature.
Argumenten	<i>1.1 Met de benoeming zijn alle portefeuilles weer verdeeld. De portefeuilles zorgen voor een werkverdeling en werken goed bij het toelichten van voorstellen aan de bestuurscommissie veiligheid.</i> <i>1.2. De benoeming past binnen een evenwichtige verdeling van taken en portefeuilles bij de VRF onder de burgemeesters in de regio.</i>
Kanttelingen/risico's	n.v.t.

Financiële consequenties	n.v.t.
Vervolgaanpak/uitvoering	De voordracht vindt plaats in de bestuurscommissie op 27 november 2023. De beleidsadviseurs Maatschappelijke Zorg GGD Fryslân praten de portefeuillehouder bij over de huidige werkzaamheden en projecten.
Communicatie	Na besluitvorming in de Bestuurscommissie Veiligheid kan de benoeming gecommuniceerd worden.
Besluit	Kies een item.
Paraaf secretaris	
Kopie naar auteur	

Oplegnotitie Besluitvormend

Onderwerp	Protocol Interregionaal Beleidsteam
Ter behandeling in de vergadering van	de Bestuurscommissie Veiligheid
Status	Kies een item.
Portefeuillehouder	Dhr Rijpstra
Auteur	Dhr Kleinhuis
Bijlagen	1. Brief VZ veiligheidsregio's inzake aanbieden protocol IRBT 2. Bijlage Protocol IRBT
Vergaderdatum	27-11-2023
Agendapunt	10
Betrokken afdeling/ medewerkers (functioneel)	Crisisbeheersing, juridisch adviseur
OR/GO	Kies een item.

Conceptbesluit	1. Het landelijk protocol Interregionaal Beleidsteam (IRBT) vast te stellen.
Inleiding	<p>De voorzitter Veiligheidsberaad heeft per brief alle voorzitters veiligheidsregio gevraagd om voor 1 februari 2024 het protocol Interregionaal Beleidsteam (IRBT) vast te stellen in het bestuur de veiligheidsregio.</p> <p>Achtergrond Doel van het IRBT is om bij een bovenregionale ramp of crisis te komen tot eenduidige besluitvorming tussen de betrokken voorzitters veiligheidsregio.</p> <p>De basis voor het IRBT ligt in artikel 39 Wet veiligheidsregio's. Hiermee krijgt de voorzitter veiligheidsregio bij een bovengemeentelijke ramp een bredere bevoegdheid. Vanuit dat gezag zitten de betrokken voorzitters veiligheidsregio in het IRBT en stemmen zij af over het besluit dat zij, ieder vanuit hun rol, gelijkluidend nemen.</p> <p>Relatie met Two-pagers Het ministerie van Justitie en Veiligheid (JenV) heeft in 2022 het programma Versterking Crisisbeheersing en Brandweezorg opgestart. Het traject van herijking van de Wet veiligheidsregio's (Wvr) maakt onderdeel uit van dit programma. Om het gesprek te faciliteren over de herijking van de wet tussen de minister van JenV en het Veiligheidsberaad, wordt er gewerkt met two-pagers. Hierin staat bondig een vraagstuk beschreven, inclusief de beoogde</p>

	<p>oplossingsrichting en doelstellingen.</p> <p>De bestuurscommissie is op 4 oktober geïnformeerd over de eerste drie two-pagers. Het protocol IRBT is onderdeel van de eerste two-pager over de versterking van crisisbeheersing. Voor</p>
Beoogd effect	Voorzien in het verzoek van de Voorzitter Veiligheidsberaad om voor 1 februari 2024 het protocol Interregionaal Beleidsteam (IRBT) vast te stellen in het bestuur de veiligheidsregio.
Argumenten	<p>1.1 <i>Duidelijkheid over eenduidige besluitvorming tussen de betrokken voorzitters veiligheidsregio bij een bovenregionale ramp of crisis.</i></p> <p>Vanuit het gezag dat hen in de Wvr is gegeven, nemen de betrokken voorzitters veiligheidsregio deel aan het IRBT. In het IRBT stemmen zij af over besluiten die zij ieder vanuit hun bevoegdheid nemen.</p> <p>1.2 <i>Het IRBT geeft invulling aan één van de aanbevelingen uit de evaluatie van commissie-Muller voor het versterken van bovenregionale crisisbeheersing.</i></p>
Kanttekeningen/risico's	<p>1.1 <i>Het protocol laat ruimte voor interpretatie en dat zorgt voor discussie.</i></p> <p>De discussie gaat voornamelijk over de vraag of er sprake is van formele bovenregionale besluitvorming en overdracht van bevoegdheden <i>of</i> van een nieuwe bestuurslaag. De stellers blijven benadrukken dat het IRBT een afstemmingsoverleg is tussen voorzitters veiligheidsregio. In het protocol wordt naar de eigenstandige bevoegdheid te verwijzen.</p>
Financiële consequenties	n.v.t.
Vervolgaanpak/uitvoering	Het besluit van de bestuurscommissie veiligheid wordt teruggekoppeld aan de secretaris van het Veiligheidsberaad.
Communicatie	n.v.t.
Besluit	Kies een item.
Paraaf secretaris	
Kopie naar auteur	

Aan de voorzitters veiligheidsregio

Doorkiesnummer
026 355 24 00

Inlichtingen bij
Secretaris

Vertrouwelijkheid
intern

Ons kenmerk
V011-2023

Bijlage(n)
1

Datum 17 oktober 2023

Onderwerp Protocol Interregionaal Beleidsteam (IRBT)

Geachte voorzitter veiligheidsregio,

Mede namens de portefeuillehouder Crisisbeheersing, de heer Bruls, bied ik u bijgaand het protocol Interregionaal Beleidsteam (IRBT) aan ter vaststelling in het bestuur van uw veiligheidsregio. De inhoud van het protocol is vastgesteld in het Veiligheidsberaad op 30 juni 2023 en na instemming door de Ministers van Justitie en Veiligheid en Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties bekrachtigd in het Veiligheidsberaad op 9 oktober 2023. De Minister van Justitie en Veiligheid heeft toegezegd te verwijzen naar het IRBT en het protocol in de Memorie van Toelichting bij de herziene Wet veiligheidsregio's, als de 25 besturen van de veiligheidsregio's instemmen met het protocol IRBT.

Doel van het IRBT is om bij een bovenregionale ramp of crisis te komen tot eenduidige besluitvorming tussen de betrokken voorzitters veiligheidsregio. Het IRBT geeft daarmee invulling aan één van de aanbevelingen uit de evaluatie van commissie-Muller voor het versterken van bovenregionale crisisbeheersing. De basis voor het IRBT ligt in artikel 39 Wet veiligheidsregio's. Hiermee krijgt de voorzitter veiligheidsregio bij een bovengemeentelijke ramp een bredere bevoegdheid. Vanuit dat gezag zitten de betrokken voorzitters veiligheidsregio in het IRBT en stemmen zij af over het besluit dat zij, ieder vanuit hun rol, gelijkkluidend nemen. In de preambule bij het protocol wordt dit nader toegelicht. Graag benadruk ik dat het IRBT een afstemmingsoverleg is tussen voorzitters veiligheidsregio. Er is dan ook geen sprake van overdracht van bevoegdheden of van een nieuwe bestuurslaag.

Ik verzoek u vriendelijk om voor **1 februari 2024** de uitkomst van de besluitvorming in uw veiligheidsregio kenbaar te maken aan de secretaris van het Veiligheidsberaad via veiligheidsberaad@nipv.nl, zodat de Minister van Justitie en Veiligheid hiervan op de hoogte gebracht kan worden.

Met vriendelijke groet,

A.W. Kolff
Voorzitter Veiligheidsberaad

Protocol Interregionaal Beleidsteam (IRBT)

Preambule

Het doel van het IRBT is om bij een bovenregionale crisis of ramp te komen tot afstemming tussen de betrokken voorzitters veiligheidsregio over besluitvorming in de verschillende veiligheidsregio's. De basis voor het IRBT ligt in artikel 39 Wet veiligheidsregio's (Wvr) en laat de bepalingen van de Wvr onverlet. Vanuit het gezag dat hen in de Wvr is gegeven, nemen de betrokken voorzitters veiligheidsregio deel aan het IRBT. In het IRBT stemmen zij af over besluiten die zij ieder vanuit hun bevoegdheid nemen. Afweging van belangen, ook met de andere bevoegde gezagen, vindt primair plaats in de afzonderlijke Regionale Beleidsteams (RBT's) en de voorzitters nemen de afgewogen standpunten mee naar het IRBT. Na afstemming in het IRBT bekrachtigen de betrokken voorzitters veiligheidsregio het (bovenregionaal gelijkkluidend) besluit in hun eigen RBT. Als de vereiste spoed zich verzet tegen het vooraf raadplegen van het regionaal beleidsteam, kunnen de betrokken voorzitters op basis van artikel 39 lid 4 Wvr bij een (dreigende) crisis of ramp in het IRBT, staande de vergadering, gezamenlijk – maar wel ieder voor zich – formele (bovenregionaal gelijkkluidende) besluiten nemen.

Artikel 1 Definities

1. Een bovenregionale crisis is een crisis of ramp met bron of effect in meerdere veiligheidsregio's.

Artikel 2 Taken en doelstellingen IRBT

1. Het IRBT stemt af en besluit over de interregionale bestuurlijke coördinatie bij bovenregionale incidenten en stimuleert en faciliteert een slagvaardige aanpak daarvan.
2. Het IRBT kan één gezamenlijke operationeel leider aanwijzen.
3. Het IRBT stemt af en besluit indien het om verdeling van schaarse middelen gaat.¹
4. Het IRBT draagt zorg voor eenduidige crisiscommunicatie.
5. Het IRBT informeert de Minister van Justitie en Veiligheid over het bovenregionale incident.

Artikel 3 Bijeenkomen IRBT

1. Er is sprake van een bovenregionale of landelijke crisis of ramp.
2. Er is sprake van een acute fase waarbij snelle bestuurlijke besluitvorming nodig is.

Artikel 4 Samenstelling Interregionaal beleidsteam

1. Het IRBT bestaat bij een bovenregionale crisis uit de voorzitters van de getroffen veiligheidsregio's.
2. Afhankelijk van de aard en omvang van de crisis wordt het IRBT aangevuld met crisispartners.
3. Aan het IRBT kan een liaison van de NCTV namens de Minister van Justitie en Veiligheid deelnemen als adviseur.
4. De plaatsvervangende voorzitter vindt plaats conform de besluiten die elke veiligheidsregio op grond van artikel 11, derde lid Wvr heeft genomen.

¹ Met inachtneming van ieders eigen wettelijke bevoegdheid.

5. In geval van een crisis waarbij de nationale crisisstructuur is geactiveerd, neemt de voorzitter van het IRBT met raadgevende stem deel aan de Ministeriële Commissie Crisisbeheersing.

Artikel 5 Voorzitter IRBT

1. De voorzitter van de bronregio wordt benoemd als voorzitter van het IRBT.
2. Indien niet helder is in welke veiligheidsregio de bron van een crisis is gelegen, of de bron(nen) in meer dan één regio liggen, wordt de voorzitter van de veiligheidsregio met het grootste inwoneraantal benoemd als voorzitter van het IRBT.
3. Indien alle 25 veiligheidsregio's betrokken zijn, dan is de voorzitter Veiligheidsberaad voorzitter van het IRBT.
4. In onderling overleg kan bij unanimititeit worden afgeweken van lid 1 en 2, door alle betrokken voorzitters.

Artikel 6 Besluitvorming

1. De voorzitters veiligheidsregio in het IRBT besluiten op basis van unanimititeit.
2. Indien unanimititeit niet tot stand komt, wordt het besluit van de voorzitters veiligheidsregio in het IRBT bij meerderheid van stemmen opgemaakt, waarbij iedere voorzitter één stem heeft.
3. Bij staken van de stemmen heeft de voorzitter IRBT een doorslaggevende stem.
4. Om rechtsgevolg te geven aan de besluiten in het IRBT, nemen de voorzitters veiligheidsregio op basis van artikel 39 Wvr, ieder voor zich een besluit in lijn met de uitkomst van de stemming.² Zij bekrachtigen dit besluit vervolgens in hun eigen RBT, tenzij de vereiste spoed zich hiertegen verzet.

Artikel 7 Verantwoording

1. De betrokken voorzitters veiligheidsregio brengen na afloop van een ramp of crisis van meer dan plaatselijke betekenis, schriftelijk verslag uit aan de raden van de getroffen gemeenten over het verloop van de gebeurtenissen en de besluiten die het IRBT heeft genomen. Zij vermelden daarbij of zij hebben ingestemd met de besluiten van het IRBT als deze op basis van meerderheid van stemmen tot stand zijn gekomen.

Artikel 8 Afschaling

1. Indien de voorwaarden uit artikel 3 komen te vervallen, vindt er afschaling plaats.

² Daarbij staat het iedere voorzitter van de veiligheidsregio vrij om een aanwijzing, als bedoeld in artikel 42 van de Wet veiligheidsregio's, te verzoeken.

Oplegnotitie Besluitvormend

Onderwerp	Doorontwikkeling blauwdruk nieuwbouw brandweerkazernes
Ter behandeling in de vergadering van	de Bestuurscommissie Veiligheid
Status	Openbaar
Portefeuillehouder	Dhr Brouwer
Auteur	Dhr Kleinhuis
Bijlagen	1. Notitie doorontwikkeling blauwdruk kazerne klein 2. Uitwerking architect (bijlage 1 bij notitie)
Vergaderdatum	27-11-2023
Agendapunt	11
Betrokken afdeling/ medewerkers (functioneel)	DT VRF (30-10-2023), MT brandweer (24-10-2023), Huisvesting, Financiën, Materieelbeheer, OR, geografische overleggen, klankbordgroep, ploegleiders via Lentetour
OR/GO	Kies een item.

Conceptbesluit	<ol style="list-style-type: none"> 1. De doorontwikkeling van de blauwdruk voor de kleine kazernes van Brandweer Fryslân naar een meer compact ontwerp vast te stellen 2. In te stemmen met het hanteren van deze aangepaste blauwdruk bij nieuwbouw van kleine kazernes voor de komende jaren 3. In te stemmen met bijgestelde financiële investeringen € 1.262.397,- voor een kleine kazerne obv het nieuwe concept.
Inleiding	<p>Brandweer Fryslân werkt voor de nieuwbouw van kazernes met een blauwdruk. Daarbij is er onderscheid tussen grote kazernes, middelkazernes (meerdere taken en/of vergader/kantoorfunctie) en kleine kazernes (basisbrandweezorg met evt specialisme/specialistische taken).</p> <p>De blauwdrukken zijn vastgesteld in 2019 en bevorderen een effectief en slagvaardig proces om de ontwerpfase vlot te doorlopen. Inmiddels zijn de kazernes Surhuisterveen (klein) en Harlingen (middel) volgens dit principe gebouwd, de nieuwbouw van de kazernes van Makkum en Langweer is aan de hand van de blauwdruk voorbereid en nu net in gang gezet. Dit heeft tot de nodige inzichten wat betreft verbetermogelijkheden (zowel qua proces als qua bouw) geleid, onder meer de uitgebreide evaluatie met de betrokken posten.</p>

	<p>Tegelijkertijd heeft de bouwsector qua prijzen een stormachtige ontwikkeling doorgemaakt waardoor er sprake is van een verhoging van circa 75 procent ten opzichte van de oorspronkelijke stichtingskosten uit 2019. Dit leidt tot knelpunten in de uitvoering van de bouwagenda.</p> <p>De stuurgroep Bouwagenda heeft huisvesting gevraagd te kijken naar doorontwikkeling van de oorspronkelijke blauwdruk gericht op verbetering en op kostenbeheersing. De focus is primair gelegd op kleine kazernes, dit is het merendeel van het kazernebestand en vraagt ook de meeste aandacht qua verbetering van huisvesting.</p> <p>Op initiatief van Huisvesting is in samenspraak met architectenbureau Jous (verantwoordelijk voor ontwerpen kazernes) en de technisch installateur een aangepast concept uitgewerkt dat voorziet in een éénlaags kazerne met een gebruiksoppervlakte van 310 m² (kleiner dan de huidige blauwdruk, maar groter dan de gemiddelde gebruiksoppervlakte van de bestaande kazernes), een goede kantine/instructieruimte en de mogelijkheid om gebouw – en terreinindeling zo goed mogelijk aan te laten sluiten bij de mogelijkheden van beschikbare kavels. Verder wordt optimaal gebruikt van technische- en bouwkundige mogelijkheden gericht op terugdringen energieverbruik, klimaatbeheersing en exploitatiekosten.</p> <p>De betrokken posten (1^e tranche bouwagenda) zijn zeer positief over het aangepaste concept, het sluit goed aan bij hun behoeftes. Het concept maakt een fikse kostenbesparing mogelijk. Hierdoor kan in de toekomst in de verbetering van de huisvesting van de brandweer zoveel mogelijk in het gewenste tempo opgepakt worden.</p> <p>In de bijgevoegde notitie doorontwikkeling blauwdruk kazerne klein zijn de veranderingen en de financiële consequenties uitgewerkt.</p> <p>Vanwege de financiële impact wordt de keuze voor de doorontwikkeling van de blauwdruk ter besluitvorming voorgelegd aan de bestuurscommissie Veiligheid.</p>
<p>Beoogd effect</p>	<p>Met de doorontwikkelde blauwdruk voor kleine kazernes kunnen kazernes worden gerealiseerd die aansluiten bij de behoeftes van posten, de duurzaamheidsvereisten en waarbij -ondanks de forse kostenstijgingen in de bouwsector – de bouw van nieuwe kazernes haalbaar is. Het realiseren van de eerder bestuurlijk vastgestelde Bouwagenda blijft hierdoor mogelijk.</p>
<p>Argumenten</p>	<p><i>1.1 De ervaringen met de blauwdruk zijn positief, doorontwikkeling geeft de mogelijkheid om verbeteringen aan te brengen.</i></p> <p>Uit de realisatie van de kazernes Surhuisterveen en Harlingen zijn goede verbeterpunten naar voren gekomen voor de kleine kazernes. Er zijn mogelijkheden voor verdere verduurzaming, technische verbetering en een beperking van het gebruiksoppervlak, dit past bij de behoeftes van basisposten.</p>

	<p><i>1.2. Een compacter ontwerp sluit beter aan bij de bouwmogelijkheden in de kernen waar de kleine kazernes worden gerealiseerd.</i></p> <p>In deze kernen zijn er vaak beperkingen wat betreft kavelvorm- en oppervlakte en leidt ook het bouwen in twee lagen tot knelpunten. Het nieuwe concept reduceert deze beperkingen en beperkt het voorbereidingsproces.</p> <p><i>2.1. Voor de posten waar nieuwbouw plaatsvindt, is helder volgens welk concept dat gebeurt en over welke faciliteiten zij kunnen gaan beschikken.</i></p> <p>Het aangepaste concept sluit aan bij de behoefte van basisposten aan een goede kantine/instructieruimte, een werkplek, kleedruimte separaat van de uitrukhal, adequate sanitaire voorzieningen en verdere faciliteiten op het buitenterrein.</p> <p><i>2.2. Het aangepaste concept biedt de mogelijkheid om zowel stichtings- als exploitatiekosten beheersbaar te houden</i></p> <p>De enorme prijsstijgingen in de bouwsector hebben grote beperkingen voor nieuwbouw, met de aanpassingen blijft nieuwbouw en instandhouding van kazernes in de toekomst mogelijk.</p> <p><i>3.1. De kosten van het aangepaste ontwerp passen beter binnen de beschikbare financiële middelen</i></p> <p>De kosten zijn weliswaar wat hoger dan de oorspronkelijke blauwdruk, dit is onontkoombaar, het gaat hier echter om een relatief beperkte kostenstijging</p> <p><i>3.1. Instemming van de bestuurscommissie zorgt voor goed draagvlak onder bestuurders</i></p> <p>De aanpassing van de blauwdruk kan er toe leiden dat posten in één gemeenten verschillende 'kleine kazernes' krijgen. Het is belangrijk dat hier bestuurlijk draagvlak voor is.</p> <p><i>3.2. Met besluitvorming door de bestuurscommissie Veiligheid is de komende jaren helder wat de te verwachten kosten van nieuwbouw zijn</i></p> <p>De brandweezorg wordt gefinancierd vanuit gemeenten en via de bestuurscommissie kunnen zij instemmen met de financiële en inhoudelijke aanpassingen</p>
Kanttelingen/risico's	<p><i>1.1 Het aangepaste concept gaat uit van een beperkter vloeroppervlakte en enige versobering van faciliteiten</i></p> <p>De betrokken posten zijn positief over het aangepaste ontwerp, uit gebruikerservaringen blijkt bovendien dat de oorspronkelijke vloeroppervlakte erg ruim is, terwijl het gebruik van het kantoor zeer beperkt is en niet in een dringende behoefte voorziet.</p> <p><i>1.2. Het gebruik van geavanceerde technologische mogelijkheden kan in de praktijk aandacht voor juiste inregeling, kinderziektes zijn mogelijk.</i></p>

	<p>De voordelen van deze technologische mogelijkheden zijn groot, de ervaring daarmee is ook steeds breder en eventuele knelpunten zijn steeds beter en sneller oplosbaar.</p> <p>2.1. <i>Voor drie eerste posten (Surhuisterveen, Makkum, Langweer) is/wordt nieuwbouw gerealiseerd op basis van het oorspronkelijke ontwerp; de resterende posten in de eerste tranches en de posten in vervolgranches krijgen een kleinere kazerne.</i></p> <p>Dit is onvermijdelijk. Voor posten die nieuwbouw krijgen is echter nog steeds sprake van een flinke verbetering ten opzichte van de huidige situatie door vergroting van de vloeroppervlakte (wordt 310 m², was gemiddeld 265 m²) en door veel betere gebruiksfaciliteiten. De betrokken posten zijn zeer tevreden met deze vooruitgang.</p> <p>3.1. <i>De kosten van het nieuwe concept zijn hoger dan de oorspronkelijke kosten voor de blauwdruk van een kleine kazerne</i></p> <p>De kostenstijgingen in de bouwsector zijn enorm; blijven bouwen volgens de oorspronkelijke blauwdruk betekent dat slechts een zeer beperkt aantal kazernes vervangen kan worden. Met de aanpassingen is nieuwbouw voor een veel groter aantal kazernes binnen bereik.</p>
<p>Financiële consequenties</p>	<p>In juli liet de aanbesteding voor een kleine kazerne een stijging van circa € 830.000,- zien t.o.v. de aanvang van de bouwagenda in 2019. Hiermee kwam de totale investering voor een kleine kazerne uit op zo'n € 1.910.000,-.</p> <p>De doorontwikkeling van de blauwdruk voor de kleine variant is door Jous op bedragen gezet en gesplitst naar de activagroepen die wij binnen VRF kennen. De totale investering, inclusief een opslag voor bijkomende- en onvoorziene kosten, bedraagt nu per kazerne € 1.262.397,- Dit betreft een besparing van circa € 650.000,- t.o.v. de laatste aanbesteding. De besparing zit voornamelijk in de bouwkosten doordat er maar één bouwlaag in het ontwerp zit.</p> <p>De jaarlijkse afschrijvingslast per kazerne komt nu zo'n € 17.500,- lager uit dan bij de laatste aanbesteding en bedraagt € 44.630,-</p> <p><u>Van belang is dat het hier gaat om een raming. De werkelijke bedragen kunnen per aanbesteding afwijken. Ook de eventuele kosten van aanschaf van grond zijn niet in de raming meegenomen gezien dit alleen van toepassing is als er voor een andere locatie gekozen worden.</u></p>
<p>Vervolgaanpak/uitvoering</p>	<p>Via agendacommissie Veiligheid voorleggen aan de bestuurscommissie Veiligheid (27/11)</p>
<p>Communicatie</p>	<p>Na bespreking in de bestuurscommissie Veiligheid kunnen via de Nieuwsbrief de brandweerm medewerkers geïnformeerd worden over de veranderingen in de blauwdruk. Aanvullend kan een artikel in de O2 verschijnen om nader in te gaan op de veranderingen.</p>

Besluit	Kies een item.
Paraaf secretaris	
Kopie naar auteur	

Notitie Doorontwikkeling blauwdruk kazerne klein

Achtergrond

Voortvloeiend uit het per 2018 vastgestelde Dekkingsplan 2.0 is de ontwikkeling van de huisvesting van de brandweer opgepakt. Met – inmiddels – een bestand van 66 kazernes gaat het om een omvangrijke vastgoedportefeuille. En groot deel van de kazernes is bij de regionalisering in eigendom overgedragen, voor de overige kazernes is het huurcontract overgenomen. De leeftijd en de staat van onderhoud (technisch en functioneel) verschilde sterk. Modernisering was voor een aanmerkelijk deel van het kazernebestand wenselijk. Als vertrekpunt is gekozen voor: **bij voorkeur renovatie, anders nieuwbouw**. De afweging tussen renovatie en nieuwbouw is afhankelijk van verschillende factoren zoals kosten, bouwkundige mogelijkheden, maar primair de bijdrage aan veiligheid door een zo goed mogelijke uitvoering van repressieve taken in relatie tot het risicobeeld.

Alle kazernes zijn beoordeeld aan de hand van een portfolioanalyse, op basis waarvan een prioriteitsvolgorde is ontstaan. Er is onderscheid gemaakt tussen kleine kazernes (1-2 taken, geen kantoorfunctie), middelkazernes (meer dan 2 taken, vergaderlocatie en/of kantoorfunctie) en grote kazernes (kantoorfunctie, repressieve en ondersteunende taken).

Aan de hand hiervan is een bouwagenda opgesteld met aan te pakken kazernes, waarbij de eerste tranche (2019-2025) is uitgewerkt. Voor nieuwbouw zijn blauwdrukken opgesteld voor de categorieën klein en middel. Grote kazernes hebben een uniek programma van eisen om hier een blauwdruk voor te maken. De blauwdruk ondersteunt een efficiënte aanpak doordat niet elke keer het hele ontwerpproces doorlopen hoeft te worden. De blauwdruk wordt gezien als een Voorlopig Ontwerp dat richtinggevend is, doordat het ruimtebeslag voor voertuigen, kledingruimte, kantine en instructieruimte etc. vastgelegd. Ook de routing in de kazerne en eisen aan materialen, installaties en duurzaamheid zijn in de blauwdruk opgenomen.

Eerste evaluatie blauwdruk

Op basis van de vastgestelde blauwdrukken zijn inmiddels de kazernes in Surhuisterveen (klein, 2019) en Harlingen (middel, 2021) gerealiseerd. Aan de hand van deze ontwerp- en realisatieprocessen is de toepassing van de blauwdruk geëvalueerd. In de kern is de evaluatie positief, waarbij er met name voor de kleine kazerne verbeterpunten zijn:

- Vereenvoudigen van de installatie zodat het energieverbruik nog beter is te reguleren (0 op de meter)
- Uitbreiden zonnepanelen om verder te verduurzamen
- De gebruiksoppervlakte voor de kleine kazerne is erg royaal bemeten en kan kleiner

Bij de ontwikkeling van de kleine kazernes (naast Surhuisterveen is inmiddels ook de nieuwbouw van Makkum en van Langweer gestart) blijkt dat het vinden van een passende kavel een uitdaging is en dat de kavelform en -oppervlakte vaak de nodige aanpassing van de huidige blauwdruk vragen. Daarnaast kunnen welstandseisen beperkend zijn voor het meerlaags bouwen. Deze factoren maken het ontwerp- en vergunningsverleningsproces complex en tijdrovend. Dit vraagt meer flexibiliteit van de blauwdruk, zeker bij kleine kazernes die in minder grote kernen ingepast moeten worden.

Er zijn dus inhoudelijke redenen om de oorspronkelijke blauwdruk voor de kleine kazernes te herzien. Verder zijn er in de bouwsector forse kostenstijgingen waardoor de betaalbaarheid van nieuwe kazernes in het geding komt.

Doorontwikkeling blauwdruk op basis van evaluatie en andere ontwikkelingen

De uitkomsten van de evaluatie en de hierboven geschetste ontwikkelingen zijn besproken in de stuurgroep Bouwagenda. Deze heeft opdracht gegeven om onderzoek te doen naar de mogelijkheden van doorontwikkeling van de bestaande blauwdruk voor kleine kazernes. Doel is een functionele verbetering en betaalbaarheid.

Huisvesting heeft hierin het voortouw genomen. In samenspraak met architectenbureau Jous (verantwoordelijk voor ontwerpen kazernes) en de technisch installateur is een nieuw concept uitgewerkt op basis van de volgende uitgangspunten:

- flexibele bouwblokken en flexibele voorzieningen (bv. sanitair)
- alleen bouwen op de begane grond
- wel een werkplek, geen apart kantoor
- beperking gebruiksoppervlakte (van 450 m² -> 310 m²)
- optimaliseren terreinindeling aansluitend bij mogelijkheden van beschikbare kavels
- verbeteren technische inrichting gericht op terugdringing energieverbruik
- verbeteren bouwkundige elementen gericht op terugdringing energieverbruik en klimaatbeheersing

De visualisering van deze doorontwikkeling is opgenomen in **Bijlage 1**.

Het nieuwe concept is uitgebreid besproken met de posten die nog zijn opgenomen in de 1^e tranche van de bouwagenda: Parrega, Damwoude, Oudega en Terschelling West (Makkum en Langweer zijn afgelopen zomer aanbesteed op basis van de oorspronkelijke blauwdruk). Bij deze posten is grote tevredenheid over het doorontwikkelde ontwerp. Het sluit aan bij hun behoeften, bovendien worden in dit nieuwe ontwerp een aantal verbeterpunten op technisch vlak (bv. temperatuurbeheersing stallingsruimte) gerealiseerd.

Het nieuwe ontwerp maakt het mogelijk door optimaal gebruik van technische mogelijkheden, beperking van de gebruiksoppervlakte (binnen en buiten) en het éénlaags bouwen een substantiële besparing te realiseren ten opzichte van de huidige bouwkosten van kleine kazernes.

Toekomst

De aangepaste blauwdruk kan gezien worden als het ontwerp voor de komende jaren. Omdat we leven in een steeds sneller veranderende wereld is het een illusie om te denken dat deze blauwdruk vaststaat voor de komende 30 jaar. De brandweezorg kan er over een decennium heel anders uitzien, daarmee kan de blauwdruk dan achterhaald zijn. Een continu proces van evalueren en bijstellen is te verwachten. De nu voorgestelde aanpassing is daar de eerste stap in.

Financiële impact

De doorontwikkeling van de blauwdruk is gecalculeerd door de architect. Financieel ziet dit er als volgt uit:

	<i>Kleine kazerne (460m²) 2019</i>	<i>Aanbesteding Makkum model klein 2023</i>	<i>Doorontwikkeling 2024 (310 m²)</i>
<i>Stichtingskosten blauwdruk</i>	<i>€ 1.082.643</i>	<i>€ 1.910.891</i>	<i>€ 1.262.397</i>

De calculatie laat zien dat verder bouwen op basis van een ongewijzigde blauwdruk leidt tot een kostenverhoging van ruim 75% ten opzichte van de oorspronkelijk gecalculeerde stichtingskosten.

Bij het doorontwikkelde ontwerp is ten opzichte van de in 2019 gecalculeerde bouwkosten ook sprake van een kostenstijging deze is echter veel beperkter (16%). Met deze aanpassing van de blauwdruk blijft het in principe haalbaar om – ondanks de enorme prijsstijgingen in de bouwsector – de basisposten van de eerste tranche verder te realiseren en ook de tweede tranche (vanaf 2026) op te pakken.

De verwachting is dat het aangepaste ontwerp bovendien een positief effect heeft op de exploitatiekosten. Dit komt onder meer door beperking van gebruiksoppervlakte, het zo goed mogelijk gebruik maken van technologische mogelijkheden en verbeterd materiaalgebruik.

De genoemde kosten zijn een raming. Bij het concreet starten van een nieuwbouwproject, moet voor het definitief ontwerp uiteraard rekening worden gehouden met de lokaal geldende welstandseisen, de vergunningseisen vanuit de gemeente, én de vorm en ontsluiting van de specifieke kavel. Het doorontwikkelde concept biedt daar goede handvatten voor. Een en ander kan effect hebben op de uiteindelijke kosten.

Proces

Het gelopen en nog te doorlopen proces van de doorontwikkeling ziet er als volgt uit:

2022/2023

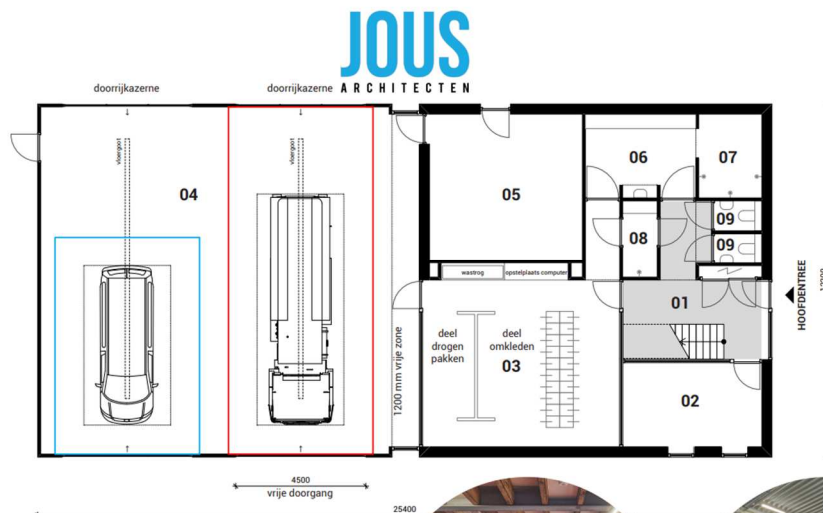
Najaar 2022	Verzoek vanuit stuurgroep Bouwagenda om de mogelijkheden tot doorontwikkeling van de blauwdruk voor een kleine kazerne te onderzoeken
Q1 23	Voorstudie architectenbureau en technisch installateur
April 2023	Verkennen mogelijk nieuw concept met posten in tweede deel, 1 ^e tranche
Mei 2023	Informeren MT Brandweer over doorontwikkelingsmogelijkheden blauwdruk en globale financiële implicaties. Bespreken hoofdlijnen doorontwikkeling blauwdruk in Lentetoer
Zomer 2023	Uitwerking aanpassingen blauwdruk door architect en technisch installateur
Sep 2023	Bespreking nieuwe blauwdruk met klankbordgroep (posten Parrega, Oudega, Damwoude, Terschelling West, Surhuisterveen (gebruikerservaringen), vertegenwoordiger OR)
Okt 2023	Uitwerking nieuw concept op basis van input uit de klankbordgroep Doorrekening nieuw concept Besluitvorming MT B / DT
Nov 2023	Besluitvorming door bestuurscommissie Veiligheid

Besluitvorming

De doorontwikkelde blauwdruk wordt aan de bestuurscommissie Veiligheid voorgelegd ter besluitvorming voorgelegd. Hiermee krijgt de financiële borging van de bouwagenda een bestuurlijk gedragen fundament.

Bijlage 1

Oorspronkelijke blauwdruk kleine kazerne

nr.	ruimtebenaming	netto oppervlak
01	entreehal	13 m ²
02	kantoorruimte	14 m ²
03	omkleedruimte	41 m ²
04	uitrukhal (2 plaatsen)	144 m ²
05	opslag/werkplaats	28 m ²
06	kleedruimte heren	11 m ²
07	doucheruimte heren	6 m ²
08	kleed-/doucheruimte dames	3 m ²
09	toiletten	2 m ²

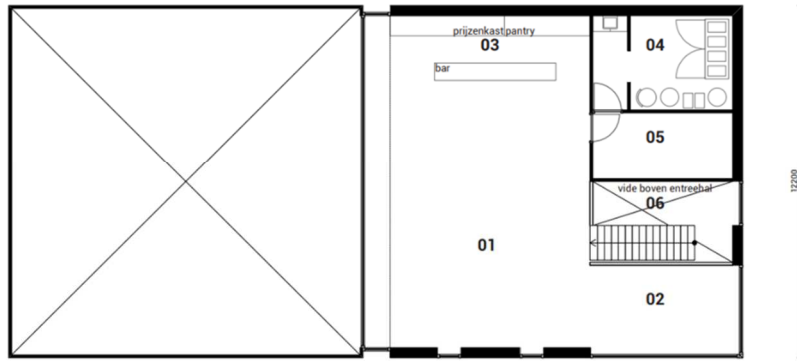
KLEINE KAZERNE _ BEGANE GROND
 Totaal bvo 450 m² | Ondiepe en brede kavel

Omkleedruimte

Uitrukhal

nr.	ruimtebenaming	netto oppervlak
01	kantine	90 m ²
02	kantine/postruimte	16 m ²
03	pantry en bar	in oppervlak kantine
04	techniekrimte en werkkast	16 m ²
05	magazijn keuken	11 m ²
06	traphal	

Kantine

Postruimte

KLEINE KAZERNE _ VERDIEPING
Totaal bvo 450 m² | Ondiepe en brede kavel

Doorontwikkeling blauwdruk kleine kazerne

Aanzicht

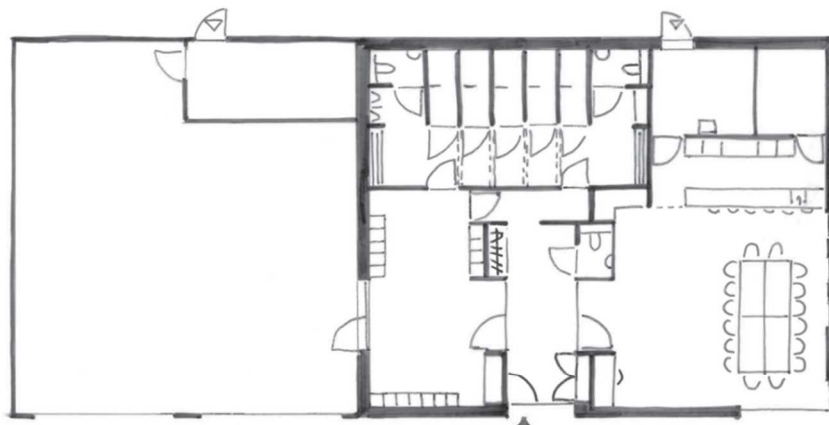
JOUS
ARCHITECTEN

OPTIMALISATIE GEVELAANZICHTEN
aansluiten bij huidige uitstraling of doorontwikkelen

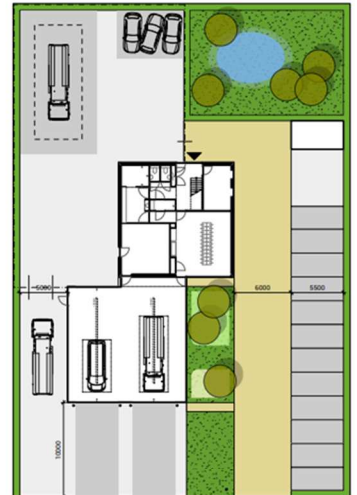
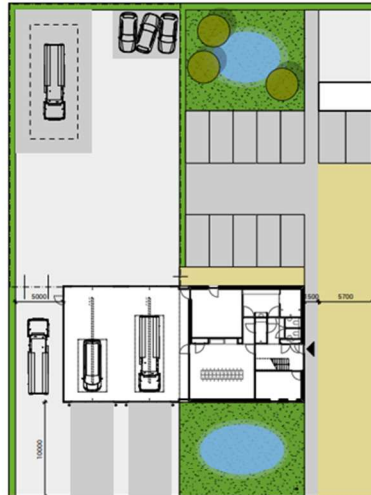
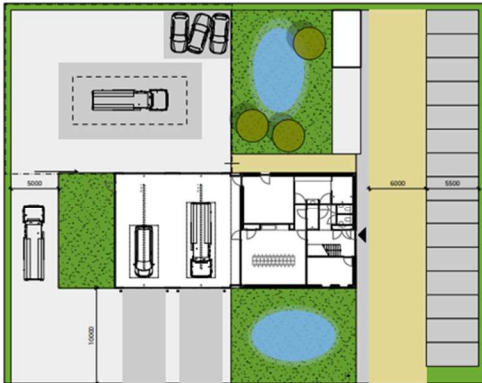
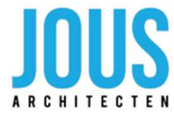
Inpandige indeling

JOUS
ARCHITECTEN

OPTIMALISATIE PLATTEGROND
aansluiten bij huidige uitstraling of doorontwikkelen

Buitenruimte

TERREIN

Ondiepe, brede en 'vrije' kavel

Oplegnotitie Besluitvormend

Onderwerp	Aanwijzing toezichthouders
Ter behandeling in de vergadering van	de Bestuurscommissie Veiligheid
Status	Openbaar
Portefeuillehouder	Dhr Brouwer
Auteur	Dhr Kleinhuis
Bijlagen	Bijlage 1: [concept] aanwijsbesluit
Vergaderdatum	
Agendapunt	12
Betrokken afdeling/ medewerkers (functioneel)	Risicobeheersing/Planvorming
OR/GO	Kies een item.

Conceptbesluit	<ol style="list-style-type: none"> 1. In te stemmen met het aanwijsbesluit zoals in de bijlage opgenomen. 2. Medewerkers van VR Groningen aan te wijzen als toezichthouders Industriële veiligheid 3. Het huidige aanwijsbesluit (2011 red.) in te trekken.
Inleiding	<p>In Nederland kennen we verschillende veiligheidsregimes als het aankomt op brandveiligheid en veiligheid in de industrie. Voor wat betreft de zware industrie in Nederland geldt dat dit sinds 1999 valt onder het Besluit risico zware ongevallen (Brzo). Veiligheidsregio Fryslân heeft wettelijke verantwoordelijkheden op het gebied van deze industriële veiligheid. Deze verplichtingen betreffen onder andere het uitvoeren van toezicht en het handhaven van verplichtingen die zijn gesteld in de Wet veiligheidsregio's (Wvr, artikel 31 en 61) en het Brzo. De komst van de Omgevingswet maakt echter dat grote delen van deze regeling opgaan in de nieuwe regelingen, waaronder het BAL [artikel 4.3 en verder]. Om onze toezichtstaken te kunnen blijven uitvoeren is het daarom van belang dat onze toezichthouders hiervoor opnieuw worden aangewezen.</p> <p>Het toezicht in Noord Nederland [Groningen, Drenthe en Friesland] is, met het oog op de kwaliteitsnormeringen voor deze werkzaamheden, ondergebracht bij de collega's van de Veiligheidsregio Groningen. Vandaar dat deze worden benoemd in het [concept] aanwijsbesluit wat is bijgevoegd bij deze oplegger.</p>
Beoogd effect	<ol style="list-style-type: none"> 1. Door dit aanwijsbesluit kunnen geplande en nieuwe toezichtstaken ook na 1 januari 2024 doorgaan. 2. Met het vaststellen van dit besluit voldoet Veiligheidsregio

	Fryslân aan de wettelijke eisen voor het uitvoeren van toezicht bij industriële objecten.
Argumenten	<ol style="list-style-type: none"> 1. VR Groningen voert al meer dan 12 jaar de controles uit in het kader van industriële veiligheid. 2. Het is belangrijk om als toezichthouder ook volgens de geldende wetten en normen te werken. 3. Met dit besluit is de continuïteit op deze werkzaamheden, en daarmee een bijdrage aan de veiligheid binnen Friesland, gewaarborgd.
Kanttelingen/risico's	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wanneer er geen aanwijzing plaatsvindt, zijn er binnen Brandweer Fryslân geen gecertificeerde toezichthouders beschikbaar voor deze taken. 2. Het niet meer kunnen houden van toezicht betekent een mogelijke afbreuk aan de veiligheidsstandaard binnen de regio.
Financiële consequenties	<ol style="list-style-type: none"> 1. Geen, de taken zoals voorgesteld in het besluit maken deel uit van bestaande werkafspraken en overeenkomsten tussen de VRF en VRG. 2. Er zijn geen extra kosten verbonden aan dit besluit.
Vervolgaanpak/uitvoering	<ol style="list-style-type: none"> 1. Na vaststelling, zal VRG de taken in het kader van de industriële veiligheid conform de geldende afspraken uit blijven voeren. Hier zijn geen andere vervolgstappen aan verbonden.
Communicatie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dit besluit zal worden gecommuniceerd met de afdeling RBPV en de medewerkers. 2. Daarnaast wordt een afschrift van het besluit aan VR Groningen toegezonden.
Besluit	Kies een item.
Paraaf secretaris	
Kopie naar auteur	

Besluit aanwijzing toezichthouders industriële veiligheid

Het bestuur van Veiligheidsregio Fryslân,

gelet op:

- artikel 61 Wet veiligheidsregio's;
- titel 5.2 Algemene wet bestuursrecht,

BESLUIT:

Artikel 1

De volgende personen in dienst bij Veiligheidsregio Groningen worden aangewezen als toezichthouders belast met het toezicht op de naleving van de voorschriften gesteld bij of krachtens artikel 31 en 48 Wet veiligheidsregio's:

- a. Sectorhoofd Risicobeheersing;
- b. Teamleider Specialistisch Advies;
- c. Veiligheidsconsultant (specialisatie Industriële Veiligheid).

Artikel 2

Het besluit "Aanwijzing toezichthoudende ambtenaren Industriële Veiligheid in het kader van het toezicht op de bedrijfsbrandweren en het BRZO99" van 28 september 2011 wordt ingetrokken.

Artikel 3

Dit besluit treedt in werking op 1 januari 2024.

..... 2023

Het bestuur van Veiligheidsregio Fryslân,

.....

ondertekening

Oplegnotitie informierend

Onderwerp	Visie en uitgangspunten Veiligheidsinformatieknooppunt (VIK) Fryslân
Ter behandeling in de vergadering van	de Bestuurscommissie Veiligheid
Status	Kies een item.
Portefeuillehouder	Dhr Rijpstra
Auteur	Dhr Kleinhuis
Bijlagen	Visie en uitgangspunten: van IKP naar VIK Fryslân
Vergaderdatum	27-11-2023
Agendapunt	13
Betrokken afdeling/ medewerkers (functioneel)	Afdeling Crisisbeheersing VRF
OR/GO	Kies een item.

Kennisnemen van	Het visie/uitgangspunten document over het VIK Fryslân
Inleiding	<p>Informatie, informatievoorziening en informatiegestuurde veiligheid spelen een steeds grotere rol in de samenleving. Veiligheidsregio's en crisispartners hebben informatie nodig om goed te kunnen functioneren. Dit geldt bij het optreden tijdens incidenten en crises. Maar ook bij het terugdringen van risico's en bij het voorbereiden op het operationeel optreden.</p> <p>De evaluatiecommissie van de Wet Veiligheidsregio's geeft aanbevelingen aan de veiligheidsregio's op het gebied van crisisbeheersing en brandweezorg. De commissie benoemt daarbij de informatievoorziening als een belangrijke randvoorwaarde en heeft daarop eind 2020 geadviseerd om toe te werken naar een gemeenschappelijke informatievoorziening in alle fasen van een crisis. Dit is noodzakelijk op regionaal, bovenregionaal en landelijk niveau.</p> <p>De contourennota van het ministerie van Justitie en Veiligheid beschrijft ook een sterke rol van de informatievoorziening. Mede op grond van de contourennota zijn extra financiële middelen (Brede doeluitkering rampenbestrijding (BDUR)) toegekend voor de versterking van crisisbeheersing, de informatiepositie en het inrichten van het landelijke Knooppunt Coördinatie Regio's en Rijk (KCR2).</p> <p>De VRF sluit hierop aan in de meerjarenkoers 2023-2036. De ambitie is informatiegestuurd te werken met betrouwbare data. We ontwikkelen een informatieknooppunt en werken zoveel</p>

	<p>mogelijk met betrouwbare en kwalitatief hoogwaardige informatie en data.</p> <p>Het VIK Fryslân gaat voorzien in een gemeenschappelijke informatievoorziening in alle fasen van een crisis op regionaal niveau, met een verbinding op bovenregionaal en landelijk niveau.</p> <p>De projectorganisatie VIK (Veiligheidsinformatieknooppunt) Fryslân gaat aan de slag met het opzetten en implementeren van het VIK Fryslân. Aan de grondslag hiervan ligt dit visie/uitgangspunten document.</p>
Kernboodschap	<p>Deze visie is bedoeld om duidelijkheid en inzicht te geven in wat een informatieknooppunt voor Veiligheidsregio Fryslân betekent en om richting te geven aan het op te zetten informatieknooppunt. In deze visie zijn geen concrete activiteiten opgenomen die deel uitmaken van een informatieknooppunt, deze komen terug in het plan van aanpak.</p>
Consequenties	<p>Door middel van een continu veiligheidsbeeld monitort het VIK de veiligheid op multidisciplinair niveau. We werken met onze netwerkpartners samen om dit veiligheidsbeeld op te stellen, dit betekent een actieve data- en informatie-uitwisseling.</p>
Communicatie	<p>Een communicatie- en veranderplan is opgesteld. De doelgroepen worden op diverse wijzen en periodiek geïnformeerd over de ontwikkelingen en voortgang van het VIK Fryslân.</p>

Visie & uitgangspunten

*Van IKP naar VIK
Fryslân*

Van IKP (informatieknooppunt) naar VIK Fryslân(veiligheidsinformatieknooppunt)

Inleiding

Informatie, informatievoorziening en informatiegestuurde veiligheid spelen een steeds grotere rol in de samenleving. Veiligheidsregio's en crisispartners hebben informatie nodig om goed te kunnen functioneren. Dit geldt voor het optreden tijdens incidenten en crises. Maar ook bij het terugdringen van risico's en bij het voorbereiden op het operationeel optreden.

De toename in informatiebehoefte en duiding in zowel de koude, lauwe als warme fase in combinatie met een toename in digitale mogelijkheden (zowel techniek als de beschikbaarheid van data) leidt ertoe dat op zowel regionaal als landelijk niveau informatieknooppunten ontstaan. Veiligheidsregio Fryslân (VRF) wil meegaan in deze ontwikkeling en een eigen informatieknooppunt ontwikkelen, waarmee de VRF aansluit op landelijke ontwikkelingen op het gebied van informatie- en data management tijdens en ter voorbereiding op (langdurige) crises.

Deze visie is bedoeld om duidelijkheid en inzicht te geven in wat een informatieknooppunt voor Veiligheidsregio Fryslân betekent en om richting te geven aan het op te zetten informatieknooppunt. In deze visie zijn geen concrete activiteiten opgenomen die deel uitmaken van een informatieknooppunt, deze komen terug in het plan van aanpak.

Aanleiding

Context

De contourennota van het ministerie van Justitie en Veiligheid beschrijft een sterke rol van de informatievoorziening. Mede op grond van de contourennota zijn extra financiële middelen (Brede doeluitkering rampenbestrijding, BDUR) toegekend voor de versterking van crisisbeheersing, de informatiepositie en het inrichten van het landelijke Knooppunt Coördinatie Regio's en Rijk (KCR2).

De evaluatiecommissie van de Wet Veiligheidsregio's geeft aanbevelingen aan de veiligheidsregio's op het gebied van crisisbeheersing en brandweezorg. De commissie benoemt daarbij de informatievoorziening als een belangrijke randvoorwaarde en heeft daarop eind 2020 geadviseerd om toe te werken naar een gemeenschappelijke informatievoorziening in alle fasen van een crisis. Dit is noodzakelijk op regionaal, bovenregionaal en landelijk niveau.

De RCDV heeft dit advies kracht bijgezet en benadrukt in 2022 in de position paper "*op weg naar een toekomstbestendige informatievoorziening*" dat informatievoorziening essentieel is om de aanbevelingen van de commissie voor de veiligheidsregio's te realiseren. Een effectieve samenwerking staat of valt met goede informatievoorziening.

Ook binnen VRF is aandacht voor de ontwikkelingen in informatievoorziening. De VRF heeft in de meerjarenkoers 2023-2026 de ambitie: wij werken informatiegestuurd met betrouwbare data. We ontwikkelen een informatieknooppunt en werken zoveel mogelijk met betrouwbare en kwalitatief hoogwaardige informatie en data.

Knooppunt Coördinatie Regio's en Rijk (KCR2)

Rampen en crises hebben het belang aangetoond van een goede informatiepositie van veiligheidsregio's, plus een goede bovenregionale en landelijke informatiepositie. Dat heeft geleid tot het initiatief van het Knooppunt Coördinatie Regio's en Rijk (KCR2). KCR2 wordt de plek waar alle informatie vanuit Rijk, regio's en crisispartners over risico's samenkomt. 24/7 kan in tijden van crisis een landelijk beeld worden opgesteld en bijgehouden als input voor alle betrokken crisisteams. KCR2 moet klaar staan om in landelijke operationele crisiscoördinatie te voorzien. De regionale informatieknooppunten zijn verbonden aan KCR2, zodat gewerkt kan worden met bovenregionale beelden. De ambitie vanuit de Raad Commandanten en Directeuren Veiligheidsregio's (RCDV) is dat eind 2024 alle regio's via een regionaal informatieknooppunt aangesloten zijn op het landelijke informatieknooppunt.

Informatieknooppunt Corona en Vluchtelingencrisis

Tijdens de coronacrisis heeft VRF een informatieknooppunt (IKP) ontwikkeld. Het doel van dit IKP was een actueel gedeeld beeld te hebben en te houden rondom het coronavirus. Het IKP had de volgende verantwoordelijkheden; beantwoorden van vragen van gemeenten, overige partners en inwoners, zorgen voor de regionale bijdrage aan de landelijke nalevingsmonitor, verzamelen en verstrekken van informatie voor de regionale crisisteams en het verzorgen van een actueel beeld voor gemeenten en crisispartners. Tijdens de coronacrisis is het informatieknooppunt gepositioneerd als onderdeel van de sectie informatiemanagement van het ROT. Het IKP Corona schaalte steeds meer af, maar is deels nog actief vanwege opvang van Oekraïense vluchtelingen. De behoefte is ontstaan om te ontwikkelen naar informatieknooppunt met een structureel karakter en als informatiemakelaar.

Van IKP naar VIK

Met de verandering van een informatieknooppunt naar een veiligheidsinformatieknooppunt laten we zien dat we bewegen richting een structureel informatieknooppunt, dat niet gericht is op een enkele crisis. Het VIK sluit daarnaast aan op het landelijke informatieknooppunt, KCR2. In dit document wordt hierna enkel nog gesproken over een veiligheidsinformatieknooppunt (VIK) Fryslân.

Missie en visie

De missie van het VIK Fryslân is om op multidisciplinair niveau de veiligheid te monitoren om de crisisorganisatie, de crisispartners en veiligheidsregio Fryslân te kunnen dienen bij veiligheidsinformatievraagstukken. De monitoring vindt plaats aan de hand van een continu veiligheidsbeeld.

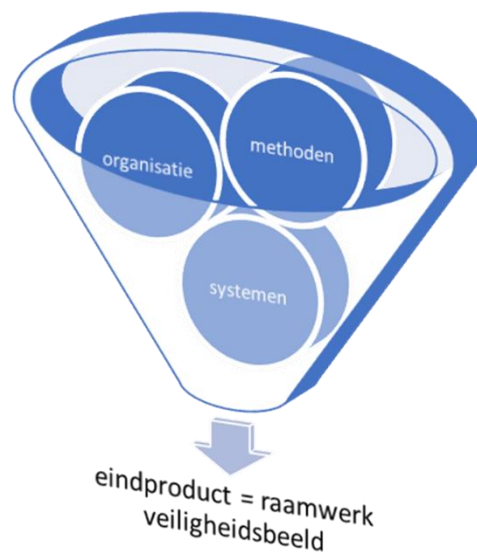
Het VIK is een centraal knooppunt binnen veiligheidsregio Fryslân waar bestaande veiligheidsinformatie van de eigen organisatie en van partners wordt verzameld, geduid en gedeeld. Het regionale knooppunt behoort tot de veiligheidsregio maar sluit aan op het landelijke informatieknooppunt.

Door het VIK ontstaat er een betere informatiepositie dat bijdraagt aan snellere en effectievere oordeel- en besluitvorming wat leidt tot een effectiever optreden van de crisisorganisatie.

Ambitie

Tijdens het derde kwartaal in 2024 is het VIK volledig operationeel, dat 24/7 actief kan zijn. Uiteraard betekent dat niet dat er tot die periode "niks" is. De projectorganisatie gaat aan de slag om het VIK te ontwerpen, op te zetten en houdt zich bezig met de implementatie. Dit gebeurt door de meerwaarde van het VIK te verkennen en leren door te doen. In het derde kwartaal in 2024 wordt het VIK geborgd in de reguliere organisatie in plaats van in de projectorganisatie.

De projectorganisatie VIK levert als eindproduct, en als resultaat, een raamwerk van een veiligheidsbeeld op, waarbij de organisatie, methoden en systemen zijn neergezet (zie afbeelding 2).

Afbeelding 2

Filosofie

We bouwen aan VIK Fryslân dat een lerend vermogen heeft en continu verbetert. Dit doen we stap voor stap. We houden voor ogen: **“groot dromen, klein beginnen”**.

In deze stap voor stap richten we ons bijvoorbeeld eerst op wat het VIK Fryslân voor de crisisorganisatie kan betekenen. Ook houden we daarbij rekening met de verschillende typen informatie en fasen (koud – lauw – warm).

Samenwerking – de 3noord coalitie – KCR2

Het VIK Fryslân dient aangesloten te zijn op het KCR2. Het VIK Fryslân richt zich daarom op:

- het leveren van een regionaal beeld ten behoeve van een bovenregionaal beeld.

Daarnaast ziet het VIK Fryslân voor het KCR2 een rol in:

- het maken van samenwerkingsafspraken met landelijke netwerkpartners, waarbij gedeelde (landelijke en regionale) informatie gebruikt kan worden bij het samenstellen van een regionaal veiligheidsbeeld.

De veiligheidsregio's Fryslân, Drenthe en Groningen (3noord coalitie) “delen” samen de Meldkamer Noord-Nederland, een sterke basis voor samenwerkingsverbanden op diverse thema's.

Vanuit VRF wordt een VIK Fryslân opgezet, maar daarin wordt wel de samenwerking gezocht met de veiligheidsregio's Drenthe en Groningen. Deze samenwerking richt zich op:

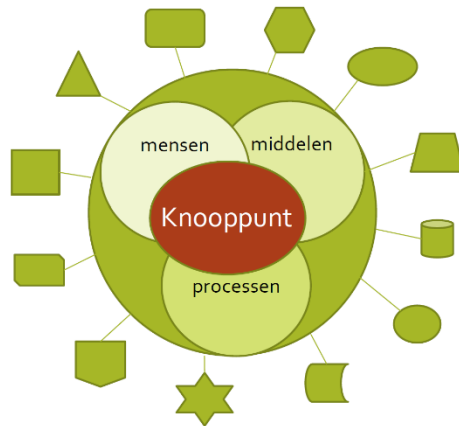
- het verkennen van mogelijkheden voor eenduidige werkwijzen binnen 3noord.
- Het verkennen van mogelijkheden voor eenduidig gebruik van tooling en systemen.

Uitgangspunten VIK Fryslân

De projectorganisatie gaat de komende tijd aan de slag met de vorm en inhoud van een VIK en duidelijk is dat deze nog niet vastomlijnd is. Wel omvat het veiligheidsinformatieknooppunt in elk geval de volgende aspecten en uitgangspunten:

- **IN HET KNOOPPUNT KOMEN MENS, IM-PROCES & TECHNIEK SAMEN:** Het VIK bestaat uit mensen, middelen en processen, zie afbeelding 1.

Afbeelding 1

- **HET IS EEN PLEK WAAR VEILIGHEIDSINFORMATIE WORDT ONTSLOTEN:** In het VIK Fryslân komt informatie over alle veiligheidsaspecten van de veiligheidsregio samen, zowel met betrekking tot risicobeheersing, incidentbestrijding en crisisbeheersing. Het informatieknooppunt kan de gegevens en informatie die het verzamelt, analyseren en duiden om waardevolle inzichten te genereren. Door middel van analyses kan het VIK Fryslân beter begrijpen wat er speelt en kan er beter voorbereid worden op crises en incidenten.
- **DE INFORMATIE KOMT VAN DE EIGEN ORGANISATIE EN VAN PARTNERS:** Het VIK is in staat om gegevens uit verschillende bronnen te verzamelen. Hierbij gaat het om interne gegevens van het knooppunt (en de veiligheidsregio) zelf, maar ook om externe gegevens van partners, het Rijk, belanghebbenden en andere relevante bronnen.
- **DE INFORMATIE BLIJFT BIJ/IS EIGENDOM VAN DE BRONORGANISATIE:** Het VIK zorgt voor een effectieve manier van informatie-uitwisseling en maakt gebruik van de verschillende databronnen.
- **DE INFORMATIE IS GEVERIFIEERD, BETROUWBAAR EN VAN GOEDE KWALITEIT:** Het VIK gebruikt betrouwbare en nauwkeurige informatie door te kijken naar bronverificatie, volledigheid en nauwkeurigheid van informatie, data en gegevens. Informatie dient actueel en tijdig te zijn.
- **DE KRACHT ZIT IN HET SAMENBRENGEN VAN INFORMATIE:** Door informatie met elkaar te koppelen en te verbinden ontstaat er inzicht in kwetsbaarheden en risico's. Zo kan er uit informatie over evenementen niet direct een risico geduid worden. Maar als deze informatie gekoppeld wordt aan weergegevens waaruit blijkt dat er tijdens dat evenement een grote storm met onweer kan plaatsvinden, dan komt daar wel degelijk een risico uit.

Van visie naar een plan van aanpak

Deze visie is erop gericht om meer inzicht en duidelijkheid te geven in wat het VIK Fryslân is en wat de bedoeling van het VIK Fryslân is. Na deze visie volgt een plan van aanpak. In het plan van aanpak

wordt duidelijk welke producten we gaan opleveren. Daarmee is deze visie het vertrekpunt voor het plan van aanpak. Het “wat” is met deze visie duidelijk, nu gaan we ons richten op het “hoe”. De opzet en inrichting van het VIK Fryslân is nu geborgd als projectorganisatie. Nadat het eindproduct is opgeleverd wordt het VIK Fryslân geborgd in de reguliere organisatie.